

Tartu Riiklik Ülikool
Üldise Ajaloo Kateder

Rumeenia Rahvavabariigi
majanduslik areng
aastail 1951-1958
Diplomitöö

Allikese, Helgi
V kursus
mittestatsion. üliõpilane
juhendaja: dots. Roots

Tartu, 1960.

Sissejuhatus.

Teisest maailmasõjast võttis Rumeenia osa Saksamaa liitlasena Nõukogude Liide vastu. Selline kodanlik-mõisnikuline valitsuse liit liitluga viis maa katastroofi äärel.

Rumeenia rahvas pidas väsimatut võitlust oma fašistliku valitsuse vastu, mis aga Nõukogude armee lähenedesega Rumeenia piirile võttis massilise meloome.

23. augustil 1944.a. loimus Rumeenia pealinnas Beuarestis rebastatud ühiskond. Ühiskonnad tõelised, uuda julgesid kommunistid, võtsid enda kätte tähtsamad strateegilised punktid ja võttesid sõjaväelasi esotas kodanliku valitsuse juhi Antonescuga.

1944.a. augustis - septembris vabastas Nõukogude armee, ullega uues võitlus wa 15 rumeenia diviisi, uogu Rumeenia territooriumi fašistlikust vägedest.

Sellel, Tise maailmasõja lõppepöördel, teinudki kesk- ja lõige-Euroopa maades rahvademokraatilised revolutsioonid, mille võidu peamine eelduseks oli sausa fašismi pekkumine, mis teostati Nõukogude armee otsestaval osavõtul.

Juba enne Suurt Sotsialistilist Oktoobrirevolutsiooni ütles V. I. Lenin: „Kõik rahused jõuavad sotsialismini..., neid mitte võin ei jões täiesti ühtvise, igaüks teeb oma pöörd ühte või tise demokraatia vormi, proletariaadi diktatuuri ühte või tise riiki, ühis-kondiline see mitmesuguste külgede sotsialistiline ümberehituste nii- või teistreegusesse tempesse.“¹⁾

Rahvademokraatilised revolutsioonid Euroopa maades tegid oma arengus läbi kaus etappi.

Esimesel etapil lahendati peamiselt anti-fašistlikud ja anti-fodalsed ülesanded.

Sedamööda, kuidas rahvademokraatlike revolutsioon edasi arenes, kuidas partii selgitustöö tõtte massides, kasvab töölisklassi teadlikkus ja organiseeritus, läksid rahvade-

¹⁾ Lenin, V. I. „Lühikesed kirjutised ja „imperialistlikust ökonoomiast“, Tõsed, kd. 23, Tallinn, 1954, lk. 57.

demokraatiline revolutsioonid järel-järgelt üle
revolutsiooni teisele etapile, uus avari lahendamise
sotsialistiline revolutsioon ülesandid.

Rahvademokraatiline revolutsioonid Eu-
ropa maades toimuvad rehteliselt rahulikul tel:
kuna rehvastatud ülestõuseta ja kodusõjate ning
välismaise interventsioonita. Nõukogude armee väe-
asade vaheloleme tingimustes ei suutnud reant-
sioon organiseerida kontrevolutsioonilist armeeid
ega alustada kodusõda.

See meidugi ei tähenda, et needes ma-
des ei oleks teinud klassivõitlust ega tõsisid
katseid rahvademokraatiline võimude uuenda-
mises. Ka seal toimus pingeline klassivõitlus,
mis aga ei väljendunud kodusõja vormis.

Rahvademokraatia klassiolemus revo-
lutsiooni erinevatel etappidel oli erinev.

Meie 1947.-1948.a. põlvned see mitte mi-
dagi muud kui töelisklassi ja talurahva re-
volutsioonilis-demokraatiline diktatuur, sest nagu
ütles V. I. Lenin: „kapitalismilt vommumismise üle-
minek ei jäta meidugi andmata poliitilis-
te vormide suurt mitmekesist ja mitmekesisust,
meid nende olemus on sejuures vältima-
telt üks: proletariaadi diktatuur“).

1) Lenin, V. I., Riis ja revolutsioon, Tõrsed, kd. 25, Tallinn, 1954, lk. 385.

Nii hõlmab rahvademokraatia täitva võlli proletariaadi diktatuuri funktsioone. Nõuogude korral ilmub proletariaadi diktatuuri uus riigivõim - rahvademokraatia.

Käsitlev diplomaatiline teemal „Rumeenia Rahvavabariigi majandusliku areng aastail 1951.-1958“, on koostatud dokumentaalse materjali ja erialalise kirjanduse põhjal.

Töö esmaringiks on anda ülevaade Rumeenia Rahvavabariigi majandusliku arengust nimetatud perioodil ning sotsialismi majandusliku aluste ehitamisest nii tööstuses kui ka põllumajanduses.

Töös näitatakse ära Rumeenia Töölispartei juhtiva ja seenuva osa kogu rahvamajanduse sotsialistlikul ümberkorraldusel ning klassivõitluse, mida tuli pidada rumeenia töötaval rahval oma õiguste eest elada ja töötada suure sotsialismileeli vabade ja võrdõigustlike liikmetena.

Dokumentaalse kirjanduse ja materjalide asas paigas antud teema, eiti just I peatüüi kirjutamisel kõige tähelepanemat materjali rahvamajanduse planeerimise kohta käivate dokumentide ja materjalide kogumised ¹⁾

¹⁾Труды по сбору материалов о развитии Румынии (сборник документов).

Partei ja valituse radusandliust anti-dest ning alimendest rahvamajanduse taastamisel ja arendamisel andis suurel määral fookust materjali Resuurtside "Kesklinna" ning Resuurtside Töölispartei esimese sekretäri Gheorghe Ghorghiu-Dij'i kõnele ja artiklite kogumile²⁾

Kõikide perioodi kohta, töö II ja III peatüki kujutamisel, alid faktilise materjali alusel peamiselt rahvademokraatia maade majanduse kohta ilmuvad ülevaated³⁾. Töölised majandusliinid siin ülevaated ilmuvad iga aasta kohta ja on töis majandusliinide küsimuste valgustamisel kasutatavad kuni 1958. aastani.

Erialaalises kujanduses pakkusid kõige paremat materjali V. A. Kappa⁴⁾, B. Lesauovi⁵⁾ ja A. Lepelovi⁶⁾ teosed, mis käsitlevad sotsialismi elitamise küsimusi Resuurtsides kuni 1953.-1955. aastani.

-
- 1) Периодическое В.В. Баумба, Москва, 1951. ;
 2) Траектория развития народного хозяйства страны (Сборник материалов). Ленинградская область И.В. Дугинского, Москва, 1952.
 3) Комунизм и основы законного развития акме Румынской Народной Републики. Под редакцией В.Ф. Колоса, Москва, 1954.
 4) Труды-Денс, Т., Сиванья и полн, мост I и II, Москва, 1956.
 5) Конкретное развитие страны народного хозяйства (Сборник за 1952). Под редакцией И.И. Уватова, Москва, 1953.
 6) Кappa, В.А. Социалистическое строительство в экономике Румынской Народной Републики, Москва, 1953.
 7) Lesauov, B., Румынская Народная Република в борьбе за социализм, Москва, 1955. ;
 8) Lepelov, A., Румынская экономика и социализм, Москва, 1955.
 9) Lepelov, A., Румынская экономика и социализм, Москва, 1954.

Uusimute uusimuste näitlemisel töös andsid
 erinevad autorid ka erinevaid seisukohti ja
 arvulisi andmeid. Nii näitus, näitledes töö I
 peatüvis maareformi läbiviimist, olid kasutatada
 nime autorid: Gherghiu - Dej¹⁾, Kavra, Muresulovi, Ogust-
 sovi ja Popoi²⁾ andmed. Töös on aluseks võetud
 Gherghiu - Dej¹⁾ poolt avaldatud andmed, mille
 teos on ilmunud 1956.a. ja oli seega väga
 hilisem kasutada alused väljannetist.

Lähtelides põllumajanduse arengut 1950.a.
 oli jällegi kasutatada mitmeid andmeid, millede
 arvulised näitajad riikliku seatori päevalille
 uskmise saagi kohta hektarilt olid erinevad.²⁾
 Töös on aluseks võetud A. Muresulovi töö,
 mis hilisem väljannetist, mida kasutatakse.

Erinevaid näitajaid esines ka töö teis-
 te osade juures, mis on ära näidatud töö
 viijutamisel vastavales lüüendis.

1) Ионоб, Б. С., Выпуклыго - норуусурел Пылулетел (1918-1944).
 Бозлектиселел и пазлуемел сурор кепогтисел
 гелокпануел 6 Пылулетел, Мочка, 1955.

2) Arvulised andmed ära näidatud töös lk. 35.

I

Leiduste loomine sotsialismi ehitamiseks Rumeenias.

Uudauliu Rumeenia oli nõrgalt arenenud
agrarima. Nagu nähtub 1930. a. loenduse and-
mist " ... 78,2% elanikkonnast tegelis põllumajandus-
ega, tööstuse ja osus tuli ainult 2,2% elanik-
konnast... "1)

Põllumajanduse arengutasemelt oli Rumeenia üks mahajäänemaid maailmas. Üle-
kaalu ulas moodustasid kühvik- ja uskmis-
majandid, mis rumeeniga " ... kuni 5 ha (74,9% kõi-
videst talumajapidamistest) harrasid ainult 28%
kogu põllumaast, aga majapidamised rohkem
kuni 100 ha (0,4% kõividest majapidamistest) har-
rasid 27,7% põllumaast "2). Kühvik- ja uskmis-
majandite värsitus olid väheviljavad maad,
paremad maad kuulusid väpükäie mõiskide
valdustesse

Rumeenia majanduse raskest olukor-

1) Kappa, B.A., Cimpometembo..., Iloerba, 1953, lk. 10.

2) Traktupobavue..., Iloerba, 1951, lk. 6.

raast ja agraarset iseloomust kõneleb ka see fakt, et 1937.a. tööstus andis vaid 33,7% rahvusliku tulust¹⁾

Rahvatulel hulgald ühe inimese kohta jäi Rumeenia Euroopa 20 riigi hulgas 17. kohale.

Saasa okupatsioon ja sõda veelgi süvendasid rumeenia rahva vaetust ja mahaajäämist.

1. Rahvademokraatlik revolutsioon ja rahvamajanduse areng 1944.-1948.a.

Fasistliku okupatsioon ja sõda teitasid Rumeenia majandusele suurt kahju. Nagu ütles Rumeenia Kommunistliku Partei keskkomitee esimene sekretär Gheorghe Gheorghiu-Dej Partei keskkomitee poliitilises aruandes 1945.a. oktoobris: „Kahju... ulatub astronoomilise summani - 10 tuhat miljardit leid²⁾, mis... rumeeni üli 12 korda ületab maa aastatulu³⁾“

Sõda oli laastanud täielikult Ru -

1) „Măpobad 3kotoouka...“ (Kokkuvõtteid, H., Cimpometeano conștanțenilor 3kotoouka Pjuzetului), lk. 24

2) 100 leid = 66,67 rubla (1955. a. kuni)

3) Топуш-Денс, Г., Анамбур е поре, м. I, ..., lk. 34.

meenia tööstuse ja põllumajanduse. Nii lauges
maa tähtsaima tööstusharu - naftatööstuse
tööstang 1944.a. meeni 3505 tuh. tonni võel-
dis 5273 tuh. tonniga 1943.a.¹⁾

Päja läbi svenenud raskesti kasuta-
sid ära kodanliku-mõisniklikud elemendid, kes
pärast fašistliku diktatuuri kriitika haavasid
võime enda võtte. Nii sai valitsuskabineti
juhiks kindral Lavatšev, hiljem Radisev.

Rahvale vaenulike elementide sattumise
valituse etteha oli seletatav sellega, et de-
mokraatlikud jõud kügis polnud küllal-
dastelt organiseeritud. Rummeia kommunistliku
Partei oli nõrgestatud repressioonide läbi fašist-
liku diktatuuri tingimustes. Tuhandeid kommuni-
stide oli hukkenud fašistlikes vaaglates ja
koonduslaagrites.

Maatamata kasutele vastsemustele,
nida kommunistliku partei pidi taluma,
suntis ta säilitada oma deijõe. Kommuni-
stliku partei seadis sel perioodil oma esma-
seus ülesandeks rahvamasside mobiliseerimise
võitlusel võides kindlustamisel hilisemi-vas-

¹⁾ депухов, А., Пуховский ва нгме..., лее. 43.

tasel sõjas, usudada demokraatlikke jõude riis-
kuis võitlusel tõelise demokraatliku valit-
suse loomisel.

1944.a. asutati kommunistlike Partei in-
iatiivil Rahusliku-demokraatliku Riime, uue
uueksid kommunistid, sotsiaaldemokraadid ja
Põllekarijate Riime ning tised demokraatlikud orga-
nizatsiooid. Rahusliku-demokraatliku Riime nõu-
dis sõberlike sehte tegevdamist NSV liiduga,
agrariformi trestamist, aune ja riigiparaadi pu-
hastamist reaktiivolistest, rahvale veeuulist
elementidest. Rahusliku-demokraatliku Riime
nõuduisi trestasid töötajate aunead mari-
demonstratsiooid kogu maal. Oli võlja uue-
uueid oleuid, uue rahvamassid ei tahtnud,
elada vanavõisi, reaktiivõid aga ei või-
nud enam maad juhtida endiste metooditega.

6. märtil 1945.a. uueutali Radsee va-
litus. loodustali esimene tõeline rahvaalitus
esotas Põllekarijate Riime liidri Pietre Grogaga.
„Ruumia tõelisklass oma partei juhtimisel
võtlis võime sellel, et... elitada sotsialismi“.

Loodud valitus oli esimene tõeliselt de-
mokraatliku valitus Ruumias - rahvaalitus.

1) „Kommunist“, Moskva, 1953, № 1, (Труду - Ден, Т., Давлек-
uue ykpeudekuu kapogio-geuokpamueeetoro uupor 6
Pyuekeuei Kapoghoi Pechyotume), lk. 72.

Uus valitus asus võime juude ajal, mil
koogu Peenuemas toimus äge võitlus demo-
kraatlike ja reaktiivsete jõudede vahel. Reakt-
siooni püüdis iga kinnu ust tagasi võita amsa
kaotatud positsioone. Reaktiivsele jõule tegutsesid
maale mõisnikud ja suurmaapidajad - melanud,
kes juba 1944. a. sügisel püüdis uerja ajada
sügiskülvi lähiviimist. Linnades moodustasid reakt-
siooni jõe endised tööstusid ja pankurid, millest
1945. a. 6. märtsi sündmused olid võlmed võima-
luse juhtida reenuemia rahva edasist saatust.
Tahataaji- ja diversiooniantide läbi püüdsid
nad õnnestada tööstust ja desorganiseerida
tootmist.

Uue valituse esmasus ülesandus oli
maareformi lähiviimine, sest "... maareformis
oli poliitilise eee huvaimaus misimeses."¹⁾

20. märtil 1945. a. võttis uus valit-
sus vastu maareformi seaduse, millega "maa
Peenuemas uuulub sellele, kes teda haib..."²⁾

Maareformi lahendamisel Peenuemia
Kommunistliku Partei lähtus sellest, et on vaja
reurendada nende talumajandite ülevipinda,

3) Соколь, А., Кто мане... , le. 37.

2) Кокенемышев... , le. 34.

us omasid maad vähem kui 5 ha, lüüa võima-
 lused põllumajanduslike koostide ja katefanide
 rajamiseks ning lahendada maareformi peamise
 ülesanne — murenda kummaavaldajate võimu uüelas.

Rumeenia Kommunistliku Partei vaates talu-
 rahvaüksimust kui osa üldisest proletariaadi
 diiktatuurist, kui üksimust töölisklassi peamist liit-
 lastest. 1945. a. maareformi esmärgiks oligi selle
 liidu igapäevane tegevdamine, kuna millita
 rahva võime kindlustamine Rumeenias olus asetu-
 ned võimatuks.

Maareformi seadus ei liivideerinud maa ra-
 emanidit Kommunistliku Partei lähtes sellest, et „... lãã-
 nriikides ei saa kohe üles seada loomungit kogu
 maa natsionaliseerimist, murea talupoeghaud an
 läbi imbumud erasomanime kiindumusega maa
 ning kohe ei või vastu võtta seda loomungit.“¹⁾

Erasomandi õigust maaale aga piirati seadu-
 sega. Kuelati maa müümine, pantimine, kinkim-
 mine, lamuti oli niidalaus määratud maa
 kasutamise ülemmäär, mille piiuks Ru-
 meenias oli 50 ha²⁾

Vastavalt maareformi seadusele maa-

1) „СССРи суратке карогнои геокрапие“, доенба,
 1957, (Казика, Тророта нругаеу-лсесд Руребикее за
 укрендее карогно-геокрапиеуро и экотоду-
 леее боесматобеее суратке), лр. 160

2) Колдоев, А., Кисо макое ..., лр. 38

ga vaastatud isikud alidkõhustatud maasua
 taru sisse rahas või natemas 10% ulatuses maa
 ostuhinnast. Ülejäänud osa hinnast tuli teha-
 da 10-20.a. jooksul¹⁾. Seadusega № 10 16. detsembrist
 1950.a. need maasud anuleeti²⁾. Partisanide ja
 laugemete perekonnad said maad tasuta.

Isikuvormi läbinimise tagajärjel „... 918 tuh.
 talupoega-kõhikut said maad üldpindalaga
 1109 tuh. hektarit 1468* tuhast hektarit es-
 proportsioonid maast...“³⁾

Nagu nähtub järgnevalt tabelist, oli u-
 meeria viilas ka peale maareformi ülevaatus
 väikemaavaldeus.

Alajandiüle maa (ha)	Alajandiüle arv tuhandites	%
Vähem kui 0,5	232	7,6
0,5 kuni 1	295	9,6
1 " 3	1103	36,0
3 " 5	704	22,9
5 " 10	546	17,8
10 " 20	150	4,9
20 " 50	32	1,0
Rohkem kui 50	5	0,2
Kokku	3067	100,0

4)

1) Kõhikemüüsed..., lk. 244.

2) Seadusand, lk. 249.

3) Топрун-Денк, Т., Численность и пол, м. I, ..., lk. 172.

* Kappa, B. A., teoses "Сельское хозяйство..." lk. 64, annab espro-
 portsioonid maa suurusel 1443 tuh. ha.

4) Топрун-Денк, Т., Численность и пол, м. I, ..., lk. 178.

Majandid, kuhu kuulus 0,5-3 ha hoonasid 53,2% üldisest põllumajandite arvust. Teisele kohale jäi samuti hiiglaslik arv keskmine majandid — 40,7%, (kuhulaga 3-10 ha.). Seega 3067 taluandest ühisemajandist ligi 94% valdas maad kuni 10 ha. Nende väike- ja keskmine majandite kasutuses oli enamikus primitiivne tehnika, mille tõttu talundite tootlikkus oli väike. Samuti oli väiketalundite juures piiratud mineraalsete väetisainete kasutamine.

Arvestades seda, olid kindlaks määratud ka riiklikud normid, mis sõltusid majandite suurusest.

Raskus vastumiseks Rumunia majandusele oli pöörd, mis tabas Rumuniat 1945-1946. ja asalt ka 1947.a. Järselt lauges traavijasaar.

Tekkinud olusenda kasutasid edukaalt oma huvides Rumunia reaktiivsed demendid. Majanduslike raskuste kaaskes nende sabotaaž ning alatute laimujuttude levitamise valitsuse abil.

Eriti rõngalt kannatasid sel perioodil väikemajandid, kes selles, et tekkinud raskustest pääseda, hakkasid omi maid müüma.

See oli soodne juhul reaktiivkõrvaldele

ama positsioonide tugevdamiseks. Nii samal ajal oli see aktiivne demokraatiline võime kindlustamiseks Rumeenias.

Tellisele oluorale tegi lõpu valitsuse vahelastumine. 29. det. 1944.a. seadusega piirati maa müümise õigust ja lihvideviti võim pöua ajal loostatud maa astu-müügi aktid.

Otsustava tähtsusega oli valitudatelt ka NSV Liide igamülgne ja amaanusepüüdnute abi. "1945.a. ta võimaldas rumeenia rahvale laenu 30 tuh. sagunit nisu ja maisi..."¹⁾

Pöua masketes katsumustes, vaatamata reaktiivsete demontide igamülgsele laimuseampaanide, tugevus tööliste ja töötava taluvalva liit. "Mitte unagi tööliste ja töötavate talupöegade solidaarsus ei väljendunud sellise jõuga kui 1945.a. talvel ja kevadel."²⁾ Inegi Nõukoode aune sõjamehed "...paljudes kohtades onutasid abi talupöegadele põllutöödel"³⁾

Raske oli oluorid ka tööstuses. Sabotaazi tagajärgel tööstustoodangu maht vähenes tunduvalt.

Sabotaazi ja väljenduse vaste võitlemises

1) Понев, Т. С., Трудрозязно-ноуеузурва... , le. 46.

2) Трудрозязно-Дене, Т., амануе ерве, м. I, ..., le. 44.

3) Салсамас.

loodi elluviisid kontrollkomisjonid tootmise, tooraine, ja toodangu üle, püüdi reorganiseerida tootmist eiti just maale hädavajalikus elluviisid, asendati usalduse kaotanud kaadrid võimaluse piires uutega.

Kõige suurema languse tegi läbi tuase, malmi ja röö tootmine. Pideva languse tõenduriga oli ka teustitööstuse toodang. Paremi poolmed olusid ka raudteetranspordis. „Maal oli peustatud 1900 km. raudteeliine... ligi 50% veduritest ja 32% vagonipargist oli viidud nõlbmatuseni.“¹⁾

Tähtsamatus ühisamatus sel alal oli raudteetranspordi tööliste kaadri kasvatamine „... suurebelikuse... vaimus, valmisolekus raudteetranspordi üituseis.“²⁾

Järgides kindlalt püstitatud põhimõtet oli 1946.a. lõpus raudteeliine taastatud 83%³⁾

Veinides ei saa mõõda miina Nõukude abist ka selles majandusharus. „1946.a. Rumeenia sai Nõukudeelt jäädavaus kasutamiseis 115 vedurit, 15 tuh. vagunit...“, ja „... kasutamiseis laastase tähtajaga 6400 vauavagunit...“⁴⁾

Nõukudeelt saadud abi suurest amab elluviituse faut, et 1945.a. wogu wagonipark Rumeenias

1) Делупевоб, А., Румыния ва нумы..., lk. 43.

2) Теоприг - Денс, Т., Чувале е пуре..., т. I, ..., lk. 62

3) Теабсамас, т. II, lk. 25.

4) „СССР е чупале вапогити геуопамме“ (Сазута...) lk. 184.

veeskus 10932 vagunist.³⁾

Reaktsioon, mis tegi pöörasid jõepingutusi meenida rahva saavutuste nujajamiseks, ei muutnud Riiumeria valitsuse ja Kommunistliku Partei õige poliitilise tulemusena omi esmärke saavutada.

Reaktsiooni septsuste peenemine Ruumes kirjeldatult 1946.a. 19. novembril, mil toimusid erimesed vabad valimised Riiumerias, mille "maa peemes - rahvas - lões" tihedalt nõudmuna Kommunistliku Partei eihber"¹⁾ us sisise demokraatlike jõudude valimisbloki usotas. Nendel valimistel demokraatlike blokk sai 80% nõigist häältest.

Demokraatlike jõudude tegevemine nõigis puudutas valusalt reaktsioonilisi elemente, mille lootead-taastada endine kodanliku-nõisniklike Riiumeria-ikka enam ja enam nõkke vaisesid. Kõikumalõõnend positsioone püüab reaktsioon kindlustada uute sabotaažiaktidega. 1947.a. uskel tööstustoodang lauges unni 48%²⁾, vähenes tööljaks, usvasid tarbekaupade hinnad.

Reaktsiooni tegetsemisele astus valitsus otsustavalt vahile, arendes murema ta majanduslike positsioone.

1) Падлероб, В. и др. Падлероб, II, В. Кобое Пуделетеме, Москва, 1953, л. 67.

2) Поноб, Т. С., Трудноязыко номмисубер..., л. 45.

3) Теорунг-Дом, Т, Суманон и поу, м. I, ..., л. 62.

Peadusega № 1056 20. detsembrist 1946. a. muudeti Rumeenia Rahvuspaue nationaliseeritus alates 1. jaanuarist 1947. a.¹⁾ Sama aasta jaanuaris võeti kommunistliku Partei initsiatiivil vastu seadus riikliku kontrolli sisseadmise kohta majanduses.

Tööstuses ja kaubanduses valitseva laosteniise pidevdamiseus reorganiseeriti 1947. a. juunis tööstuse ja kaubanduse ministereum, kes juba sama aasta esimesest juulist hakkas andma ühisvõttele ettevalmistele plaanilisi muudatusi.

Abi värb NSV liidult sai Rumeenia sel perioodil hulgaliselt puuvilla, metallurgist kausi, malmi, terast, rauamaaki ja sütt.

Siit selgelt väljendub NSV liidu omaarapreidmate abi selles, et 1947. a. kui NSV liidu lõunapoolsed teraviljarajoonid kannatasid põua all, müüs NSV liit Rumeeniale 6 tuh. vagunit nisu, 2 tuh. vagunit otra...²⁾ tunduvalt madalama hinnaga kui seda oli maailmaturu hind ja ueldes vilja ust vastu võtmast uelda, kuna samal ajal USA müüs Rumeeniale maisi kõrgema hinnaga kui NSV liit nisu.

Tänu kauba jõepingutustele ja NSV liidu

1) Кокену мисур... , le. 77.

2) СССР и помощь народной демократии... (Лазарь...) , le. 190.

abile, tehmine keastööstushaardes teudevvalt kasvab, kasvab tööviljakus. Rahva elatustaseme tõusule mõjus soodsalt ka hea saak, mida koguti 1944.a. lõpus põldele ning vahafonn, millega kaasnes tähtsamate kaubakaupade hindade alandamine.

Reaktiivsed elemendid, uida elpoolmaititud reformid valusalt puudutasid, hakkasid 1944.a. suvel ette valmistama valitsusevastast vandenõu. Vandenõulased tahtsid muutada Piitru Groya valitsust ning anda võime üle uidaulisele elementidele.

Rahva demokraatia maades valitsev devis: „Demokraatia - rahva jaoks, diktatuur - sotsialismi vaevaste jaoks“¹⁾, lõi vandenõulased kolme alla. Vandenõu esotas sisid elaniku, Penescu, Mihalake jt. natsionaal-travastiline partei liidrid, kes tegelesid avalise opositsiooni ja pöördealuse terroriga USA otsesel juhtimisel. Riigivastane vandenõu auras sidemeid ja oli reži juhtivaid tegelasi valitsusaparaadist oma võidumete tõmmanud.

Vandenõu õigeaegse paljastamine ja likvideerimine võimaldas reaktiivsete keegiööide teostamist ära hoida.

Raskused rahvaamajanduse taastamisel ja

1) Coșovei, A., „Lino maa...“, lk. 69.

võitlus reaktsiooni vastu, liitis rahva tihedalt oma
esindlikku värsalga - partei ümber. Demokraatlike jõe-
dede määratust kasvest tingituna 30. detsembril 1947.a.
Rumeenia riigis meeningas liibhai loobes troonist
ning seadusega № 363 30. detsembrist 1947.a. Rumeenia
kuulutati vabariigiks¹⁾

Meeningavõime liivideemine ja rahvavabariigi
väljakuulutamise oli demokraatlike jõdede suure
triumpfius, oli suure ajaloolisus pöördus rumeeia
rahva elus.

Meeningavõime liivideemine näitas demokraat-
like jõdede mõju kasue kiigis, näitas kommunist-
like Partei autsiitedi suurt mõju laiaades rahva-
hulhades.

Rumeenia rahvas, keda sajudid olid ishe-
ned mõiskemid ja kapitalistid, asus vabana eli-
tama uut, helget hõuset. Esimeseks sammue
sel tel oli uue konstitutsiooni vastuvõtmine
1948.a. märhis.

Rahvademokraatlikue uuea riidustami-
sel Rumeenias etendas otsustavat asa tölis-
klassi ühtse partei loomine 1948.a. veebruaris.

Rumeenia kommunistlike Partei loodi juba
1921.a. mais, kuid reaktsiooni võimutsemise tõlle

¹⁾ Kokemuysud..., lk. 60.

riigis, oli uueni 1944. aastani reunitud tegetsema
põranda all. Fasistliku režiimi vastu peetava võit-
luse käigus tegevusid Rumeeia Kommunistliku Partei si-
demed rahvahulhudega, mille tulemusena liividee-
riti palju aastaid üstnud lõhe tööliklassi va-
hel.

1948. a. veebruaris Rumeeia Töölispartei I kong-
ressil asutati ühtne Rumeeia Töölispartei (RTP),
kes ühendas oma ridades kommunistliku ja
sotsiaaldemokraatliku partei. RTP keskkomitee esi-
mehes sekretäris valiti Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Ilmaohia liivideerimine tõstis päevakorda
ühisimise majanduse põhjalise ümberkoraldamise
vajadusest, sest nagu ütles V. I. Lenin: „Proletariaa-
di diktatuur... ei ole ainult vägivald ekspluataa-
torite suhtes... Selle revolutsioonilise vägivalda ma-
janduslikkus alus... on asjatu, et proletariaat
esindab ja toetab kapitalismiga võrreldes kõr-
gemat töö ühiskondliku organiseerimise tüüpi“.

Selleks aga, et toetada kõrgemat töö ühis-
kondliku organiseerimise tüüpi, oli vaja üle
minna majanduse plaanipärasele juhtimisele, mis-
juures „...on hädavajalik tootmisvahendite üleandmi-
ne riigi kätte“²⁾.

1) Lenin, V. I., Peen algatus (Tööliste kangekaelusest tagalas „kommunist-
like kaupavahete“ puhul), Töösed, kd. 29, Tallinn, 1954, lk. 386-387.

2) Теоретический, Т., Емандубе и поре, м. I, ..., lk. 152.

11. juuni 1948. a. seadusega № 119 uuendatiigi nationaliseeritus pangad, vundlustusseltsid, tööstusettevõtted, maa- ja metsandused ja transport¹⁾

Nationaliseerimise tulemusena suuri osa tööstusettevõtteid muutus sotsialistlikuks üldrahvalikuks omandiks. Sotsialistlik sektor muutus majanduses mitte ainult juhtivaks, vaid ka valitsevaks.

Eracapitali võtte jäid ainult väikesed tööstusettevõtted, tööliste arvuga umbes 10 inimest igaüks²⁾

Nationaliseerimine muretses kapitalistide majandusliku jõe ning liivideis reaktiivse materiaalse baasi liivades, tegevdas tööliste ja töötava taluvalva liite ning võimaldas üle minna rahvamajanduse planeerimisele. Selline otsustus 1948. a. 2. juulist väljastatud dekreediga № 119 moodustati riikliku plaanikomisjon³⁾

Nationaliseerimine mõjus positiivselt maa majandusele, teudevast kasvas tööviljakus. 1948. a. lõpus oli raskestööstuses saavutatud ja isegi ületatud sõjaväe 1938. a. tase röö tootmises - 103%, maaugi - 149, malmi 144, terase - 123 ja vabtsmetalli tootmises - 131%.⁴⁾

Peened muudatused teimesid 1948. a. ka Reemena põllumajanduses. kõigepealt oli tai-

1) Kokkemuysed..., lk. 184.

2) Lepkyob, A., Pyreebuee ka nyme..., lk. 63.

3) Kokkemuysed..., lk. 159.

4) Kappa, B. A., Cmpoimeebubo..., lk. 84.

meenud põue maa jaotamises teela sotsiaalsete
gruppide vahel.

Põllumajanduslikud grupid jaesmaaga (ha)	% - des	
	1930.a.	1948.a.
meeni 5	28,0	57,7
5 meeni 10	20,0	23,0
10 " 20	12,0	10,6
20 " 50	7,8	5,7
riikum meeni 50	32,2	3,0
Kokku	100,0	100,0

Nägu väha tabelis toodud andest oli
1948.a. peaaegu liivideleitud meenuaavaldu (koh-
meeni meeni 50ha) ning tunduvalt meenuened väi-
metaluendite are (meeni 5ha).

1948.a. hakati Reenuenias looma esimesi
põllumajanduslikke tootmiskooperatiive maa ülise
hauinise ühistute (III O3) vormis. Kooperatiivide loo-
mise fautile pöoras meent tähelepauu Gheorghiu-
Dej: "kooperatiivid peavad kindlustama partei ja
töölisklassi püsivat ja tihedat sidet talupoegade
massiga ja urgendama töötavatel talupoegadel
teed sotsialismile" ²⁾.

Sama aasta otsobris loodi ma esimesed

1) Kappa, B. A., Anpoumeecambo..., lk. 65.

2) Teoprey-Denc, J., Anambu u pue, m. I, ..., lk. 201.

76¹⁾ viielinne masina-traktorijaama (allij), mille abiga
võlvati rohumu mi 800 tuh. ha.²⁾

Suurt tööd tegid Rumeenia talupidajad looma-
de arvu taastamises. Töö ei jäänud tagajärgetuks.
1948. a. oli maailmasade eesmärgaegse arvu taastatud.

2. Esimesed rahvamajanduse taastamise plaanid 1949. a. ja 1950. a.

1948. a. detsembri lõpus Rumeenia Rahvava-
banüügi Suur Rahvuskogu võttis vastu seaduse uue
rahvamajanduse taastamise ja arendamise kohta
aastaks 1949. Alates 1. jaanuarist 1949. a. asusid
Rumeenia rahvas selle plaani elluviimisele, uue
plaanipärasele arendamisele, et luua sotsialismi
elitamiseks vajalik majanduslik baas.

1949. a. plaani peamiseks ülesandeks oli
töölisklassi majanduslike saavutuste kindlusta-
mine, eelduste loomine sotsialismi elitamiseks
Rumeenias ning kogemuste andmine pikema-
ajaliste plaanide koostamiseks.

Dõmveldes 1948. a. nägi 1949. a. plaani
ette tootmise suurendamist

1) Паджероб, В. и др. в сборнике, II, В добрих Пычелених, ..., стр. 141.

2) Делупеуб, А., Пычелених та ныме..., стр. 48.

malmi asas	35%	puuvillase riide asas	17%	1)
valtsmetalli "	30%	riidase "	"	11%
rauaaagi "	24%	muustoriidide "	"	47%
nafta "	13,7%	jälatsite "	"	58%
sõe "	15%	suhkru "	"	17%

Tööstuse nogetoodang pidi kasvama 40% võrreldes 1948.a.²⁾

Raudteetranspordi asas nähti ette puustatud reedte liinide, röödade ja tunnelite taastamist ning raud- ja riihtatevoo uuendamist.

Et plaanis ette nähtud ülesandeid täita, oli vaja suurendada loomade tootmist, kasvatada loomade masinaid ja tööpinke, suurendada elektrite tootmisvõimsust, järeustada tootmis- se uusi töövõtteid ning tõsta tööajamust... mitte vähem kui 15%...³⁾ võrreldes 1948.a.

Peamine tähelepanu plaanis oli pööratud masintööstuse arendamisele, kuna mulla ei saa olla ka esinudlikku põllumajandust, mis aga arendada on vajalikuks tingimuseks sotsialismi ehitamiseks.

Areides täitma rahvamajanduse esimest plaani, rõhutas suurenenud rahvas muut aktiiv- selt ja püüdes, et õigeaegselt täita püstitatud

1) Tšakopobaluu..., lk. 33-38.

2) Sealsamas, lk. 30.

3) Sealsamas, lk. 38.

läbi viimine. Lühidelti mõisnike maavaldused suu-
rusega alla 50 ha. Peami kohaselt pidi põllumajan-
dussaaduste tootmine kasvama "... mitte vähem kui 40%
võrreldes 1948.a."¹⁾, kasvama pidi ka loomade arv:
hobuste arvu 9%, müste - 14%, sigade arvu 100%²⁾.

Põllumajanduse ette seatud ülesannete lahenda-
mine ilma tehnikata poleks aga mõeldav. Seepärast
nägi plaan ette ilma 1949.a. jõusul "... mitte vähem
kui 20 uut MTJ ja suurendada põllutöömehi
panni³⁾

1949.a. oli murrangulise tähtsusega Rumennia
vilas ka seepärast, et loodi täieliku sobatavuse
printsibi alusel esimesed 56⁴⁾ kollektiivset põllumajan-
dit, maaharimise ühistute arv ulatus sel ajal üle
tuhande

Kollektiivmajandite loomine oli ajalooliselt prog-
ressiivne samm, sest väikesed üksiktalundid, mille-
de arv Rumennia vilas oli väga suur, ei olnud
olnud suutelised kasutama tehnikat, vastuäti-
si, läbi viima maaparandustöid, mis enamusel
olus põhjustanud ka edaspidi madalaid saake
Põllumajandusliku suurtootmise on aga sotsia-
listliku põllumajanduse lahutamatuus koos-
tisosaus.

1) Труды ЦКП... , lk. 39.

2) Sealsamas.

3) Sealsamas, lk. 40.

4) Делов, В., Пыриков... и другие..., lk. 49.

Kollektiivmajandisse ei võetud vastu mullaid, vaid ainult kehvikke ja uskmikke. Kollektiivmajandisse võeti talupoegi nendele uuele maa- ja tööinventariga, usjuures jäi igale talupojale õigus omada väikest aiamaad ja puuviljasaada, kindlasmääratud arve vaibloomi ja kodulindude oma peresõbra vajaduseus ning ka teatud liiki põllumajanduslikke inventari aiamaa ja vaibloomade hooldamiseks.

Kollektiivmajandid organiseeriti produktide jaotamise printsiibil, mis oli vastavuses kollektiivide tööga.

Kollektiivesed põllumajandid võisid ja regi soovitati luua looma- ja linnukasvatuse abimajandid ning ettevõtteid põllumajanduslike produktide ümberistamiseks.

Partei ja valitsus seadsid oma esmärgis nõigiti soodustada ja kaasa aidata kollektiivmajandite ja teiste põllumajanduslike ühiste arendamiseks, sest see tähendas ühtlasi ka võitlust kehvikute ja uskmike vabastamiseks mitte ainult mullaute eesplaneerimisest ja ideoloogilisest mõjust, vaid ka võitlusest, mille elid need tõrjameed neetsamad mullaud.

Kollektiivmajandite ja põllumajanduslike kooperatiivide paremaus teenindamiseks loodi 1949.a.

plaanis ette nähtud 20 st. ja asemel 26¹⁾ uut st. ja.

kasvatades tehnikat ning meeniatööstuse saavutusi meeniväetise tootmisel, võinide meenimise saagimust 1949. a. võrreldes 1948. a. kasvaga.

Enam plaanilisi ülesandeid ei suudetud täita loomakasvatuse.

Puudused alles tööstiguses olid tingitud sellest, et Põllumajanduse ministereeni ja plaanimis- te juhtivad töötajad lasid end esitule viia mõningate põllumajanduse eiteadlaste esli- kust seisekohtadest maisi kasvatamise asus, lai- vitede põlijusel järselt vähendati maisi vilvi- pinda. Löödabaasi vähenes tingis suurenda ka kaibloomade arvu vähenemise ja plaaniliste ülesannete täitmatajätmise.

1949. a. plaani üldiselt edukas täitmine pa- randas töötajate sotsiaal-meetmeid olukorda, järselt paranes töötajate meditsiiniline teenin- damine.

Kui enne Teist maailmasõda oli laste surevus Rumeenias peaaegu kõige suurem maail- luas, moodustades 1939. a. 18,2%²⁾, siis 1949. a. tarulda astiabi ja haiglavõrdete arvu kasvu tingimustes, vähenes see tunduvalt.

1) СССР и сопредельные страны..., (Сазука...), lk. 203.
2) Деллпегуоб, А., Рубебеев и а ныме..., lk. 29.

Mouarkhia pändas Rumeeia Rahvavabariigi "… uuelem uue 4200 tuhat kirjaskamatut"¹⁾. Kirjaskamatute protsendi poolst oli Rumeeia enne sõda Euroopas esimesel kohal. Sotsialismi elitanine nõuab aga teadlikke ja haritud inimesi, sest "kirjaskamatute inimene risab väljaspool poliitikat, temale on enamat vaja õpetada aabitsat"²⁾. Sotsialismi elitanine pole aga ainult majandusliku eesmärgi, vaid tähtis poliitiline ülesanne.

Kirjaskamatuse likvideerimiseks loodi ülekoogu uue kursusi, mis viidi läbi õppusi kirjaskamatutega.

1948. a. keelireformiga muudeti kirikus kättesaadavaks kõigile. Rumeeias lavate vähemusest õpilaste jaoks loodi eraklassid koolid.

1949. a. detsembris võeti vastes Rumeeia Rahvavabariigi Suure Rahvuskogu poolt rahvamajanduse taastamise ja arendamise teine riiklik plaan aastaks 1950.

Vastuvõetud plaan põhines neljel saavutustel, mida saavutati 1949. a. plaani täitmise käigus.

1950. a. riiklik plaan elluarendamiseks tuli silmas pidada järgmisi võtteid: tõsta

1) Leppepää, A., Ojendusest ka nymme..., lk. 167.

2) Lenin, V. I., Ühis majandus poliitika ja poliit haridustöölise ülesanded. Ühisraamke poliit haridustöölise II Ülevenemaalisel kongressil, 17. okt. 1921. a., Teosed, kd. 33, Tallinn, 1955, lk. 55.

mahajäänud rajoonide majanduslikku arengut, pöö-
rata erilist tähelepanu tootmiskooperatiivide arenemisele
maal ja linnas ning tösta töötajate elatustaset.

Sellistest mahajäänud rajoonidest, mis tööstus-
keskuses peaaegu täielikult alid Oltenia, Dobruđa,
seem ara looldevast, Põhja- ja Ida-Transilvaania. „Vüid“
väljendudes Pjanovski ja Illnikovi sõnadega „... on sot-
sialismi hingust teuda na nendes kohtades.“

Bönnedes 1949.a. nägi 1950.a. plaani ette kas-
u- ja kergetööstuse edasist arendamist. Tööstuse uugu-
toodang 1950.a pidi kasvama võrreldes 1949.a. 37%²⁾

On amsaadav, et rahvamajanduse arendami-
sus ei piisanud ühes plaani koostamisest. Oli vaja
leua na konkreetne materiaalne baas. 1950.a.
plaani nägigi ette suuri kulutusi uute vabrikute
ja tehaste ehitamiseks ning olemasolevate ette-
võtete moderniseerimiseks ja tootmisvõimaluse
laiendamiseks.

Uue tehnika kasutamise ja tooraine ratsio-
naalse kulutamise läbi, pidi tööviljakus tööstuses
kasvama 20%³⁾ võrreldes 1949.a.

1950.a. lõpus, tehes kokkuvõtteid plaani täit-
mise kohta, võis Rumeenia rahvas ulmust teu-
da oma saavutuste üle. Rahvamajanduse taasta-

1) Пестков, В. и другие, П., В. и другие, Румыния, ..., л. 11.

2) Делуков, А., Румыния та ныне..., л. 83.

3) Тракупова л. ..., л. 104.

nise ja arendamise 1950.a. nõugetoodangu plaan tööstuses täideti 104%¹⁾. Suurevalt kasvas võikide toodangu liimide tootmine, kasvas töövajamus.

Töövajamuse kasvule mõjus kahtlemata soodsalt asjaolu, et 1950.a. juurutati tootmisse 3,5 tuh.²⁾ liitrit ja ratsiooniseerimisettepanemist.

Suure töö tehti ära elitusplatsidel. Lasti väike 2 uut elektrijaama: Ovidiu-I ja Kreinheil-Deleg, mille telemusena 1950.a. lõpus ämestus võikide elektrijaamade võimsust veidi ümari 600 tuh. kWh³⁾. Rekonstrueeriti täppingitehas „Victoria“ Aradis.

Kaupade mo plaan raudteel täideti, usjuures vedude mahit suurenes 19,6%⁴⁾

Põllumajanduse osas nägi plaan ette vilvipinna suurenenist ning koolitavade arene kasve.

Etulist tähelepanu oli pööratud plaanis sotsialistlikele sektorile arendamisele. Plaani kohaselt pidi töövajamustevõimide uskmine saama riiklikes majandites olema kõrgem üsrik-talupidajate põlvkonnalt saadavast uskmisest töövajajast.

Allis puutub plaani täitmisel põllumajanduse osas, mis võib suurenenia rahvas oma saavutustega rahule jääda. „Töövajamustevõimide saam

1) Töövajamustevõim... , le. 119.

2) Kappa, B. A., Cimpometseembo... , le. 139.

3) Kappa, B. A., Dymetseer ka nymetseer... , le. 108.

4) Töövajamustevõim... , le. 128.

moodustas võrreldes 1949.a. 160%, kaunviljauultuuride - 124%, puuvilla saaki 340%¹⁾. Võrreldes saavutati plaaniliste näitajatega võib öelda, et plaan täideti ja ületati nii teraviljauultuuride kui ka kaunviljade ja puuvilla saagi osas.

Kollektiivmajandite põldude saak oli hea. Üldkiline saagikus, võrreldes üksikmajandite keskmise saagikusega moodustas riisi osas 140%, maisi - 240% ja päevalille osas 220%*²⁾

Loomamajanduse osas ei täidatud plaanilisi ülesandeid peamiselt samadel põhjustel, mis 1949.a.

1950.a. hakkasid Rumeenia põldudel töötama esimesed kodumaal toodetud traktorid. Tugutus ja loomus sotsialistliku režiimi. 1950.a. lõpuks loeti maal juba 1000 kollektiivmajandit...³⁾

Elaminiisväärtused olid Rumeenia rahva saavutused 1950.a. uultuuri alal, millest nägub töötajate elatustaseme kasv. Pidevalt paranes töötajate meditsiiniline teenindamine, suurenes õpikoste arv koolides.

1949.a. ja 1950.a. riiklikud rahvamajanduse plaanid olid eelduste loomiseks Rumeenia sotsialistlikul ühiskonnal, mille juurde Rumeenia asus esimese viisaastame - 1951.-1955.a. - ja

1) I. Popov, A., Rumeenia ka nymu..., le. 90.

2) Sealsamas,

* Karra, D. A. oma teoses „Cuprimecunbo...“, le. 179 annab kollektiivmajandite põldudest saadud päevalille keskmise saagikuse võrreldes üksiktalupidajatel saadud keskmise saagiga 140%.

3) I. Popov, A., le. 126.

maa deitriifitseerimise 10. aasta peaan, aastaks
1950 - 1960, elluarendamisega.

II

Reemennia Rahvavabariigi
majanduslik areng aastail
1951-1955.

1948.a. uskpaigas olid rahvademokraat-
like revolutsiooni peamised ülesanded Re-
emennia Rahvavabariigis täidetud. 1949.a. ja 1950.a.
riiklike plaanide elluviimise tulemu-
sesa, viidi rahvamajanduse taastamise põhili-
selt lõpule, mis andis võimaluse arenda sotsia-
lismi aluste ehitamisele, sest "... rahvademokraat-
like riigi ülesanded on espleatseijate klas-
si lõpime läbiviimise kindlustamine, sotsialismi
ehitamine..."¹⁾

RIP initsiatiivil ja otsesel juhtimisel kama-
ti ette valmistama Reemennia rahvamajanduse
arendamise ^{esimest} viie aasta plaani, aastail 1951.-
1955. Reemennia Rahvavabariigi majanduse
arendamise esimese viie aasta plaan võeti
vaste 1950.a. detsembris Reemennia Rahvava-
bariigi Suure Rahvakoogu poolt.

¹⁾Троцкий-Дем, Т., Сабхад, рокобусука оходоногетунд Рү-
мемени, "Пабга", Москва, 23. VIII 1950.

Esimese viie aasta plaani põhilises ülesandes oli sotsialismi majanduslike aluste ~~üle~~ elitamine Rumeenias. See plaan konkreetseis ülesanded, mis pidid põhjalikult muutma Rumeenia majanduse struktuuri. Rumeenia pidi muutuma maha-
jäänud agraarimaast esindlikuks industriaal-
agrarimaaks. Selle põhiülesande täitmiseks oli suure
osa tähta tööstusel, sest „sotsialismi alus on ma-
teriaks alus võib olla mehaniseeritud seen-
tööstus, mis suudab reorganiseerida ka põllumajanduse¹⁾“.

Viieaastane plaani täitmine „... nõuab revolutsioonilisi meetodeid, revolutsioonilist stiili, julget võitlust mahajäämuse, ketiini ja hõimatismi vastu“²⁾.
„Plaani täitmine on vaja kõigepealt amastada oma võimeaad ja tööliselassi, nõodapaarematel
austust ja ushustreudust ja riiki visadest, energiat ja väga palju tööd... Põllumajandus jõeus
selles töös peab saama partei...“³⁾. Selliselt esitas RTP viie aasta plaani täitmise ülesanded rahva ette.

1) Lenin, V. I., Tsesid ette kandees VKP taktika kohta Kommunistiline Internatsionaali III kongressil (Erialghe projekt) Tsesid, kd. 32, Tselium, 1955, lk. 434.

2) „Kommunistiline“... (Teoprey-Denc...), lk. 82.

3) Teoprey-Denc, I., Anambur u pere, m I, ..., lk. 61.

1. Tööstus ja transport.

Arunder sotsialistlike industrialiseerimise teele juhitudid kummuda töölised suure lenini õpetusest suurmasinahitustööstuse esmajoones arendamise kohta, kus ütles, et „sotsialismi võit kapitalismi üle... võib pidada tagatus alles siis, kui proletariaadi riigivõim... reorganiseerib kogu tööstuse kollektiivse suutolnise ja uusi- ma tehnilise baasi alusel.“¹⁾ Lühijures osutasid RKP ja valitsus eelist bühlepanu kodumaise rasketööstuse loomisele, kuna „... rasketööstuse areng annab laialdased võimalused meie rahva kogu tööenergia ärakasutamiseks, et kuu väärtusi, mis on vajalikud uua taastamise ja arengus...“²⁾

Kuna võimas rasketööstus on teljus, mille ümber areneb igarugune uua majandus, on arusaadav, et viisaastane plaanis annab ta riksre ucha. 1951.-1955.a. ette nähtud kapitali- mahutuste summas (1330 miljardit luid) oli 51,4%³⁾ arripühitud tööstuse jaoks, et tagada 1955.a. „iga liini tööpinnide footmise uas- me 5,2 uorda, mestorite - 2,5 uorda...“⁴⁾

1) Lenin, V.I., Kpaaamisimise teside esialgne visand (Kommunistli- ke Internatsionaali teise kongressi jaoks), ~~Töö~~, kd. 31, Tallinn, 1955, lk. 135-136.
 2) Teoprey-Derik, J., Cuambe u pree, u I, ..., lk. 58.
 3) Iluakke pazhennud..., lk. 357
 4) Lepkynob, A., Pyelbeteer ka nymu..., lk. 97.

lasiaaeritustööstuse tootmiskogus pidi kasvama 1955. aastaks 16%¹⁾ võrreldes 1950. a.

Et varustada masinaeritustööstust toorna-
tejaliga, pidi viisaastase lõpuks plaani uha-
selt toodetama

malmi	800	tuht.	tonni	²⁾
teras	12 52	"	"	"
valtsmetalli	828	"	"	"
uoksi	700	"	"	"
ravamaaki	740	"	"	"

Üldse pidi mustmetallurgia tootmiskogus 1955. a.
kasvama võrreldes 1950. a. 143%³⁾

koosummas pidiid suurema naftatoot-
jad andma maale 1955. a. lõpuks 10,5 milj.⁴⁾
tonni naftat, söetootjad rüü 8,5 milj.⁵⁾ tonni s.o.
umbes 3,3 korda rohkem võrreldes sõjajärgse
perioodiga.

Laiald perspektiivid seadis esimene viis-
aastane na keemiaerituse ees. Keemiaerituse
tootmiskogus pidi suurema plaani uha-
selt 1955. a. võrreldes 1950. a. 164%⁶⁾. Pidi suu-
rema looduslike gaasi kui rüü ja ühe
tähtsama keemiaerituse tooraine tarbimise

1) Трапезе развенч... , лк. 364

2) Кappa, В. А., Сиромеберубо... , лк. 148.

3) Трапезе развенч... , лк. 363

4) Дугинский, л., Союзамметалургическая индустрия
Европейского союза напорной герметизации, Москва, 1955, лк. 80.

5) Меркулов, А., Рубежные на ржме... , лк. 99.

6) Трапезе развенч... , лк. 368

"... uuni 3,9 miljardi m³." ¹⁾ mis ületab 1938. a. tasele 13 korda.

Rasketööstuse areng, nagu juba ülpool mainitud loob soodsad võimalused maa igasuguse majandusharu arendamiseks, sealhulgas ka keegi- ja toiduainetööstuse igapäevase arendamiseks. Nii pidi suureneva viisaastase jooksul toiduainetööstuse kogutoodangu maht 219% ²⁾.

Elanikkonna materiaalse vajaduste rahuldamiseks nägi plaan ette ehitada viisaastase jooksul ... 5 piivilla puhastamise vabrikut ja 11 piivilla ketuse tehast ³⁾

Elanikkonna materiaalse vajaduste rahuldamiseks ei piisanud aga üksnes uute vabrikute ehitamisest, oli vaja tösta ka tööviljakust. Tööviljakus tekstiiltööstuses pidi tõusma viisaastase jooksul 46% ⁴⁾. Toodangu maht selles tootmisloigus pidi kasvama 1955. aastaks 145% ⁵⁾ Kapitalimahutusi oli tekstiiltööstuse jaoks ette nähtud 58,6 miljardit ⁶⁾ lüid

Ühendusi pidi looma viisaastase ka naha- ja jalatsitööstuse ellu. Plaani kohaselt oli ette nähtud suure jalatsikombinaadi ehitamine

1) Kappa, B. A., Cempuunustembu... lk. 150.

2) Tõukese pagumine... lk. 373.

3) Sealsamas, lk. 371

4) Sealsamas, lk. 372

5) Sealsamas, lk. 371

6) Sealsamas.

„tootlikkusega 2,4 milj. paari jalatseid aastas...“¹⁾
Samuti tuli moderniseerida olemasolevaid naha-
ja jalatööstuse ettevõtteid. Kapitalmahutused
selle tööstusharu arendamiseks ulatusid 9,7
miljardi²⁾ liini.

Viisaastane laiahaardeline ülesandeid oli
aga võimatu ees ravendada vajalike en-
giabaaarita. „Seda elektritootmist on võimatu
liividele maa majandusliinule ja uultuurist
mahajäämist...“³⁾ V. I. Lenin hindas maa electri-
fitseerimist veelgi kõrgemalt, see sotsialistliku
riigi tähtsaimad poliitilised eesmärgid, öeldes:
„Kommunism - see on nõukogude võim plus
kogu maa elektrifitseerimine.“⁴⁾

Lähtudes maa elektrifitseerimise konkreetse-
test vajadustest, samuti „Valge rõe“ arendama-
tute varede olemasolust kohapeal, võttis Rume-
nia Rahvavabariigi Suur Rahvuskogu 1950. a.
lõpul vastu maa elektrifitseerimise ühine
aasta plaan, aastaks 1950.-1960, mille ellu-
kavendamise tulemusena elektritootmist
pidi kasvama 1960. aastaks järgmiselt:

1) Tsaaride pagumur... , le. 372.

2) Sealsamas.

3) Sealsamas, le. 141.

4) Lenin, V. I., V III Ühinenud Nõukogude Kongress, 22-29. det-
sembri, Prosed. kd. 31, Tallinn, 1955, le. 477

1950.a. - 2,1 miljardit kWh ¹⁾

1955.a. - 4,4 " "

1960.a. - 7,0 " "

Elektrienergia tootmine kasvas perioodil 1950.-1960.a. viisil graafiku lk. n. 44, joonis n. 1.

Plaanil kohaselt pidi Riiumaare ehitatama kümme aasta jooksul "... 12 soojuselektrijaama, niudlausmääratud võimsusega 1039^{tuh.} kWh ja 24 hüdroelektrijaama, võimsusega 764^{tuh.} kWh" ²⁾. Peale selle oli kavas ehitada veel tehaste elektrijaamad ja võimsed uela hüdroelektrijaamad. Plaanil kohaselt pidi 1960.a. elektrijaamade püstitatud võimsus olema järgmine:

3)

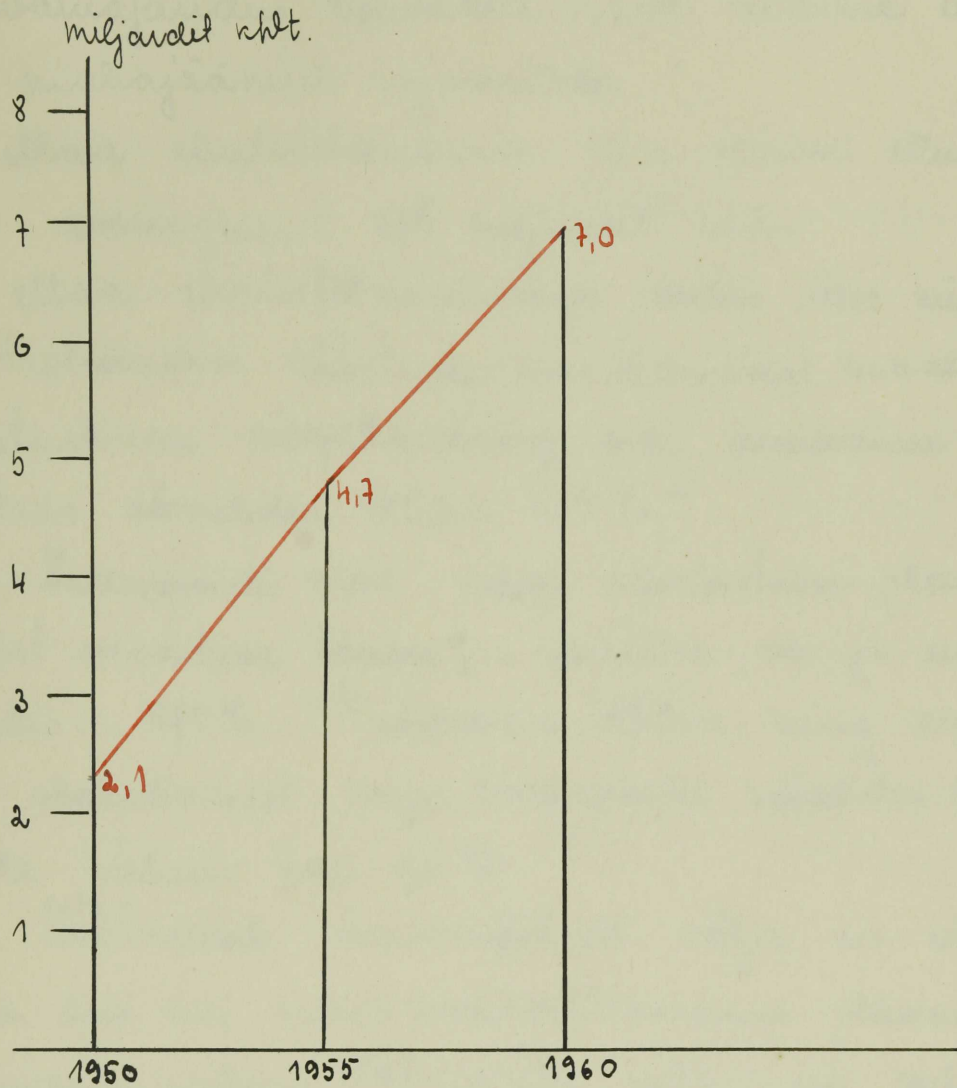
	1950.	1955.	1960.
Püstitatud võimsus tuh.kWh.	740	1700	2600
Kasutatav " " "	600	1660	2500
sealhulgas:			
soojuselektrij-de " " "	550	1370	1665
hüdroelektrij-de " " "	50	290	835
Wõimsus ühe elaniku kohta W.	37,5	105	150

Plaanil kohaselt pidi ehitatama Püstit-
sa jõele Bikajis uua suurim hüdroelektrijaam
võimsusega 210 tuh. kWh. Elektrijaam pidi hakkama

1) Kappa, B. A., *Enamuse euko...*, lk. 148.

2) *Lehesaunas*, lk. 147.

3) *Teopruy - Dem, J., Enamuse e pree, n. I, ...*, lk. 297.

— elektrenergia plaaniline tootmine
Reumenia Rahvavabariigis 1950.-1960.a.

Joonis nr. 1.

kaudma

V. I. Lenini nimine.

Elektrifitseerides maa, mitte ühesinda ei viida rahvamajandus tõusutele, vaid autase eest elu ja mahajäänud rajasidelle.

Maa elektrifitseerimise 10.a. plaani elluviimise assignement: 175 miljardit¹⁾ lrid.

Maa elektrifitseerimisega uusis üles uusimene elektrotehnilise tööstuse arendamisest maal. Selle tööstusharu nõutsoodang pidi suurenema 1955. aastaus võrveldes 1950.a. 285%²⁾

Transpordi asus vägi viisaastame plaani ette üldist nõuäive tõusu "...raudtee-, see- ja autotranspordis... 170%..."³⁾ võrveldes 1950.a. ning omahinna alandamist kogu transpordis võrveldes 1950.a. "...mitte vähem kui 20%"⁴⁾

Töötanud üksikasjaliselt vägi nii viisaastame kui ka maa elektrifitseerimise plaani, asus meenema rahvas Töölispartei juhtimisel seda elluviima, võttes alususe viisaastame plaani kaasmes koostatud aastased ülesanded. Saavutused ei lasknud end uuea oodata. 1951.a. lõpuks tööstuse nõutsoodangu aastaplaan täideti 104,5%⁵⁾, uusjumes tööstuse nõutsoodang kasvas võrveldes

1) Депутат А., Пыльцелуя та ныме..., лр. 113.

2) Пидателл паэбуиуя..., лр. 366

3) Депутат А., Пыльцелуя та ныме..., лр. 101

4) Пидателл паэбуиуя..., лр. 381.

5) Сеалсамас, лр. 400.

1950. a. 28,7%¹⁾. Tööviljatus tervis samal ajal vii-
melses 1950. a. 10%²⁾

Plaanis ette nähtud ülesanded täitis ka
raudteetransport.

Reumena rahva edu viisaastane plaani täit-
misel jätkus ka 1952. a. Tööstuse nogetoodangu as-
taplaan täideti sel aastal ja ületati 1,7%³⁾. Võrrel-
des 1951. a. nogetoodangu mahit suunes 23% ja
ületas sõjasele taseme võrre vii 2 korda⁴⁾

1952. a. suures elektrenergia tootmise ja
tease seotamine. Diölemas tööstusharus ületati
sõjasele tase 2,5 korda⁵⁾

Uuad elektrifitseerimise plaani järve-jär-
geline elluviimine, asetab üha suuremaid nõu-
deid ka elektrotehnilisele tööstusele. 1952. a. kas-
vas elektrotehnilise tööstuse toodang 11 korda
võrreldes 1948. a. tasemega⁶⁾. Täpsema ülevaate
elektrotehnilise tööstuse toodangu kasvust perioo-
dil 1948. - 1952. a. annab järgnev tabel; mille
arvulised näitajad on kujutatud graa-
fikuna lk. 48. joonisel nr. 1.

1) Пятилетке промышленности..., lk. 403

2) Планы, lk. 407.

3) Хозяйственные планы... Годовые 1952..., lk. 47.

4) Планы

5) Планы, lk. 30.

6) Калпа, В. А., Строительство..., lk. 157.

1948.a. = 100 %¹⁾
 1949.a. = 240 "
 1950.a. = 420 "
 1951.a. = 725 "
 1952.a. = 1100 "

Pidevalt suurenes na elektrotööstuses töös-
 tuses toodetavate artiklite sortiment

Peale sõda loodud uus masinaehitus-
 tööstus Riimarias saunas kindlalt tõuseteed,
 suurendades aastast-aastase oma tootangu
 vajalast. 1952.a. ta tootis "... kolm kuni 90%
 maale vajalikust põllutöömehhanatist ning seadme-
 test teidainete- ja kergetööstuse jaoks"²⁾

Maas vanimaid tööstushaasid - nafta-
 tööstus, täitis 1952.a. naftatootmise peasisi võrd-
 des 1951.a. 28,9%³⁾

Tööstus- ja teidainete tööstus täitis samuti
 teinale püstitatud ülesanded. Eriti suurenes
 võrreldes 1938.a. "... puuvillase riide tootmine - 90%,
 villase - 110, riidi - 45 ja puuvillase trikotaaži
 tootmine 113%."⁴⁾

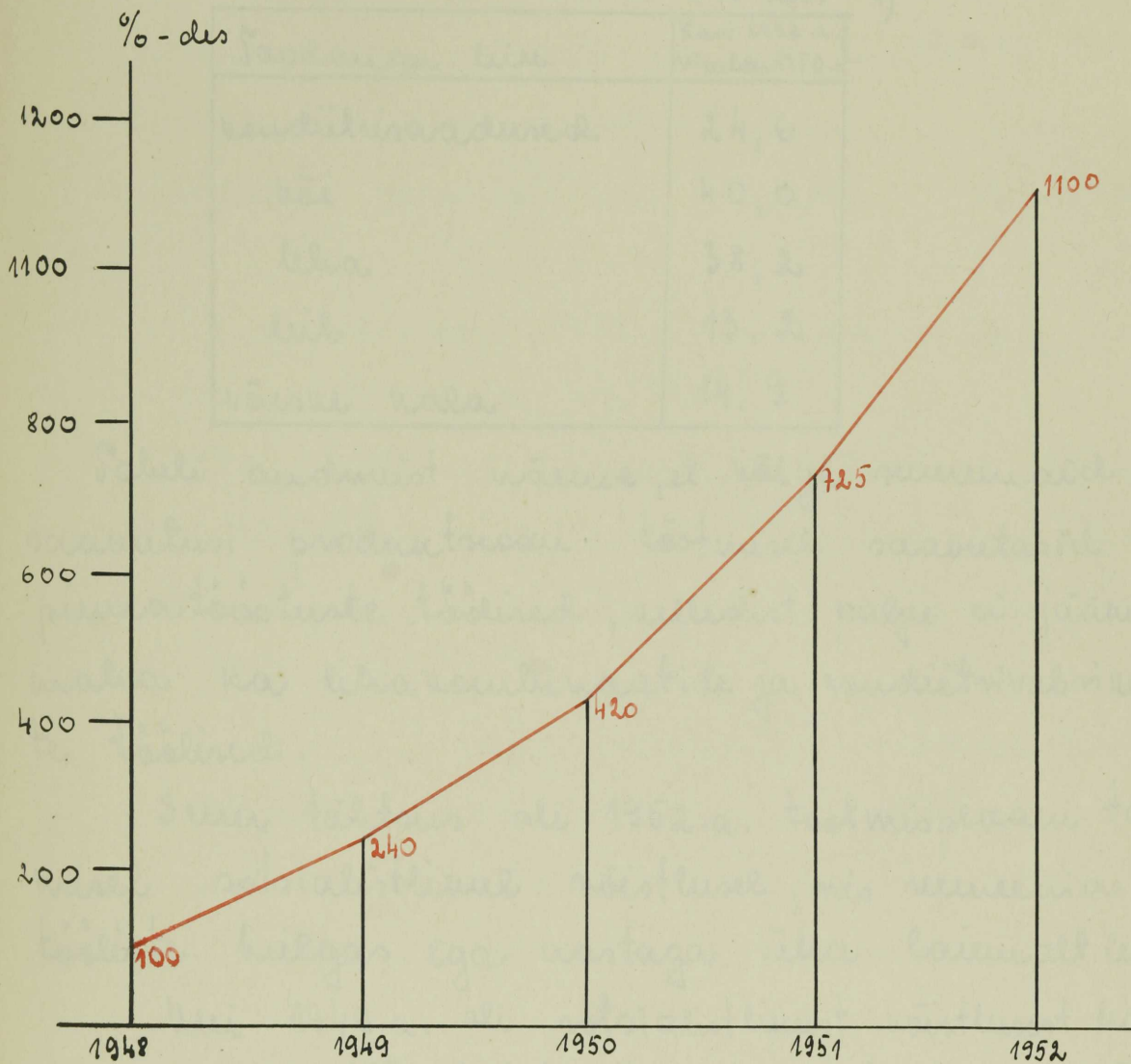
Toiduainete tööstuse saavutustest rää-
 gib järgnev tabel lk. 49, mis annab andmed 1952.a.

1) Kappa, B.A., Cyprienecubo..., lk. 157.

2) Xozdiciubebivue pazbunue... Gdzop za 1952..., lk. 49.

3) Selesamas.

4) Gyppezab, C., Tiozpedl suarocemodue..., lk. 25.

— electrotehnilise tööstuse toodangu kasv
%-des perioodil 1948. - 1952. a.

Joonis nr. 1.

võrreldes 1950.a.:

Toodangu liik	(%-des) 1)
	Kasv 1952.a. võrreldes 1950.a.
veidiitriisaadused	24,6
õi	40,0
liha	38,2
leib	13,2
värske kala	14,9

Tabeli andmist väene, et kõige suuremaid saavutusi produktisooni töstmisel saavutasid piimatööstuste töölised, millest palju ei jäänud maha ka lihakombinaatide ja veidiitriivabrikute töölised.

Suur tähtsus oli 1952.a. töstmisplaani täitmisel sotsialistlikul võistlusel, mis suurenia tööliste hulgas iga aastaga üha laiemalt levis.

Uue 1949.a. oli sotsialistlikust võistlusest kaatunud 47% töölistest ja teenistujatest, siis „... 1952.a. lõpuks võttis sotsialistlikust võistlusest osa rohkem kui 70% kõnnidest töötajatest“²⁾, mille tulemusea tööviljatus tööstuses tõusis võrreldes 1951.a. 12,9%³⁾, sealhulgas masinaehitustööstuses - 21,9%, metallurgias - 12,2, naftatööstuses - 18,6, keemia tööstuses - 13,8%⁴⁾.

1) Хозяйственное положение... Год за 1952..., л. 138.

2) Грыпсэл, С., Иогрелл джарооноорхил..., л. 49.

3) Хозяйственное положение... Год за 1952..., л. 49.

4) Сеалсамас.

See annab teigi võimaliku sõjalise tootmis-
taseme ületamise 2,3 korda ¹⁾

Rahvaarmee aastail loodud sotsialistliku sek-
tori tööstuses 1952.a. jõulul tegeuses ja laienes.
Jätkuvalt kõrges tööstuses saavutas „... rohkem kui
96%“ ²⁾

Transpordi osas 1952.a. võrreldes 1951.a. „... uu-
pade võimahl kasvab 9,2%“ ³⁾

1952.a. jõulul kasvab kvalifitseeritud tööliste
kaader raudteel ning suurenes sotsialistliku sekto-
ri võimahl, mis kõrges Rumeenia transpordis mood-
ustas 1952.a. 85% ⁴⁾

Rumeenia rahva saavutus: rahvamajanduse
sotsialistlikul ümberkorraldamisel 1953.a. isole-
mustavad järgmised näitajad: „Tööstuse võimahl-
dangu väljalaske plaan oli täielikult täidetud
101,8%...“ ⁵⁾

Tähtsamate toodangu liinide tootmine
1953.a. kasvab võrreldes 1952.a. järgmiselt:

1) Хозгосцмбеллече развине ... Годоз за 1952..., л. 7.

2) Кappa, В. А., Сирпинееллече ... , л. 119.

3) Хозгосцмбеллече развине ... Годоз за 1952..., л. 32.

4) Кappa, В. А., Сирпинееллече ... , л. 120.

5) Хозгосцмбеллече развине сирпинееллече геллоркпанне.
(Годоз за 1953). Иог пегакиселлече Убаллече, длоеллече, 1954, л. 145.

1)

Toodangu liin	Kasv % võrreldes 1952. a.	Toodangu liin	Kasv % võrreldes 1952. a.
elektrienergia	117	traktorid	119
nafta	113	trikotaaž	104
riisi	105	villased kangad	106
malmu	117	leib	129
teras	103	sehmer	112

Tabeli andmed näitavad, et raske tööstuse osas saavutasid suuremaid näitajaid masinaehitajad - traktorite tootjad, elektrienergia ja malmu tootjad. Toiduainete- ja tekstiiltööstuse osas olid tublimad leivatehaste ja trüüstööstuse töölised.

1953. a. lõpus oli terast välja sulatatud "... 4 korda rohkem kui euresõja ajal 1938. a.", nafta tootmine moodustas "... rohkem kui 9 milj. tonni 8,6 milj. tonni vastu 1936. a. - kodanliku Riiumeia kõige kõrgema naftatoodangu ajal" ¹⁾

Võrreldes eelmise, 1952. a., kasvab tööstuslik naftatööstuses 6,5% ja oli 82% kõrgem kui 1948. a. ⁴⁾

Tööstusliku kasv ning tootmise pidev suuremine naftatööstuses oli tingitud mitte üksnes uute naftalinnukohtade kasutusele võtmisest, vaid

1) Хозрасчетное производство... Год за 1953..., lk. 145.

2) Sealsamas, lk. 146

3) Sealsamas.

4) Sealsamas, lk. 147

ka sellest, et nisaastane 1951.-1953. aasta jooksul ka-
rendati naftatööstuses tootmisse „... kokkuvõtte üli 3400
rationaliseerimise ettepanemust, mis andsid majanduslik-
ku kasumit kokkuvõtte üli 78 milj. leid“¹⁾. Tööeljaare
võrre oli seega tingitud töötajate tööalase entusias-
mi kasvust.

Uute masinade rajamise ja varude moder-
niseerimise läbi sõe tootmine 1953. a. kasvas 6,1 milj.²⁾
tonnini, ületades seega 1938. a. taseme sõe tootmises
2,4 korda.³⁾

Edasi saavutati ka metallitööstuses. Nii toodeti
1953. a. kokkuvõtte üli 1938 a „... nahajalatsid 3 korda,
puuvillaseid kangaid 1,5 korda, villaseid kangaid
2 korda, valmis kleite 14 korda...“⁴⁾

Tööeljaare metallitööstuses 1953. a. oli 10%⁵⁾ kõi-
gem üli seda nähti ühe viie aasta peaaegu
1954. a.

Tööstustoodangu üldmaht suurenes 1953. a.
„... peaaegu 2,5 korda ületas 1938. a. saavutatud
tootmise mahu ja 3,5 korda 1948. a. toodangu
mahu“⁶⁾.

Raudteetranspordi võrre peaaegu täideti
106,4%, mis ületab eelmise, 1952. a. taseme 16,3%⁷⁾
Ühinejal vähenes raudteede elitus.

1) Хозяйственное раздумье... Обзор за 1953..., лк. 151.

2) Шуров, А., Рыбейкер и другие..., лк. 126

3) Педсанаас.

4) Педсанаас.

5) Хозяйственное раздумье... Обзор за 1953..., лк. 148.

6) Шуров, С., Погодаи Благосостояние..., лк. 62

7) Хозяйственное раздумье... Обзор за 1953..., лк. 149.

"Üldse lüsi masinaditustööstus ajavahemikul 1948.-1954.a. välja üle 160 uut tüüpi uuge tootmisega masina ja agregaadi"¹⁾

Keemiatööstuse toodangu vägjalase perioodil 1948.-1954.a. suurenes 6,5 korda²⁾

Nõukudes 1938.a. toodetud 8,6 milj. tonniiga, toodeti 1954.a. naftat 9,7 milj. tonni³⁾, misjuures üle 70% sellest andsid sõjajärgsetel aastatel avastatud naftaraajad.

Perioodil 1948.-1954.a. paranes tunduvalt naftatööstusele vajaline kaadri ettevalmistamine. Nimetatud perioodil valmistati ette 2300 kesk-ühilise haridusega spetsialisti

Nõukudes 1950.a. kasvas elektrijaamade põhitiladud võimsus rohkem kui 1,5 korda⁴⁾. 1954.a. elektrienergia tootmise üldmaht moodustas ligi 3,8 miljardit kWh ja oli üle 3 korda rohkem kui sõjaeelset 1938.a.⁵⁾

1954.a. andis keemiatööstus 2-2,5 korda rohkem toodangut kui 1938.a.⁶⁾ Nõukudes sõjaelse perioodiga, lasti 1954.a. välja suurelt kiirust rohkem kui 2,5 korda, villaseid kangaid ja nahjalatsid üle 2 korda⁷⁾

Nõukudes 1953.a. kasvas üsikele uuge-

1) Развие экономики... Год за 1954..., л. 292

2) Дугинский, л. Социалистическая химическая промышленность..., л. 80.

3) Развие экономики... Год за 1954..., л. 290

4) Дугинский, л. Социалистическая химическая промышленность..., л. 78.

5) Развие экономики... Год за 1954..., л. 290.

6) Салсанас, л. 293

7) Салсанас.

tööstuse toodangu liitude tootmine 1954.a. järgmiselt:

(%-des)

Toodangu liit	Kasv 1954.a. võrreldes 1953.a.
võllased kangad	3,7
puuvillased "	6,9
siidi "	10,6
mööbel	29,6
vaadivastuvõtjad	111,8

ainuüksi 1954.a. toodeti rohkem kui 1953.a.

(%-des)

Toodangu liit	Kasv 1954.a. võrreldes 1953.a.
liha	15,3
lihatestid	38,8
lihahousevid	50,9
värske kala	11,6
kalahousevid	35,3
piim	24,4
taimetõli	35,0

Perioodil 1948. - 1954.a. kasv liiva tootmine 84%, sehmee tootmine 41%, taimetõli - peaaegu 3 korda, liha tootmine 7 korda³⁾
Üldse kasv 1954.a. teidainete tööstuse ko-

1) Põlvkonna eko loomade... sõzop za 1954... , lk. 293

2) Põlvkonna, lk. 294.

3) Põlvkonna.

gutsodang võeldes 1949.a. peaaegu 2 korda¹⁾ järgest suurema osa tööstuslikes tootmises harras sotsialistliku sektori. 1954.a. tema viiakse tööstuses moodustas 99%, põllumajanduses - 24%, sise- ja väliskaubanduses - 100%, jaemajanduses - 76%²⁾, andes kokkuvõtteks 70%³⁾ rahvuslikust teulust.

Näitus selle kohta, kuidas vaba töö imestab kiiresti see ajavõlu, et... ainult 1954.a. kuu kuu jooksul oli Rumeenias juurutatud tootmisse 12 tuhat ratsiooniseerimise ja tehnilise täiendamise ettepanemist...⁴⁾

Uude juurutati 1954.a. tootmisse 26 tuhat ratsiooniseerimise ettepanemist, mis annavad majanduslikku kasumit 330 milj. leiid aastas.⁵⁾

Transpordi ja kaubanduse osas väärts mainimist Rumeenia ja Belgia vahel koostöölehitatud "Sõpruse silla" väimelaskmine üle Soome 1954.a. See annab tunnistust tihedast majanduslikust koostööst vahvademokraatlike riikide vahel, mis annab "... esmajärgulist tähtsust vahvademokraatlike maade areenemisel sotsialistlikule teele..."⁶⁾

1) Parzenne ekonomie... Gdzop za 1954..., lk. 294.

2) Pealsam as, lk. 287

3) Lepuyrov, A. Pyelbetuur ka nymu..., lk. 159.

4) Leauob, B. Pyelbetuur... u couuauuuy..., lk. 46

5) Parzenne ekonomie... Gdzop za 1954..., lk. 298.

6) Dudiuski, J., NSVliidu ja vahvademokraatia maade majandusliku koostöö, Tallinn, 1955, lk. 18.

1955.a. tegi meemeia rahvas kokkuvõtteid
 esimese viie aasta plaani täitmisest, ning võis ehmu-
 sega nentida, et... mokuem mi 300 maa tööstusettevõtet
 täitsid 1955.a. augusti lõpus esimese viie aasta
 plaani ¹⁾

Esimese viieaastase muutis tendentselt maa
 majanduse struktuuri. Meemeia Rahvarebarieie
 muutus rahajäämed agramaast arenenud
 industriaal-agramaas. Tööstustoodangu eikaaal
 maa üldises tootmises juba 1955.a. alguses
 moodustas 63%, põllumajanduse tootang 37%, 35%
 ja 65% aremel vastavalt 1938.a. ²⁾ Tööstuse ja põllu-
 majanduse tootmises eikaaal sehe 1938.a.
 ja 1955.a. on antud diagrammina lk. 58 jooni-
 sed nr. 1. ja nr. 2.

Elainimist väärub ka see asjaolu, et töös-
 tuse tootmises mahust 60% ³⁾ annab toot-
 misvahendeid tootne tööstus, misjuures 1938.a.
 tootmisvahendite tootmine moodustas vaid 45,5% ⁴⁾

Esimese viie aasta plaani täitmise tulemu-
 ssa tööstustoodangu mahul 1955.a. lõpus 2,9
 korda ületas 1938.a. taseme ja 3,4 korda 1938.a.
 taseme ⁵⁾

1) Мечников, В. Пыльбелен... и союзнамизуву, ... , lk. 44.

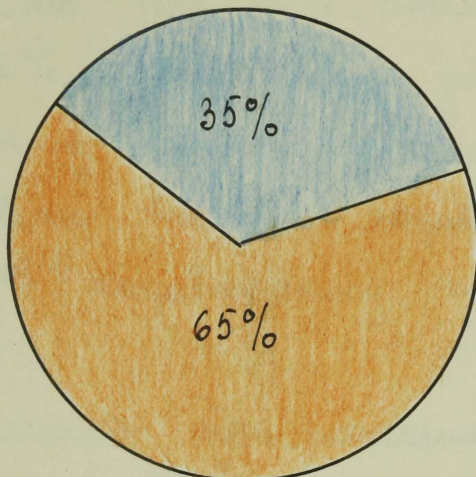
2) Развивание экономики в Европе и СССР... (Госиздат за 1955). "Ог релаксией илатиба, докба, 1956, lk. 175.

3) Секасамас, lk. 177

4) "Илеповая экономика..." (Кокематметекесув...), lk. 24.

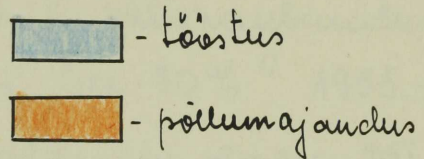
5) Развивание экономики... (Госиздат за 1955)..., lk. 175.

Joonis nr. 1.

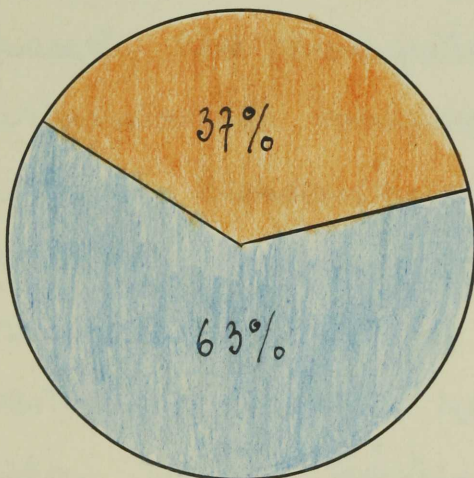

1938. a.

tööstuse ja põllumajanduse kogutoodangu
virkade suhe.

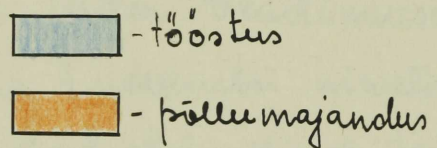

Joonis nr. 2.

1955. a.

tööstuse ja põllumajanduse kogutoodangu
virkade suhe.

Lastes väime uued ning renoustreerides va-
nad masinaalutusele võtted, andis see võimaluse
suurendada toodangu väljalaset rohkem kui
8 korda¹⁾ ja tõsta töövõime viisaastane joo-
sel peaaegu 48%²⁾

Tähtis roll maa üldises töösteskiirus arenges
on naftatööstusel. 1955. a. nafta tootmine vabariigis
võrreldes 1950. a. peaaegu kahekordistus, moodus-
tades 10575 tuh.³⁾ tonni, 575 tuh. tonni töödeti roh-
kem kui nähti eel viie aasta plaaniga⁴⁾, ning
2 milj. tonni rohkem kui seda saavutas kodan-
lik Rumeenia naftatoodangu kõige kõrgema käi-
tajaga 1936 aastal.

Uue ilme said viisaastane jooksul nafta-
tootmise kesused - Iloveni, Gura-Bukitza, Iziutia,
Hämpia ja Ceptena.

Rumeenia on ainsus väikeriik, kes koges
nafta toodangu tõttu ümber kolmepal. Suure-
mad naftatööstustööstlennise tehased arevad Ploiesti.

Uueni 1955. a. oli Rumeenias avastatud 18 uut
naftarajaoni, kes suurendatause edumalt tootmisse
naftapummiuise võrkogude meetodeid.

Rumeenia peamine söelavariis on Tran-
silvaania edelarajaon Jiu jõe org Petroşani

1) Pajbumee oktoobrikuu ... Gdzop za 1955..., lk. 182.

2) Sealsamas, lk. 188

3) Sealsamas, lk. 178

4) Sealsamas.

liinua lähedal. Ka söekaevandustes kasutatakse suure
eduga nõuogude soovinismarinaid. Sõe tootmine
1955.a. moodustas 6,2 milj. tonni 3,9 milj. tonni vastu,
mida saavutati 1950.a. ja 2,8 milj. tonni vastu
1938.a.¹⁾ Sõe tootmise asas plaanlist ülesannet
ei täidetud. Pundujäägid söekaevanduste töis-
alid tingitud sellest, et plaani koostamisel ei
oleud põhjalikult tuldud söekaevanduste tootmis-
baasiga. Masinaehitustööstus ei suutnud kindlus-
tada söetööstust vajaliku hulga tehnikaga.
Need olid tõised puudused, mis tulid viies
korras likvideerida.

1955.a. mõeldus viis aastat maa elektri-
fikatsioonise plaani vastuvõtmisest. Selle aja joo-
rel oli väime lastud 20 uut elektrijaama,
sahhulgas Gheorghe Gheorghiu-Dej'i nimeline
elektrijaam Soitrestis, „Ovidiu - II“ Dabruedžas jt.
Elitustööd jätkusid maa suurima V.I. Lenin
nimelise 210 tuh. kWh võimsusega hüdroelektri-
jaama ehitamisel Bicazis Bistrița jõel.
Viisaastane jooksul ehitatud ja varem
olemasolevad elektrijaamad ühendati
omavahel seitsmeis energiasüsteemis:
1. Munteia, 2. Blenia, 3. Polja-lloldova, 4. Lõu-

¹⁾ Pažbunne ekonomie... Gōzop za 1955..., lk. 180.

na-holdava uues Dobruđaga, 5. kesk-Trausilvaania, 6. loode-Trausilvaania ja 7. edela-Trausilvaania. Ülevaade viisaastane jõusuel looded energiasüsteemide painkemiisest on antud lisal nr. 1.

1955.a. oli elutrienergia tootmises saavutatud ja ületatud sõjaväe tase peaaegu 4 korda - 1130 milj. kWh 1938.a. ümri 4300 milj. kWh. 1955.a.¹⁾

Edusamme tegi viisaastane jõusuel ka maa ümberloostus, tootes vävaineid, medamente ja ümberlisi väetisi põllumajanduse jaoks. Ümberloostuse suurematel ettevõtetel on J. V. Stalini nimeline ümberloostus ja suurim paraimete tehase Uagru-Euroopa - "Argesul". Viisaastane jõusuel ümberloostuse väetiste tootmise kasvab 16,5-kordses.

Viisaastane jõusuel elas suure muredate üle ka ümberloostus, mille peamisteks hankedeks on tekstiil- ja nahatööstus. Viisaastane jõusuel ehitati 32²⁾ ümberloostuse ettevõtet, sealhulgas suurellatruusfabriiked Botoşanis, Jassi ja Lugoj'is ning suur G. Gheorghiu-Dej³⁾

¹⁾ Paybumme ekonomeme... G. Szop za 1955..., lk. 178.

²⁾ Szalsanas, lk. 185.

viimeline õmblesuunubiwaat Bumaestis

Kugetööstuse toodangu väätus kasvab viisaastase jooksul 24,8 miljardilt kilt 1938.a kuni 70 miljardi kilti 1955.a.¹⁾

1955.a. võrreldes sõjause perioodiga toodeti rõhmem puvillast niit 2,5 korda, villast niit rõhmem kuni 2 korda, nahjalatseid 2 korda.²⁾

Toiduainete tööstuse kugetoodang suurenes viimased viisaastase rõhmem kuni 2 korda.³⁾

Võrreldes 1938.a. suurenes toodang 1955.a. järgmiste produktide tootmises vastavalt:

Toodangu nimetus	(kub. tonnides)	
	Toodang 1955.a.	Toodang 1938.a.
tsimeõli	48	18
lihatooted	39	8
rõhmem	135	95

Kujutades tabelis esitatud toiduainete toodangu väitajaid diagrammideks, saaksime piltlikumana ülevaate nimetatud toodete tootmise kasve kohta perioodil 1938-1955.a. Diagrammid on esitatud lk. 64 joonisk. n. 1 ja n. 2.

Viisaastase jooksul tõuvaljuse tõuse ja tehnikatatsionaalsema kasutamise läbi

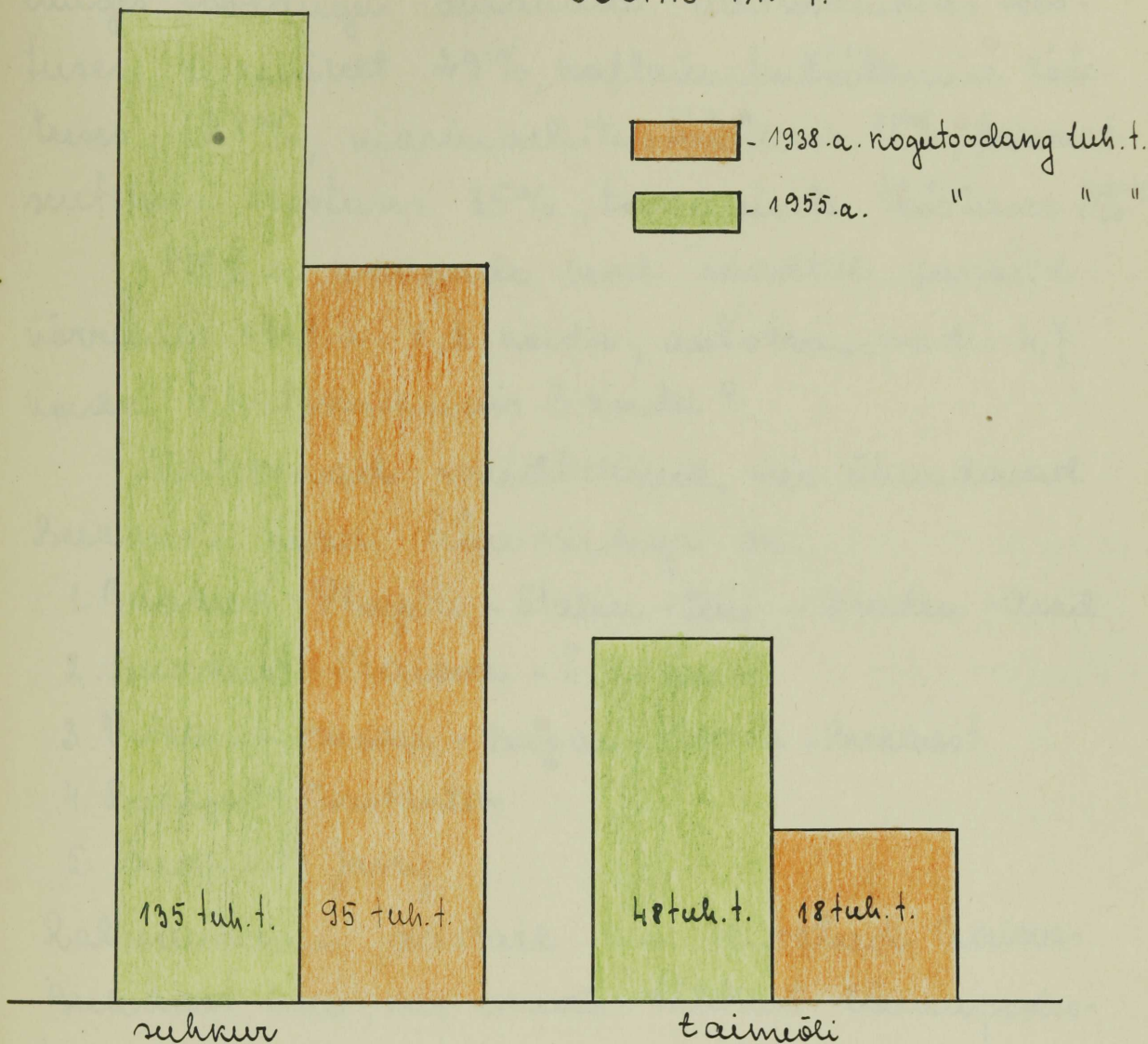
1) Põlvkonna skotomune... Gõzop ja 1955... , lk. 185.

2) Sealsamas.

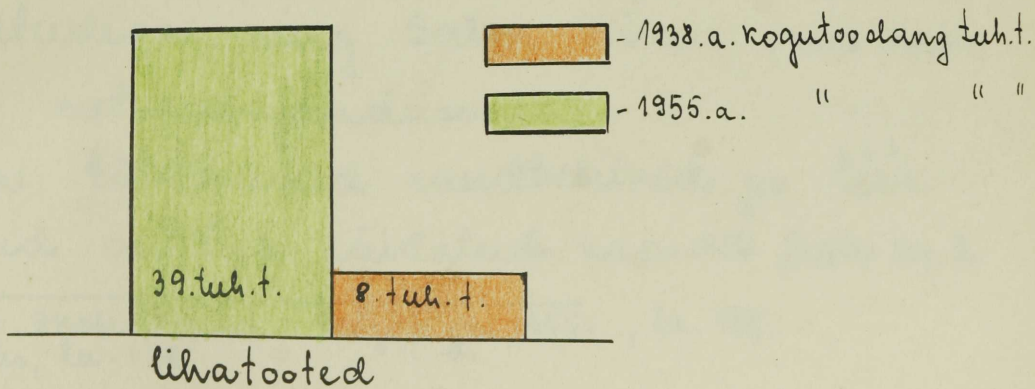
3) Sealsamas, lk. 186

4) Sealsamas.

Joonis nr. 1.

Joonis nr. 2.

lauges toodangu arvakiind elektrotööstuses töös-
tuses uskumisele 29%, naftaõnnetööstuses töös-
tuses - 21%, marinaalitus tööstuses 18%, farmat-
seutilises tööstuses 35%, teidainete tööstuses 11%¹⁾

1955. a. kaupade mood raadteel narvasid
võrreldes 1949. a. 2,2 korda, autotranspordis 4,4
korda, õhukranspordis 3 korda²⁾

Tähtsamad raadteliinid, mis ühendavad
Bukaresti maa ääresadega on:

1. Bukarest - Ploiești - Stalini - Cluj - Brașova - Arad
2. Bukarest - Craiova - Timișoara
3. Vișkani - Bacău - Buzău - Ploiești - Bukarest
4. Bukarest - Konstantza
5. Bukarest - Jassy

Rahvaarvõime aastail on elitatud Craiova-
Bukarest liin, mis annab tähtsust lõunapoolse-
te alade põllumajanduslikus arengus, 1948. a.
valminud Bumbesti - Ivesen^{liin}, mis elitati noor-
te jõudega üle Alpide ning ühendab
maa tähtsat viisõie keskus - Jiu orge
pearaudteedega ning Salva - Vișeac, mis annab
tähtsust metsamajanduses.

Maa tähtsamad raadteliinid ja töös-
tushesused on ära näidatud kaardil, lisa nr. 2.

¹⁾ Põlvkonna areng... G. Șop za 1955..., lk. 188.

²⁾ Peabammas, lk. 186

Rumeenia tähtsaimas veteus on Doonau, mis kogu Rumeenia piirides on laevatatav. Olukorras, mida kasutatakse väliskaubanduses, on ilust meil.

Suurt osa Rumeenia majanduse arengus enimel misaastamul etendas majandusliku ja teadusliku-tehnilise koostöö teiste sotsialistlike riikidega. Eriti tihedad majanduslikud ja teadusliku-tehnilised sidemed kujunesid Rumeenial NSV Liiduga. Rumeenia Rahvavabariigi sai NSV Liidust "... mitte ainult masinaid ja täiustatud seadmeid, vaid ka dokumentatsiooni suunte elituste jaoks, projekte ja... kõrge kvalifikatsiooniga töötajate spetsialiste"¹⁾

NSV Liidult saadud komplekte sisustusega varustati tööpõhitehas Anadis, muellaagritehas Choldovas, keemilise koksikeemia tehas, Italiini linna traktoritehas ning soojus-elektrijaam "Ovidius - II" Dobruđjas.

NSV Liidult saadud abi tähtsuse märris Gheorghiu - Dej ära järgmiste sõnadega: "Teie NSV Liide abita, teie teie kogemusteta olus olmed sotsialismi elitamise rahvademokraatia maades võimate"²⁾

1) Топрия - Дем, J., Авансус и поре, м. II, ..., л. 10.

2) Беарсамас, м. I, л. 375.

2. Põllumajandus.

Et elitada sotsialismi, ei piisa üksinda tööstuse arendamisest. „Sotsialismi elitamise haavab endase ja põllumajanduse sotsialistlikke ümberkorralduse“¹⁾.

Põllumajanduse poliitiline ülesandeks oli tugendada ja arendada sotsialistlikke sektoreid, et ta viisaastase lõpuks muutuks valdavaks.

Plaanil kohaselt pidi üldpind 1955. a. suurema mahu vii 10 milj. ha²⁾, nogeto-
dang pidi kasvama sama ajaks 88%³⁾ võel-
des 1950. a., aga riivitus sektoris 119%⁴⁾. Põllu-
majanduse arendamises esimesel viisaastasel
arviti kapitali 137 miljardi⁵⁾ lei ula-
tuses.

Konkreetsed ülesanded üsrikute poliit-
liste põllumajanduslike uultuuride saa-
gi kasvatada kohta alid esimese viisaasta-
ne jaoks järgmised:

1) Троцкий-Ферр, Т., Евангелие и перестройка, м. I, ... , lk. 189.
2) Ткачеве парзбумед..., lk. 376.
3) Pealsamas.
4) Pealsamas.
5) Pealsamas.

1)

Kultuurid	kg. hektarilt	
	maalt üldse	siililise sektoris
nise	1250	1300
mais	1400	1600
riis	3150	3300
vilina	2570	3000
kaup	3900	4300
mittemisut. püevill	650	700*
nisutatav püevill	1500	1500
subküpset.	17700	17700*

Kogusaagina pidi 1955.a. tootama püevilla 230 tuh. tonni või 700% võrreldes 1950.a., vilina - 90 ja kauprit 325 tuh. tonni²⁾

Plaaniliste ülesannete täitmise kindlustamiseks pidi viisaastane joosul rajatama 290 uut masina-traktorijaama ja 6 uut remonttöökoda³⁾, mille võratuses pidi viisaastane lõpeus olema 9 tuhat vilvimasinat, 7 tuhat vihusidejat, 7 tuhat. kultivaatorit, 6 tuhat viljapüevimasinat, 1 tuhat subküpset⁴⁾

Jooviljades pidi kasvama viisaastane joosul siililise majandites 62%, masina-traktorijaamades - 130%⁵⁾, alavama pidi põllumajandussaaduste

1) Платеж по бумаге..., лк. 377.
 * A. d. l. k. u. l. a. a. t. a. s. t. a. s. P. y. e. l. l. e. n. e. n. a. n. y. m. e. ..., лк. 100 an-
 n. a. b. s. a. a. g. i. p. l. a. a. n. i. l. i. s. t. e. ü. l. e. s. a. n. n. e. t. e. n. a. s. i. l. i. n. e. s. s. e. n. t. o. -
 r. i. s. m. i. t. t. e. m. i. s. u. t. a. t. a. v. a. p. y. e. v. i. l. l. a. o. s. a. s. 800 j. a. s. u. b. k. y. p. e. d. i.
 k. e. l. t. a. 20000 kg. h. a. - l. t.
 2) Платеж по бумаге..., лк. 377.
 3) Sealsamas, лк. 376
 4) Kappa, B. A., Сирпачевы и другие..., лк. 173.
 5) Платеж по бумаге..., лк. 376.

suahiind.

Elanikkonna vaustamisus liha- ja piimasaadustega, nägi plaan ette loomakasvatuse igapäevast arendamist. Viisaastaku lõpuks oli ette nähtud viia variloomade arv järgmise peade arvuini:

hobuseid - 1200 tuh. pead ¹⁾
veiseid - 4700 tuh. pead
lambaid - 12500 tuh. pead
sige - 4500 tuh. pead

Seser loomakasvatuse ette seatud plaanide elluviimiseks, oli vaja suurendada ka söödameetmete kasvatamist. Söödameetmete kasvupindala pidi 1955. a. lõpuks suurenema 1243,3 tuh. ha. s.o. 43% võrreldes 1950. a. ²⁾

Reemeri talupregruud võllis viisaastaku plaanilised ülesanded vastu täie tõsidusega ning heelse tööga, millest kõige paremini kõnelevad saavutused.

Tõestades süstemaatiliselt maaparandustööd, laiendasid reemeri talupojad põllumajanduslike kõvikute pindala ning haurid üles uudeis-
~~itud~~maid, mille tulemusena juba 1951. a. vil-
vipind suurenes võrreldes 1950. a. 130 tuh. ha ³⁾

Uute agrotehniliste võtete juurutamisega

1) Tõraste põhiküsimused..., lk. 378.

2) Sealsamas, lk. 377

3) Sealsamas, lk. 404.

ja niisutustööde õigeaegse läbiviimisega rajades, kus see on vajalik, saavutasid suurema talu-
pojad seda, et 1951.a. põllumajanduslike kultu-
ride kogutoodang uusvas võrreldes 1950.a. niis
osas 58,7%, maisi - 29,7, puuvilla - 143,3, päevalille -
32,4 ning rühmpedi osas 126%.¹⁾

Põllumajanduslike kultuuride saak 1951.a.
ületas 1950.a. taseme 20%²⁾, millega oli ületasi üle-
talud ka põllumajanduslike tootmise 1938.a. tase.

Viisaastane jõuvel arenes edasi loomakasva-
tus. Riiklikes majandites loomade arv suurenes 1951.a.
võrreldes 1950.a.

hobuste osas 15,5%

veiste " 6,7 "

loomaste ja lilled osas 7,6%

sigade osas 18,1%.³⁾

Edas saavutamisel põllumajanduslikes
tootmises aitas kaasa põllumajanduse vau-
tamise tehnikaga. 1951.a. jõuvel loodi 50 uut
MTJ⁴⁾, samal aastal asusid suurema põldu-
del tööle erimesed suuremas toodetud kombai-
nid.

1952.a. suurenes põllumaa pindala

1) Ткачеве позбунен... , lk. 404.

2) Калпа, В. А., Сурпачеве бунбо... , lk. 183

3) Ткачеве позбунен... , lk. 405.

4) Pealsamas

võrreldes 1951.a. 112 tuh. ha¹⁾, mis annab aitas kaasa põllumajanduslike kultuuride saagi kasvule. Saagimise plaan täideti 1952.a

nise ja rukki osas	97,7%
kartuli	" 99,0%
mais	" 87,3%

odra ja kaura osas oli saak 3-4% ürgem plaanis ellnähtust.²⁾

1952.a. riikastes Rumeenia põllumajandusmasinate park uute masinatega. Elariva-traktorijaamadele anti kasutada 3530 uut traktorit, 1440 rüüvimasinat, 2300 kultivaatorit, 1200 viljapeusmasinat, 300 kombaini, 100 kartulivõtmise masinat³⁾.

Erilavahemikul 1948.-1952.a. traktorite hulu, mida kasutas Rumeenia põllumajandus kasvab 418%⁴⁾

Aasta jooksul loodi juude 30 masinatraktorijaama. Nende üldarv 1952.a. lõpuks ulatus 218⁵⁾

NPL liid ei abistanud Rumeeniat mitte üksnes sotsialistlike tööstuse rajamisel. NPL liidu seenuas ja abistav osa ilmus ka põllumajanduses. Nii sai Rumeenia NPL liidelt

1) Kappa, B. A., Enpemeesembo..., lk. 183.

2) Hojriteemhetkol pazbumme... 65zop za 1952..., lk. 79.

3) Sealsamas, lk. 80

4) Sealsamas.

5) Sealsamas.

1952. a. esimesel poolel 284 keliimevat koubaini, sadu viljapereumarihaid, kartulivõtmise masinaid, kinnuid peedikoubaine ja puuvilla koristamise masinaid ¹⁾

Uuimimist väärib rõnustat azjale, et 1952. a. põllumajandusline sektoris keskmine saak sotsialistline sektoris oli tunduvat kõrgem kui üksik- talupidajatel

nise osas	20,7%	²⁾ *
rukki "	20,9 "	
odra "	31,9 "	
kaera "	29,3 "	

Loomade arv kinnulius majandites kasvas 1952. a. võrreldes 1951. a. veiste osas 21%, hobuste - 18,4, sigade - 90,5, lammasste ja kitsede osas 33,5% ³⁾

Sotsialistline sektor poliitilise ja majandusline tähtsuse kasvust nõuab see faakt, et ^{uusi} 1952. a. astusid kollektivmajanditese peamiselt kollektivtalupidajad, kuid alates 1952. a. keskmi- kked, kes seni olid olmed kõhulevad pealt- vaatajad, hakkasid massiliselt astuma kollektiviseerimise teele.

See faakt on mehest väga suure täht-

¹⁾ Делопечат, А., Пыльчатая та ныме..., lk. 148.

²⁾* Козли-чубенные поземме... Сбзоп за 1952..., lk. 79.
Kanna, A. A. oma teoses "Суррементенбо...", lk. 183 annab sotsialistline sektoris saadud keskmine saagi: kõrgema kui üksikmajapidamistes nise osas 20%, rukki - 9%, odra - 22%, ja kaera osas 16%.

³⁾ Козли-чубенные поземме... Сбзоп за 1952..., lk. 80.

usega, sest ta näitab nelauluse mõju vähenemist ülas ning murrangut keskmise ideoloogias sotsialismis kaseks.

Selle murrang keskmise ideoloogias sai võimalikuks ainult RTP õige poliitiline telemuutena suhtelisel keskmise. RTP lähtus oma poliitika suhtelisel keskmise põhimõttest: "Me teeme kehivutele, tegevdamis liite keskmise ja peame lakkamatut võitlust kulakuse vastu".

1953. a., vaatamata saavutustele põllumajanduse, õnnes, et põllumajanduslik tootmine jääb maha maa üldisest arengust ning ei suuda varustada elanikkonda vajalike põllumajandussaadustega ega anda toorainet tööstusele.

Partei ja valitus arvasid otsuse põllumajanduses peituvaid puudusi avastama. Kontrollimisel selgus, et teavaid puudusi esines reeglilise majandite töös.

Kõigepealt ei olnud põllumajanduslik tehnikat jaatateid üle kogu maa proportsionaalselt vastavalt vajadustele. Etõin-gad rajoonid olid tehnikaga üle ülevatud

1) Топрун-Дев, Т., Чуваше и прее, м. I, ..., лк. 196.

ning marinaid sisid kasutamata või töötasid alavormusega, kuna teistes rajoonides samal ajal tehti suurt peendust tehnika järgi.

Põllumajandussaaduste peendelise tootmise ühes ja vahetumata olulisus põlijuseus oli maisi alla muulva ülevinava pindude vähendamise, mille kohta annab konkreetse ülevaate järgnev tabel ja graafik lühemil 75 joonis nr. 1.

Aeg	mais alla muulva maa (ha)
1948. a.	3673 000
1949. a.	3452 000
1950. a.	2853 000
1951. a.	2871 000
1952. a.	2960 000
1953. a.	2887 000

1)

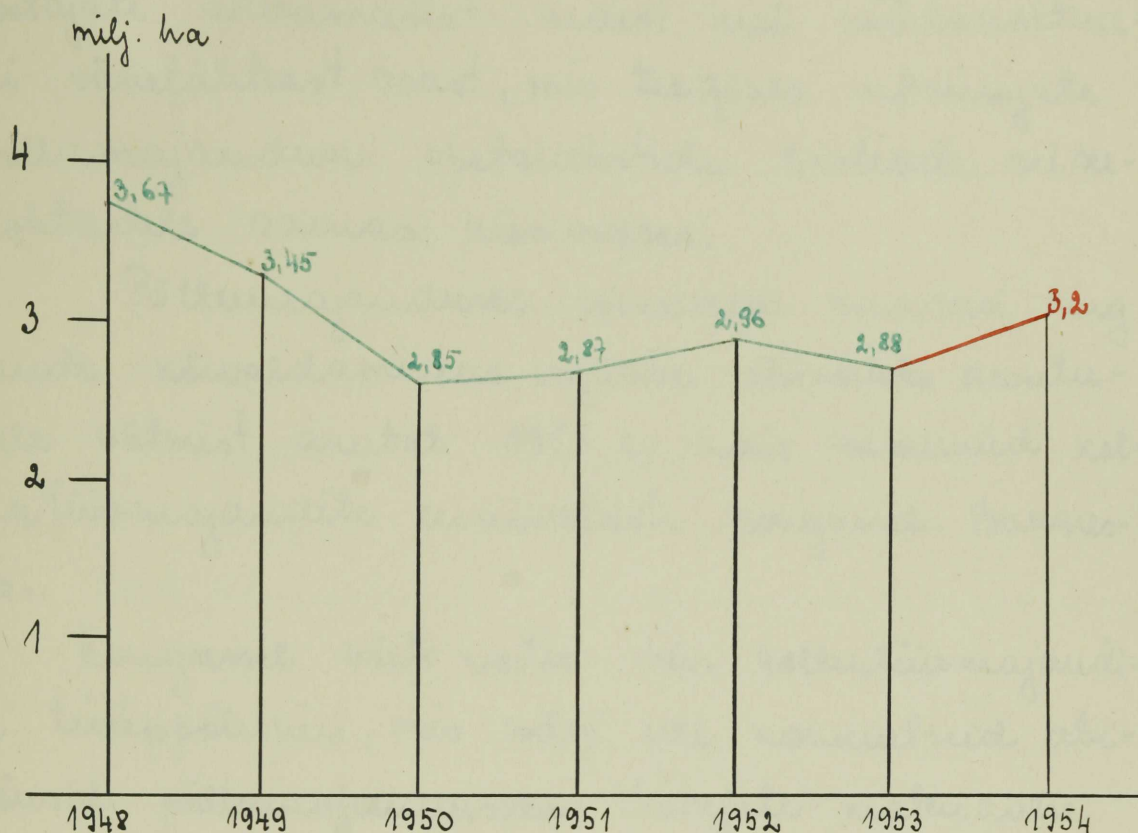
Ajavahemikul 1948.-1953. a. maisi ülevipind vähenes peaaegu 3500 tuh. ha.

Kui see maa-ala oleks alued tãis ülevatud maisi ja investada heituri uskui-sus saagiks 1000 kg, siis nendel aastatel oleks võinud toita 7 milj. siga ja saada mellekuu mi 700 tuh. tonni liha ja rasva.²⁾

Need maisi tähtsuse alahindamisel söö-

1) Топрун-Денс, Т., Суванин и прее, м. II, ..., lk. 184.

2) Lealsamas, lk. 185.

— maisi külvipind perioodil 1948.-1953.a.
— maisi külvipind peale 1953.a. detš. seadust
„Hbinõudest loomakasvatuse arendamiseks
Rumenia Rahvavabariigis
aastail 1954.-1956.”

Joonis nr. 1.

laulettuina ning sellest tulevad puudujäägid ja mahajäämus põllumajandusliius töötises, olid tingitud mõningate plaanikomisjoni töötajate arvamusel naisi kui söödaulettuini vähelähtsast osast, mis teqines mõningate põllumajanduse spetsialistide esliule sei-kohtadele samas üsimumes.

Põllumajanduses esinewaid puudusi ning nende nõwaldamisees wajaline abinõude kasutusele wõtmist arutati 1953. a. mais toimunud kollektiivmajandite esinudlaste kongressil Buwars-
tis.

Kongressil wõeti vastu uus kollektiivmajandi-
te tüüpõhiline, mis nägi ette konkreetseid abi-
nõusid põllumajandusala töötajate materiaalse
huwitatuse printsiibi tõstmises. Ühuus sellises abinõus
oli mausude vähendamise loomaaawatuse
se alal,

1953. a. detsembris, pärast põllumajanduses
walitewate puuduste põhjalikku analüüsi par-
tei ja walituse organite poolt, anti Riigie-
ria Rahwawabariigi Suure Rahwuskoje poolt
välja seades " abinõudest loomaaawatuse are-
damisel Riigie-ria Rahwawabariigis aastail
1954. - 1956 " ¹⁾

1) Kokemumyusur... , lk. 602

Lähtudes partei ja valitsuse poolt uuvau-
datud abinõudest loomakasvatuse arendamiseks
ning maisi kasvatamise tähtsusest loomasöö-
dana, 1954.a. külvati maisi alla 3,2 milj. ha¹⁾
Peale selle külvati maisi alla ka need tua-
viljakuultuure alla antud maad, millised tal-
vel kannatasid liigse külma all.

1954.a. sigireus maisi keskmise saau hek-
taarilt oli suurem kui 1953.a., moodustades kesk-
miselt 20 hektarit hektarilt.²⁾

Kaas maisiga põevati eelist tähelepanu
ka vutuli kasvatusele, mille peamiseks kasvataja-
võudeks on Bauat ja Transilvaania.

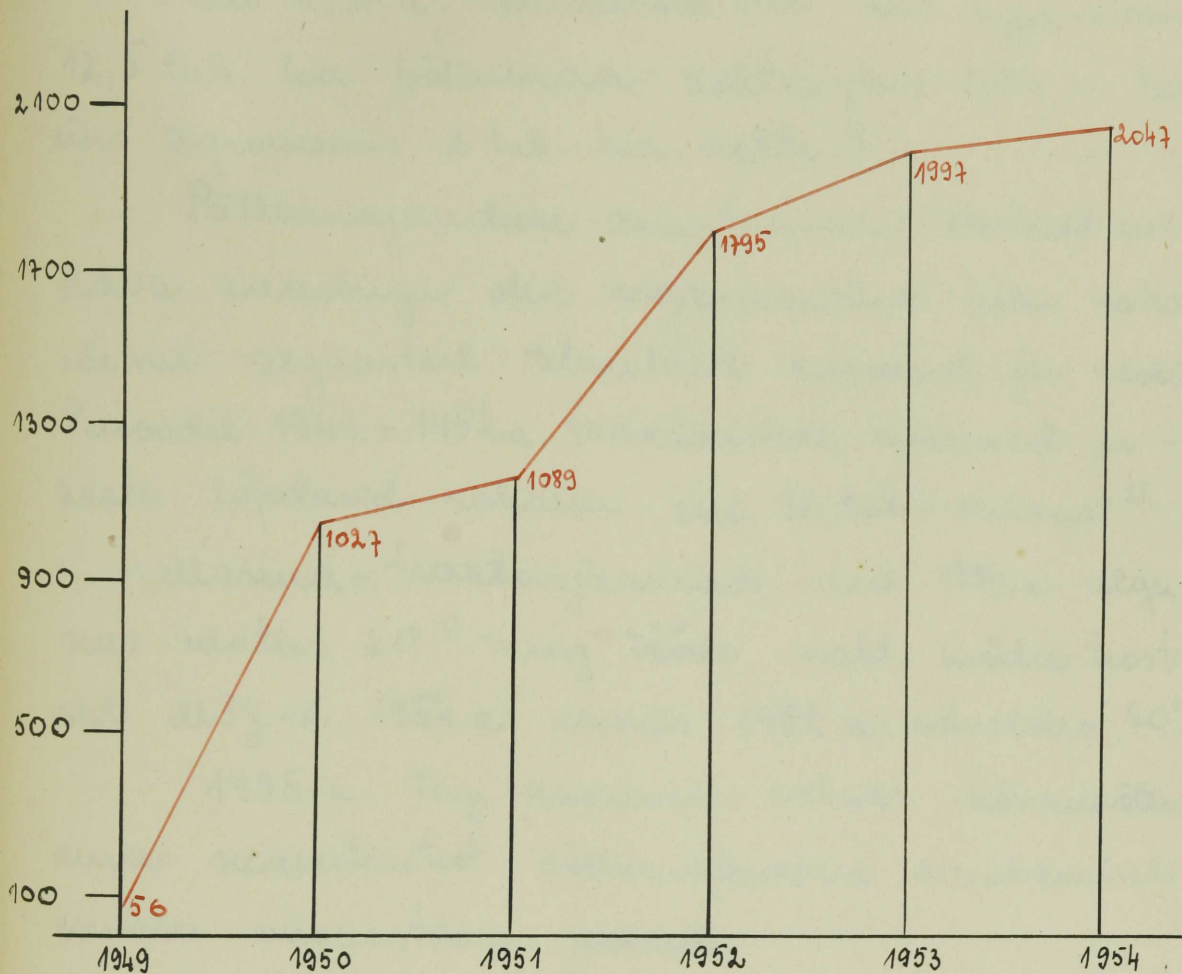
1954.a. jõusel tegevusel ja laienes sotsialist-
liku sektori. Ülevaate sotsialistliku sektori arengust
volutiivmajandite areu kasue väl psioodil
1949.-1954.a. annab järgne tabel ning lk. 78 esita-
tud graafiku juures nr. 1.

	1949.a.	1950.a.	1951.a.	1952.a.	1953.a.	1954.a.
Volutiivma- jandite areu	56	1027	1089	1795	1997	2047
Maapiind leht. ha.	14,7	277,4	279,1	737,3	826,5	847,8

1) Теоретическое, Т., Чумаки и другие, т. II, ... , лк. 185.

2) Разведение скота... Обзор за 1954..., лк. 301.

3) Сельская, лк. 303.

— kollektivmajandite arvu kasv
perioodil 1949.-1954.a.

Joonis nr. 1.

1954.a. paranes ka põllumajanduse varustatus riialase vaadriga.

Kui 1938.a. Reumenas tuli uus agrosom 12,5 tuh. ha põllumaa kohta, siis 1954.a. tuli uus agrosom 2 tuh. ha. kohta ¹⁾

Põllumajanduse varustamisest tehnikat valdava vaadriga olid organiseeritud juba rahva- võime algaastail tehnilised kursused ja koolid. Perioodil 1949.-1954.a. traktoristide kursused ja -kooli lõpetasid kokkuem kui 36 tuh. meest ²⁾

klarina-traktorijaamade arv 1954.a. alguses ulatus 218 ³⁾ ning tööde maht, mida teostasid MIF-d 1954.a. ühendas 1952.a. võrreldes 60% ⁴⁾

1955.a. tegi muuena rahvas konkreetseid arengusaavutusi põllumajanduse arendamisel esimese viisaastame jooksul.

Mudismaade üleshairumise teel saime viie aasta jooksul ühlepind võrreldes 1954.a. 160 tuh. ha ⁵⁾ ning täideti plaansiline näitaja maisi kasvatamise osas, noogudes põldelelt maisi uskmise saagivana 24,8 tseentrit ha-lt võrreldes 10,5 tseentriga hektarilt 1938.a. ja ligi 20 tseentriga hektarilt 1954.a. ⁶⁾

1) Põllumee skoloome... Gõzop za 1954..., lu. 305.

2) Sealsamas, lu. 306.

3) Mepuyob, A., Põllumee ka nyme..., lu. 127

4) Põllumee skoloome... Gõzop za 1954..., lu. 305

5) Sealsamas, lu. 190

6) Sealsamas.

Tähtsamatus maisi kasvatamise rajoonides on olulise, Transilvaania, nise kasvatatuse laialdaselt valahhias.

Põldelelt koguti peale rikkalikult maisisaagi hea saak ka leivateaviljadelt. Teravilja kogusaak 1955.a. moodustas 12 milj tonni võrreldes 9 milj. tonniga 1938.a.¹⁾ Suuremaid saake saadi ka tehnilistelt kultuuridelt ja kaunviljadelt.

Nii suurenes päevalille saak 1955.a. võrreldes 1954.a. 17%, kartuli - 13, turgioa - 2 korda ja suhkrupeedi saak 484,5 tuh. tonnilt 1938.a. uuni 2 milj. tonnini 1955.a.²⁾

Teravilja kasvatuse baasil suurenes loomade arv erimesel määsastamisel niste osas 4,8 milj peani võrreldes 3,7 milj. peaga 1938.a.³⁾ Suurenes ka niste kariloomade ja kodulindude arv.

Õundevalt suureneni kasvas kariloomade arv sotsialistlikes sektoris. 1955.a. kasvas kollektiivmajapidamiste kariloomade arv võrreldes 1954.a. hobuste osas 3,6%, niste - 3,2, lammas- te - 12,6 ja sigade osas 11,3%⁴⁾

1955.a. teenindas Rumenuia põllumajandust 221 masina-traktorijaama, kus aineüsi 1955.a. said 3580 traktorit, üle 3000 trak-

1) Parbunee & Kotoomuu... Gōzop za 1955..., lk. 190

2) Sealsamas

3) Sealsamas, lk. 190-191

4) Sealsamas, lk. 191.

teri raha, 560 traviļakombaini ja kolmein
vui 1200 viljapusemasinat¹⁾

Viisaastame jooksul paranes tunduvalt põl-
lemajanduse varustatus tehnilise kaadriga. tiine-
üksi 1955.a. maa põllumajandus sei 2100 kõrge-
ma haidusega spetsialisti ja 4300 kesk-tehnilise ha-
nidusega spetsialisti, üle 17 tuhande inimese lõpetasid
mitmesugused kursused.²⁾

Viisaastame jooksul tegevnes ja laienes sotsia-
listliku sektori. Sotsialistliku sektori eivakale vassu-
nolita annab hea ülevaate järgmine tabel

(%-des)

	1950.a.		1955.a.	
	künni- maa	koogu põllumaj- maa	künni- maa	koogu põllumaj- maa
Sotsialistliku sektori osalhulgas:	12,0	23,8	26,5	35,2
Riivliku sektori	9,3	21,8	13,7	25,5
Kollektiivmajandid	2,7	2,0	8,3	6,6
Maaoharim. ühised	—	—	4,1	2,8
Tehnil. meeteride kasvat. ühised	—	—	0,4	0,3
Individuaalmaj.-d	88,0	76,2	73,5	64,8
Kokku	100,0	100,0	100,0	100,0

3)

Arvuliselt loeti 1955.a. üle 6000 kollek-
tiivmajapidamise ja maaoharimise ühiste, kus

1) Põllumajanduse areng... 60zop za 1955..., lk. 191.

2) Sealsamas, lk. 192.

3) Sealsamas, lk. 193

ühendasid endas kokku uue 390 tuhat ta-
lemajandit.¹⁾

Tugeva sotsialistliku sektori tekkevisega
vilas muutis ka küla sotsiaalne struktuur.
Küla igapäevast elust kadusid mõisnikud ning
kulak-suurmaapidaja. Arvusa ülevaade ana-
vad tänapäeva Rumeenia vilas väike- ja
keskmistalupojad.

Kaart Rumeenia Rahvavabariigi põlluma-
janduslike kultuuride kasvatajate kohta
perioodil 1951-1955.a. on lisal nr.3.

3. Sotsiaal-kultuurilised saavutused.

Viisaastase plaani kavandas konkreet-
sed ülesanded elanikkonna sotsiaal-kultuuriliste
vajaduste rahuldamisest.

Kõigepedalt oli vaja tõsta töötajate ela-
tustaset 1955.aastaks võrreldes 1950.a. 80%²⁾

Sel eesmärgil pidi suurema rahvus-
liku tule Rumeenias 1955.a. võrreldes 1938.a.
praagegi rahulduse³⁾, millest suurenda

1) Pozbumee ekonomuu... Gōzop za 1955..., lk. 192.

2) Iluakel pozbumee..., lk. 382

3) Depuyzob. A., Pyubeteed ka nymu..., lk. 104

tingitena pidi tõusma töötajate keskmine töö-
tase võrreldes 1950.a. 24%¹⁾

Töötajate tervise kaitses nägi plaan ette
nõuastatute joosel ette valmistada 5500
arsti ja farmatseuti, 13500 ruimest meditsiini-
lise abi andmisest.²⁾

Peendult pidi laiema ambulatoor-
süsteemi võrk, eiti just naerajoonides, kulu-
sellest otstarbust tuli leua nõuastatute joosel
200 naer-astijaoskonna ambulatooriumi, 2
tuhat üldis-dispanseriit ja 50 rajooni am-
bulatooriumi³⁾. Samal perioodil (nõuastatute
joosel) tuli leua veel 800 sünnitusmaja
4 tuhande voodikohaga ning 110 ema- ja
lastehõuandlat⁴⁾

Kultured tervislikele Riimias nõu-
astatute joosel pidid kasvama plaani jäi-
gi 25 miljardi leini.

Purase joosena läbis plaani kultuur-
iliste ülesandete osa rahvahaudese üsi-
mus. Tõni velle, 1948.a. keelireformiga pandi
alus üijaoskonnatuse liivideerimiseus, mid
lõpimult viie aasta plaani ^{vastu} võtmise ajaus ta
liivideeritued ei olued.

1) Tõnase põhimees..., lk. 383

2) Tõnase põhimees, lk. 384.

3) Tõnase põhimees, lk. 384

4) Tõnase põhimees, lk. 385

Pärast nägi plaan ette riigisõjaväe
 täielikku liivideeminiist riisasaastamise jooksul.
 Pidades nõuust riigisõjaväega, pidi riis-
 aastamise plaani kohaselt ette valmistatama
 tingimused üleminekuks täielikule ^{kohustuslikule} ~~seis-~~
 aastamisele hoidusele, mida kavati poliitiliselt ette
 rakendada 1956/57.õ.a.

Riigisõjaväe liivideeminiistus oli vaja uuele
 tel esmärgil oli uueks ehitada uuele 12 tuhan-
 de klassikooliga, 111 internaat¹⁾. Õpilaste ja eelõpi-
 laste arv pidi riisasaastamise lõpuks kasvama 2133
 tuh. inimeseni²⁾.

Pärijate kultuuritaseme tõstmises eel: ma-
 lanikkonna hulgas, oli vaja suurendada kultuur-
 iliste asutuste arvu. Riisasaastamise lõpuks tuli viia
 klubide ja lugemissaalide arv 13500 võrreldes
 11500 1950.a.³⁾

Asiaingveningud rahva kultuuriliste va-
 jaduste rahuldamiseks riisasaastamise jooksul
 pidi moodustama 74 miljardit leid⁴⁾, millest 40⁵⁾
 miljardit leid olid ette nähtud hoiduse jaoks.

Kahtlematult suur tähtsus on rahva kultuur-
 itaseme tõstmisel ja poliitilise siluaringi laiend-
 damisel ^{aja} ~~viis~~ ^{viis}andusel. Riisasaastamise plaani kohaselt

1) Tšeremise pöybumine... , lk. 384.

2) Sealsamas, lk. 385.

3) Sealsamas, lk. 386.

4) Sealsamas, lk. 385

5) Sealsamas.

pidi Rumeeias välja antavate ajalehtede tiraaž eakordistena nõveldes 1950.a.¹⁾

Viisaastne viimesed aastad töötajate elatolise teenindamise ja sotsiaalsete tingimuste parandamisel olid eduad. Rahvusliku tulu 1951.a. nõveldes 1948.a. kasvas 94,5%, nõveldes aga 1938.a. peaaegu 2 korda²⁾, millist tingituna tõusis sarnas ajans töötajate reaalpala 59%³⁾ nõveldes 1948.a.

Palga suuremisega kasvas ka elanikkonna ostujõud. 1951.a. müüdi elanikkonnale toidu-kaupu rohkem kui 1950.a. 38,4%, tööstuskaupu 22,3%⁴⁾

Elanikkonna meditsiinilise teenindamise parandamiseks, anti 1950.a. eksploatatsioon 510 ambulatooriumit, 97 sanitaar-epidemioloogiat jaama ja 2685 esmaabi punkti⁵⁾

Puhkemajades ja sanatooriumides puhkas töötajaid 1951.a. 36% rohkem kui 1950.a.⁶⁾ Laste arv, kes veetid suvetaheaja laagrites suurenes nõveldes 1950.a. 47%⁷⁾

Kui Rumeeia külas varem polnud ühtegi klubi, mitte ühtegi kaamaturoogu, siis juba 1951.aasta lõpus oli rohkem kui 12 tuhat kultuurimaja ja legemissaali⁸⁾.

Ajalehtede tiraaž moodustas 50 milj.

1) Тиражи газет... , л. 386.

2) Дегунов, А., Рыбкунья и другие... , л. 158.

3) Калпа, В. А., Сиромеубенбо... , л. 108.

4) Тиражи газет... , л. 408.

5) Салсамас, л. 409.

6) Салсамас, л. 408.

7) Салсамас

8) Оурысов, С., Тоговел Суаросомоуна... , л. 93.

eksemplari - 4,6% rohkem kui 1950.a.¹⁾

1952.a. suurenes rahvuslike tulu Reemias võrreldes 1949.a. 68,7%²⁾, mis tundubalt suurendas elanikkonda astujõude.

Elanikkonda materiaalse heale tõusele aitas kahtlematult kaasa 1952.a. uus rahareformiga läbi viidud toidu- ja tööstuskaupade hindade alandamine. Rea tähtsamate elatavusekaupade hindu alandati 5-20% määres³⁾

1952.a. müüdi elanikkonnale rohkem kui 1951.a.

leiba - 11,3%⁴⁾

tainetöid - 12,6%

õid - 83,2%

liha - 45%

suhkruteid - 16,7%

Samal ajal ülaelanikkond sai rohkem

nahkjältsid - 45,6%⁵⁾

villaseid kangaid - 5,1%

hondütrisadusi - 48,1%

1952.a. riiu kulutas laste tervise kaitses 77 milj. luid⁶⁾, pensionidega mausti välja 580 milj. luid⁷⁾
Raamatute ja brošüüride üldtiraaj

1) Платеж погашения... , лл. 408-409.

2) Оурызоб, С., Погодеи Старооскодскеи... , лл. 54.

3) Длепуков, А., Пубеткеи ка нуме... , лл. 161.

4) Оурызоб, С., Погодеи Старооскодскеи... , лл. 68

5) Коздичибеллеке пагбемеи... бзопза 1952... , лл. 138

6) Оурызоб, С., Погодеи Старооскодскеи... , лл. 59.

7) Коздичибеллеке пагбемеи... бзопза 1952... , лл. 139.

suurenes võrreldes 1951.a. 12,7%¹⁾, kogu maas
laines koolide võrk ning suurenes õpilaste arv.

1953.a. jätkub töötajate elatustaseme pidev tõus.
Töölise ja insener- tehniliste töötajate keskmine palk
naftatööstuses 1953.a. veebruaris võrreldes 1952.a. 10%,
võrreldes 1948.a. aga 38%²⁾

1953.a. müüdi küla- ja linnaelanikele roh-
kem kaupi kui 1949.a. 2,3 korda³⁾.

Võrreldes 1938.a. 1953.a. suurenes keskkoolide
õpilaste arv rohkem kui 4 korda⁴⁾. Tehnikumides
ja raedteeskoolides õppis 1952./1953.a. rohkem kui
2 tuhat noort töelist⁵⁾, avestamata juude rohke-
arvulisi vaugõppijaid.

1949.-1953.a. Riiumeias välja antud raamatute
koguhulgast ületas 269 milj. esemplari

Parandid na töötajate elamistingimused. Perioo-
dil 1949.-1953.a. suurenia töötajad said 1730 tuh.m²⁶⁾
uut elamispiinda.

1954.a. lüas rohkem kui 70%⁷⁾ rahvuslikuust te-
lust töötajate materiaalse ja kultuurilise vajades-
te raheldamiseks, töölise ja teenistujate keskmine
palk 8,1%⁸⁾

Elanikkonna materiaalse heade tõuse

1) Кожанчибериде пазбуние... Ёдзоп за 1952..., лр. 140

2) Pealsamas, лр. 163.

3) Делу пухуб, А., Пухубиде кр ныме..., лр. 161.

4) Оуьпсат, С., Погодеи жарооооооооо..., лр. 88

5) Теоруй - Денс, Т., Еуанье и перу, м. II, ..., лр. 31.

6) Оуьпсат, С., Погодеи жарооооооооо..., лр. 101.

7) Pealsamas, лр. 75.

8) Пазбуние орооооооооо... Ёдзоп за 1954..., лр. 316

9) Pealsamas

tingimustes müüdi laenule linnades ja tööstus-
keskustes 1954.a. võrreldes 1953.a.:

leiba - 5% ¹⁾

taimed - 42%

lihatooteid - 27%

võrsut kala ja kala konservid - 29%

võid ja margariini - 2,5 korda

naftulid - 26% ,

tööstuskaupadest müüdi võrreldes:

valmiskeite - 18% ²⁾

trikotaaži - 3%

galanteeri kaup - 17%

elektrotöeharvise kaup - 60%

sporditarbeid - 39%

Võrreldes 1944.a. ei olnud Rumeenia viimasel
ühel aastal sennikuni majas, 1954.a. töötas nende arv
ligi 1400 ³⁾

Üldiselt are perioodil 1938-1954.a.
suurenes 15846-elt 23057-ile ⁴⁾, õpilaste arv sa-
mal perioodil kasvas 1,8 miljonielt 2,3 miljoni
inimeseni ⁵⁾

1954.a. anti Rumeenias välja üle 3 tuhan-
de mitmesuguse raamatu ja brošüüri, üldti-
raajiga 42 milj. eksemplari ⁶⁾

1) Pazbunne 3 kohas... 65 zop za 1954..., lk. 317

2) Pealsamas,

3) Pealsamas, lk. 319

4) Pealsamas.

5) Pealsamas.

6) Pealsamas, lk. 320.

1955.a. tegi Rumeenia rahvas usumvõtteid saavutustest sotsiaal-melkumisel alal ning seis valuldust teuda saavutustest.

Partei ja valituse pideva hooldituse tõttu rahva heade ust oli 1955. aastaus vöneldes sõjaulse tarumega rahvuslike tule peaaegu 2 uuda uü-geu¹⁾. Ainult 1955.a. vöneldes 1954.a. oli rahvus-
like tule kasvauud 19%²⁾, usijuuus 71% uogu-
tulest oli loouud sotsialistiuus seltouis³⁾

Talupöegade sissetuleud kasvaid ainult 1955.a. 15%⁴⁾, usijuuus uultiuu majandikes töötavate talupöegade sissetuleud olid uüu-
vöna uuemad üusiktalupöegade sissetuleuust.

Uui 1938.a. oli Rumeenias 8234 arsti, seis 1955.a. uende auu ulatus 21141, üedine mediti-
siiniliste töötajate auu ulatus üle 60 tuhaude
iuimese 24,4 tuhaude uimese vaste 1948.a.⁵⁾

Esimese uuisaastauu juuusel haiglate
auu Rumeenias uuueus 34%, haiglaboodite
auu 54%⁶⁾

Elauikuouua ulatuuue parauemust Rumeenias
rahvauöiuue aastail uöueleb ua see

1) Razbumie ekonomuue... Gdzop za 1955..., lu. 204.
2) Sealsamas.
3) Sealsamas.
4) Sealsamas.
5) Razbumie ekonomuue übroneiuues sypate kapoghoü
geuokpauue (Gdzop za 1956) uog pegakes uüü B. u. Zauoua-
peba u B. B. Kuueuüba, öloekba, 1954, lu. 251.
6) Razbumie ekonomuue... Gdzop za 1955..., lu. 204

fakt, et perioodil 1944.-1945.a. meenus riigis väheses 36%, sündimus kasvab 11%¹⁾

Viisaastame lõpuks oli riigiasukamatus Rumeenias peaaegu täielikult likvideeritud. Õpilaste arv 1954./1955. a.a. tõusis 2,3 miljonile.

Vanas Rumeenias oli ainult 4 riiklikku teatrit, viisaastame lõpuks aga tõusis nende arv üle 30.²⁾

Kuites pilgu tagasi teele, mida rumeenlaste rahvas oma Töölispartei juhtimisel näis läbi viia viisaastame aastate jooksul, võib julgesti öelda, et rahva saavutused igas majanduskaus on olulised suured.

Rumeenlaste rahvas, kes Töölispartei juhtimisel viisaastame jooksul püüvalt ja visalt elitas sotsialismi hoone alusmüüri teadis, et "... igasugune edasine tootmises, igas saavutus maa poliitilise ja majandusliku tegevdamise osas on oluliselt panuseks rahvaimmortalise"³⁾, teadis ka seda, et "... mi kõne all on... revolutsiooni edas, mis ei ole proletariaadile õigesti tagasi pöörata tootmise ajutise languse es..."⁴⁾, pole õigesti tagasi pöörata rasuste es.

1) Ruzhennye shotoomennye... Gdzop za 1955..., lk. 207.

2) Gnyresob, C., Tözbeel öua roocimod kess..., lk. 104.

3) "Il' pabga"... (Teopny - Deno)...

4) Lenin, V. I., Agrarizmimuse tseside eni alque vidad, (Kommunistliku Internatsionaali Teise kongressi jooksul), Tsesed, kd. 31, Tallinn, 1955, lk. 134.

III

Rumeenia Rahvabariigi
majanduslik areng aastail
1956. - 1958.

Tähtsed edusalt esimese viie aasta plaani ülesanded, ei jäänud rumeenia rahvas saavutatule peatuma. 1955. a. detsembris toimunud Rumeenia Töölispäitei II kongressil kavandati direktiivid rahvamajanduse arendamiseks teisel viisaastamul, aastail 1956.-1960.

Rahvamajanduse arendamise teisel viisaastamul tuli juhendada sellest, et kindlusteus ja areenus Rumeenia Rahvabariigi majanduslik-politiline võimeus, tõrreus linna- ja maatöölajate materiaalne ja vultuuriline elatustase. Piirjuures tuli erilist tähelepauu pöörata tööstuse, eriti rasketööstuse, edasisele arengule, et kindlustada kogu rahvamajandus vajalike tehnolose baasiga, tõsta tööviljauust, alandada omahinda.

Erilist tähelepauu pöörati direktiivides sotsialistilise seetoi arendamiseks võimides rahvamajanduse hanes

Konkreetsed ülesanded ülesinute majandus-

harude arendamises olid planeeritud ealdi.

1. Tööstus ja transport.

Teine viisaastane ühisauded tööstuse arendamises nägid ette selle majandusharu tootmisvõimeuse igamuigset laiendamist. Nii pidi tööstustoodangu maht 1960. aastaks ületama 1955. a. taseme 60-65%¹⁾ ulatuses. Samas ajaks pidi kasvama tootmisvahendite tootmine 70-75%²⁾, kaitarbenappade tootmine 50-55%³⁾.

Rasvetoostuse osas pidi üsrikute toodangu liikide tootmine kasvama 1960. aastaks järgmiste näitajateni, võrreldes 1955. a.:

elektrenergia tootmine 80-85%⁴⁾

malmi " peaaegu 2 korda

terase " 2-2,2 korda

valtsmetalli " 85-90%

rõe " 85-90%

nafta " 28%

rauaaagi " 1,8-2 korda

Mustmetallurgia ette seatud ühisaude laiendamises oli ^{teise} viisaastane plaanis ette

1) Разработке экстенсивно... Годов за 1955..., л. 189.

2) Sealsamas.

3) Sealsamas.

4) Sealsamas.

nähtud mehi ettenõlke väimelaskmise kuu-
doaras ja tistes suuremates metallurgiatöös-
tuse keskustes.

Töövõimeus pidi 1960. aastaks kasvama
plaani kohaselt 45-50%¹⁾

Eriti laiad perspektiivid said teisel
viisaastaluu meenia tööstuse es. Tema tööstusliku
toodangu pidi 1960. aastaks kasvama mitte vähem
 kui 2,5-3 korda²⁾ võrreldes 1955. a. samal ajal, põlvli-
selt 1956. a. jooksul oli pidi ette valmistatama
 meenia tööstuse arendamise perspektiivplaani 10 või
15 aasta peale.

Koostöösena Sotsiaalsuunalise Demokraatliku Vabariigiga
oli teise viisaastaluu jooksul kavas ehitada
Doonae delta pilliroomakivide ära kasuta-
miseks võimas tellulsovi- ja paberikombinaat.
Teise viisaastaluu jooksul pidi ehitatama ka
erimeie münturilise kütisvee tehase Rumeenias.

Laiad arenguvõimalused said teise
viisaastaluu jooksul nafta- ja söetööstuses
es. 1960. a. söe tootmine Rumeenias pidi
 tõusma 11-11,6 milj. tonni³⁾

Maas elektrifitseerimise plaani ellu aren-
damisel teise viisaastaluu jooksul tuli laiend-

1) Pazybume suhoomume... Gōzopga 1955... lk. 189.

2) Tōopny - Denc, J., Cuambe u pue, m. II, ..., lk. 339.

3) Teadsdmas.

dada nende elektrijaamade võimsust, mis elitati esimese viisaastase jooksul ning elitada järele uusi, mille tulemusena elektrijaamade püstitustööd ^{võimsus} pidi kasvama 700 tuh. kht.¹⁾

Teise viisaastase jooksul tuli N.S. Lenini viimelise hüdrolektrijaama elitustööd viia sellisesse järku, et viisaastase lõpuks saaks väike anda esimese osa turbiinidest võimsusega 110 tuh. kht.²⁾ Ülejäänud osa turbiinide võimsusega 100 tuh. kht tuli väike lasta kolmandal viisaastasel.

Maas nerge- ja töiduväinete tööstuse volustused teisel viisaastasel olid võrre võetud järgmistes plaanilistes näitajates: nerge- ja töiduväinete tööstuse tootmiskogus pidi 1960. aastaks kasvama 50%³⁾ võrreldes 1955. a. Tähtsamate tootmiskogude liinide tootmine pidi 1960. a. kasvama

puuviljade kangaste tootmises	1,2-1,3 korda	⁴⁾
jalgatrite	"	45%
liha	"	65%
taimeli	"	90%
vaha	"	40-45%
suhkur	"	peaaegu 2 korda

¹⁾ Упорный - Динс, 5, Сиванова и прочие, м. II, ... , л. 340.

²⁾ Дебссамас, л. 341.

³⁾ Дебссамас, л. 344.

⁴⁾ Рабочий труд и экономика... Годовые 1955... , л. 189.

Teise nisaastame plaanid kohaselt pidi nisaastame jaoks olema kaasa arvatud, ehitatama liiva-, liha- ja piimatehased.

Teise nisaastame plaan nägi ette naiste tööstusharude kohta üldise mehhaniseerimise ja tehnilise täiustamise läbiviimise, et kasvades tööviljakus ellu nähtud ulatuses ja alanes omahind 15-20% ¹⁾ võrreldes 1955.a.

Arvatakse suurema hulga saavutusi teise nisaastame esimesel (1956.) aastal võib näha, et sotsialistliku sektori rahvamajanduses tegevus ja laenus, moodustades 1956.a. lõpuks tööstuses peaaegu 100%, põllumajanduses - 30,8%, väliskaubanduses - 100%, sisekaubanduses - üle 80% ²⁾

Sotsialistliku tööstuse kogutoodangu plaan täideti 1956.a. 105% ³⁾.

Võrreldes 1955. aastaga suurenes 1956.a. tööstuse kogutoodangu maht 11% ⁴⁾, mis ületab 1938.a. taset 3,3 korda ⁵⁾

Tähtsamate toodangu liinide tootmine 1956.a. suurenes võrreldes 1955. aastaga järgmiselt:

1) Профсоюз - Дзюба, Т., Чумаков и другие, т. II, ... л. 344.
2) Развитие экономики... Годовая 1956..., л. 215.
3) Запасов, л. 216
4) Запасов.
5) Запасов.

Toodangu liin	Kasv 1956 võrreldes 1955	Toodangu liin	Kasv 1956 võrreldes 1955
	%		%
elektrenergia tootm.	113	traktoreite tootm.	120
nafta "	103	villaste kang-te "	99
sõe "	106	vahkjalatste "	114
kamamaagi "	109	liha "	117
malmi "	102	taimetõli "	108
tuase "	102	piima "	112
valtsmetalli "	105	suhkur "	116

Puue tõusu tegi läbi mustmetallurgia tööstus valdavõime aastail. Perioodil 1938.-1956. a kasvas toodangu väljalase järgmises ulatuses:

Toodangu liin	1938	1950	1955	1956	1956 a võrreldes 1938. a.
					%
malmi tootm. tuh.t.	133	320	569	583	440
tuase " " "	284	555	766	779	275
valtsmetalli " " "	318	495	565	595	187

Nagu nähtub tabeli andmeist kasvas perioodil 1938.-1956. a. kõige rohkem malmi tootmine, ületades 1956. a. 1938. a. taseme 4,4 korda.

1) Pajumäe statistiline... sõjap za 1956..., lk. 217.

2) Sealsamas, lk. 221

Taval ajal söe tootmine kasvas 2,8 milj. tonnilt 1938.a. ligi 6,5¹⁾ milj. tonni 1956.a., mis ületab 1938.a. toodetud söe 2,3 korda.

Tööstusdunge kasvu mõjus kahtlemata soodsalt pidev kapitalide paigutamise tootmise, mille suurus 1951.-1956.aastani ulatus 3 miljardi leiini²⁾

Naftat toodeti 1956.a. 10,9 milj.³⁾ tonni. Seda üle 2 milj. tonni rohkem kui 1938.a. mil kodulike-mõisnikele Rumeenia saavutas nafta tootmises kõrgpunkt - 8,6 milj. tonni

Pidevalt on kasvanud ka naftatööstuse sisseadmete tootmine, millega Rumeenia värskeval ajal varustab isegi rahvusvahelist turge.

Naftatööstuse arengus ja tootmises kas-
mes etendasid tähtsat osa kapitalimahutused,
millede suurus perioodil 1951.-1956.a. kasvas
11846,4 milj.⁴⁾ leiini

Pidevalt on kasvanud kaheviimase
aastate jooksul elektrienergia tootmine. 1956.a.
toodeti Rumeenias elektrienergia 4930 milj.
kWh 1130 milj. kWh vastu 1938.a.⁵⁾

Järgest suurenes ka elektrienergia tar-

-
- 1) Parbunee žhokhodzenie... Gdzop za 1956..., lk. 220.
 - 2) Parbunee žhokhodzenie europi ka pognuie žerokpamee, Mberba, 1958, lk. 505.
 - 3) Parbunee žhokhodzenie... Gdzop za 1956..., lk. 218.
 - 4) Parbunee žhokhodzenie... 1958, lk. 502.
 - 5) Parbunee žhokhodzenie... Gdzop za 1956..., lk. 214.

himine, mis 1956.a. moodustas ühe elaniku kohta 178 kWh¹⁾ aastas, seega 2,15 korda rohkem kui 1950.a.

Tunduralt on kasvanud Rumeenias rahuvõime aastail puuvillase, villase ja siidriide ning nahk- ja kummijalatsite tootmine.

Elanikkonna paremas varustatuses kerge tööstuse toodetega nägi teise viisaastase plaan ette uue staapeliuue ning trüstatööri ja reuavabrikute käimelaskmise. 1956.a. andis uuge tööstus 2,5-3 korda²⁾ rohkem toodangu kui sõjaajal 1938.a.

Rahuvõime aastail, täpsemalt, perioodil 1948.-1956.a. elitati maal rohkem kui 85 uut teidusinetitööstust, 190 ^{ettevõtet} moderniseeriti ja laiendati tootmisvõimsust³⁾, mis andis võimalese tõsta tööviljakust seel tootmisloigus 40%⁴⁾. Jätkujärgse kasvu tingimustes peale reprodutseeritud moderniseerimise - uue tehnikaga varustamise - , tootmisvõimsuse laiendamise, on uue Rumeenia tööstustes laialt kasutatud mehaniseerimist, loomulikult ratsioonaalset ära kasutamist ning omahinna pidevat alandamist. Viimane ei toime loomulikult töötajate elatustaseme

1) Parbunee tehnoloogiline... Gofop za 1956..., lk. 214.
2) Pealsamas, lk. 223.
3) Parbunee tehnoloogiline... 1958, lk. 508.
4) Pealsamas.

avul, vaid rünnaste tootmisvõimeuste par-
ma ärakasutamise avul.

Ülevaate töövõime kasvust rahvatööstuses
aastail annab järgmine tabel:

(1950. a = 100%)

Tööstusharud	1955.	1956.	1957.
Üldiselt tööstuses	149	162	175
sealhulgas			
söetööstuses	91	94	96
naftatööstuses	164	171	180
mustmetallurgia tööst.	112	113	124
masinaehitus ja metallide	184	215	253
ümber tööt. tööstuses			
veemajandustööstuses	144	166	191
ehitusmaterjalide tööst.	158	180	194
tekstiil-tööstuses	132	136	144
(väga avatud hirmotaj)			
naha-, vausnaha- ja jalats-t.	170	176	183
veidraimete tööstuses	130	140	145

Töövõime kasvul läbi rünnaste tööstus-
toodangu suhtes 1956. a. võrreldes 1955. a.
alanes 2,3%¹⁾, mis suunavalt andis rõõmu ma-
janduslikku kasumit üle 850 milj.²⁾ lü.

1956. a. kasvav veidraimete tööstuse toodang.
Võrreldes 1938. a. suures määras toodete toot-
mine 1956. a. järgmiselt:

1) Численность рабочих и служащих по сравнению с предыдущим годом и за-
работчики в промышленности и строительстве СССР в 1956 г., л. 144.

2) Производство текстиля... Год за 1956..., л. 224.

3) Запасы

liha tootmises	1,5	veerda ¹⁾
lihakonservide	4,3	"
kalakonservide	9,9	"
taimetoitu	2,9	"

Soiduainetööstuse tootangu kasv perioodil 1938.-1956. a. on kujutatud diagrammidega lk. 101 joonistel nr. 1 ja 2.

Rahvatööstuse aastane kasv on levunud laialdaselt kogu maal tööstuskooperatiivide, mille tootang 1956. a. ületas 1951. a. taseme 2,5²⁾ veerda, töötajad on töötanud tööstuskooperatiivides samal ajal 14,5% ³⁾

Kasvunud on kaupade vedu ⁴⁾ (vaad- teel kui ka teistes transpordi liinides. Kaupade vedu üldiselt transpordi liinides suurenes 1956. a. võrreldes 1955. a. 6% ⁴⁾

Üldise kaupade vedu vaadates perioodil 1948.-1956. a. on kasvunud rõhul kui 2,5 veerda ⁵⁾

Reisijate vohu on transpordis kasutusele võetud need maanteed ja mägavad vahendid, autod, lennukid ja laavad.

1957. a. jõusul riikastus Rumunian rahvatööstuses uute saadustega. Nii kasv

¹⁾ Dzburne shoto... Obyop za 1956..., lk. 223.

²⁾ Dzburne, lk. 224.

³⁾ Dzburne.

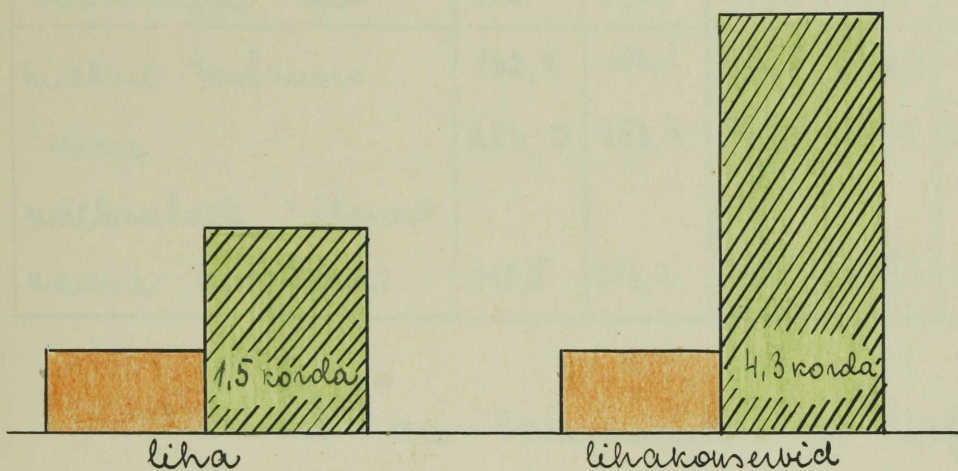
⁴⁾ Dzburne, lk. 225.

⁵⁾ Dzburne.

Joonis nr. 1.

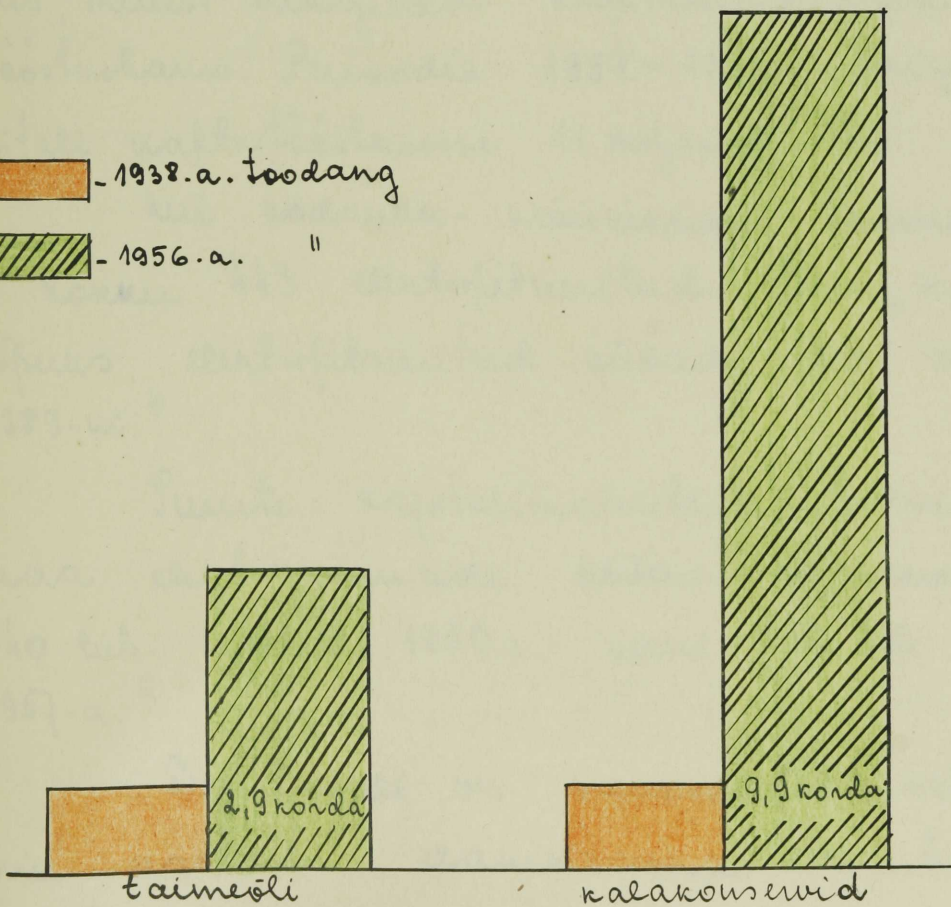
 - 1938.a. toodang

 - 1956.a. "

 - 1938.a. toodang

 - 1956.a. "

Joonis nr. 2.

1957. a. lõpus see tootmine nase peaaegu 7,0 milj¹⁾ tonni, mustmetallurgia tööstuse toodangu väljalase vastavalt:

(tuh. tonnides)

Toodangu liik	1938.	1948	1950	1956	1957
malmi tootmises	132,7	186,1	319,8	582,9	⁶⁸⁶ 681,1*
teras " "	284,0	353,4	554,6	779,1	⁸⁶⁴ 857,1*
valtsmetalli " (tööd kaasa arvatud)	318,5	314,7	495,3	595,4	663,4

Pidevalt on laienenud ka naftatöös-
tus, millest nägivad kapitalimahutused selles
tööstusharus. Perioodil 1951.-1957. a. paigutati ka-
pitalli naftatööstusesse 14 miljardit²⁾ lei.

Kui kodumaa-veisnikulus Riiumeias loe-
ti kokku 443 elektrofiltseeritud viila, siis 1957. a.
lõpus elektrofiltseeritud viilade arv suurenes
2389-uni.⁴⁾

Puute kapitalimahutuste tulemusena
nasa elektrijaamade üldine võimsus kasvas
740 tuh. kWh-elt 1950. a. uuni 1440 tuh. kWh-
ni 1957. a.⁵⁾

Puudevalt on paranevad valvareži-
mi aastail elanikkonna varustamine

1) Põlvkonna suhtumine..., 1958, lk. 504-505

2) Põlvkonna, lk. 505

* Teoses "Põlvkonna suhtumine riigile kapoghoi gerookpanuu.
(60zop ja 1958)", Moskva, 1959, lk. 277 annab malmi ja terase
toodangu 1957. a. vastavalt 686 ja 864 tuh. tonni.

3) Põlvkonna, lk. 276.

4) Põlvkonna suhtumine... (Kokkuvõtte...), lk. 30.

5) Põlvkonna suhtumine... (60zop ja 1958)..., lk. 275

Laiatuberaupadega, millest annab ülevaate järg-
ne tabel:

Toodang	liin	möö- t- ühik	1938.	1950	1956	1957
puuvillased	kaugad	milj.m ²	104,0	147,8	192,3	188,4
villased	"	"	12,3	22,7	31,1	28,7
jalatšid		milj. paari	—	11,2	20,5	21,8

1)

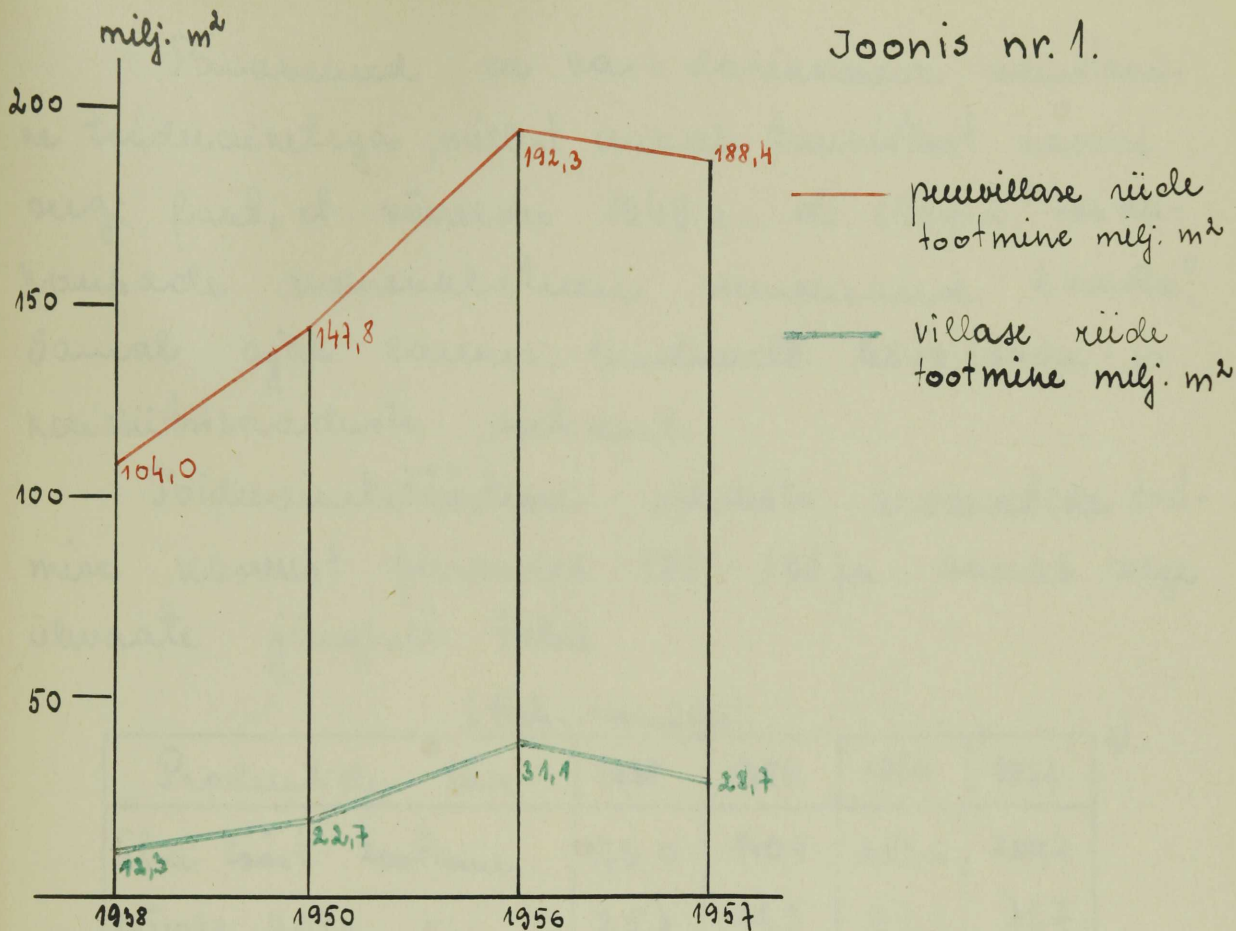
Nägemisel näha tabeli andmist on re-
guleeritud tootang pidevalt kasvunud võel-
des 1938.a. Tagasihinnas on alused 1957.a. võel-
des 1956.a., mis puuvillaste kaugaste tootmises
oli tingitud 1956.a. ebasobivatest kliimaoludest
tingimustest, mis suurenda mõjutasid puuvilla-
võetumise saaki.

Üldiselt võrreldes aastasiselt on suurenenud
villase riide tootmine. Ka siin on märga-
ta 1957.a. tootangus tagasihinnas, mida vahet-
amatult põhjustasid suurenenud loomakasva-
tuses, mida on lähemalt käsitletud põllu-
majanduse jões.

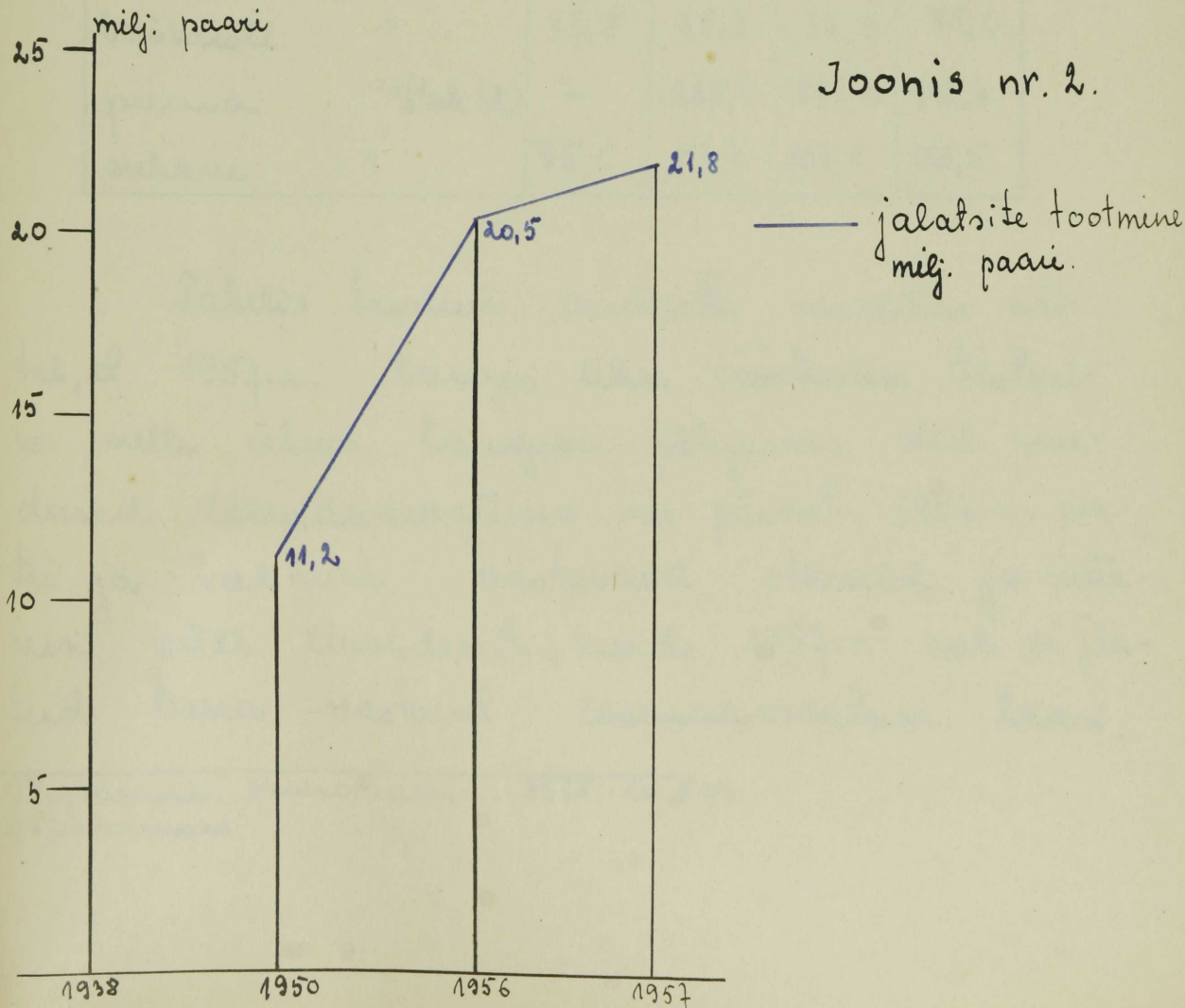
Laiatuberaupade tööstusliku tootmise on
mujutatud graafiliselt lk. 104, joonistel nr.1
ja nr. 2.

1) Põllumajanduse ja metsanduse..., 1958, lk. 508

Joonis nr. 1.

Joonis nr. 2.

nistõtte loomad jäet. ellu. Sellest aru saada võib
ajutiselt vähenes riigis müüdava liha hulk, kuid
kuid loodi soodsad tingimused loomakasvatuse
edasises arengus.

Nõimedes 1957.a. kogu Rumeenia föödruse poolt
toodetud toodangue järele ühe elaniku kohta
ta samade andmetega 1938.a. saamine
järgmised näitajad: järgmised näitajad 1957.a.:

malvi tootmises	453 %	siidvangaste tootmises	143 % ¹⁾
tuase	" 266 "	kalha	" 197 %
sõe	" 218 "	suhkur	" 170 %
elektrenergia	" 421 "	õlle	" 264 %
paber	" 164 "		

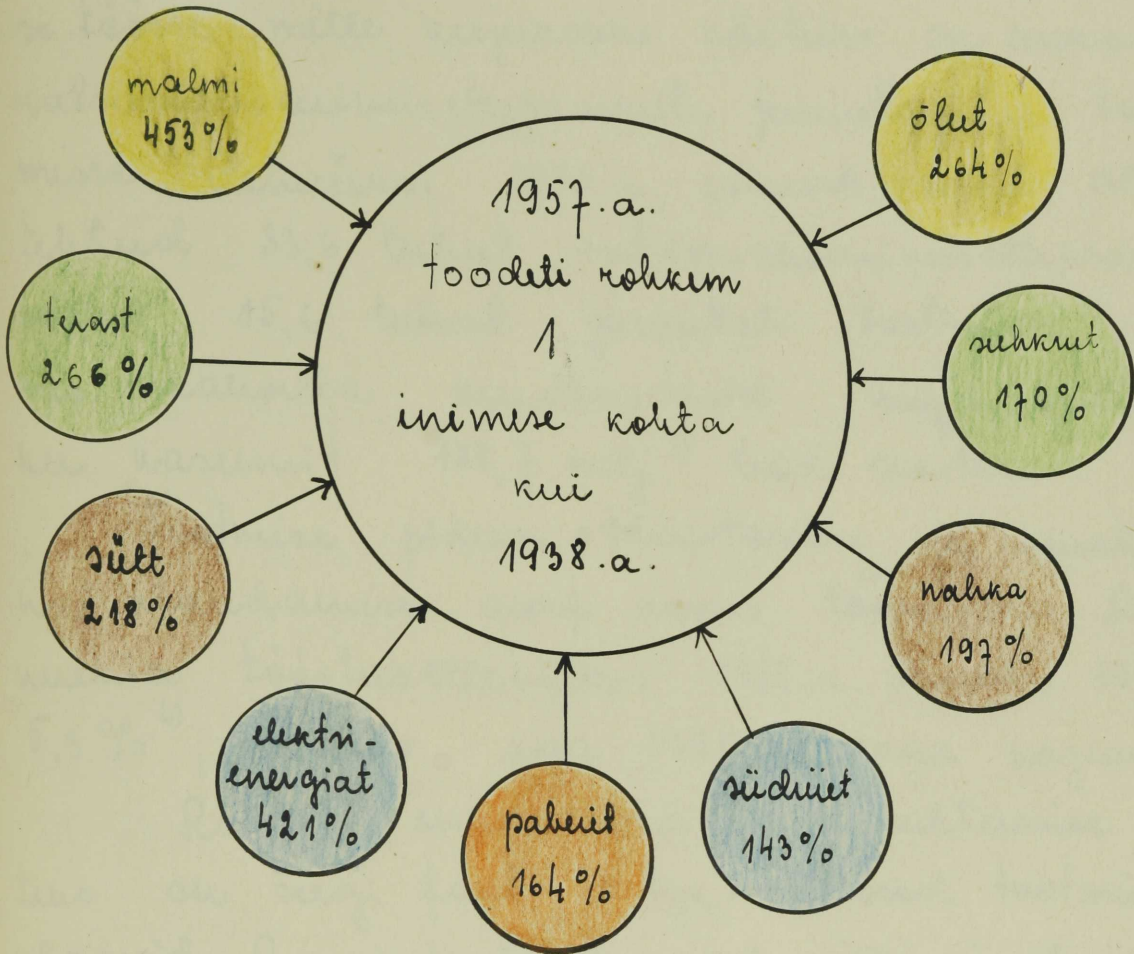
Skemaatiliselt on andmed kujutatud
lu. 107 joonisel nr.1.

Arma plaanilised ülesanded 1957.a. täi-
tis ka transport, misjuures iga transportliigi
kaubamao plaan täideti: 101% ²⁾

1958.a. täitus 10 aastat põlviste toot-
misvahendite nationaliseerimisest Rumeenias. Selle
10. aasta jooksul tegeemes ja lai-
us ~~socialistlike~~ ~~socialistlike~~ ~~rektor~~ töös.

¹⁾ Деловая статистика... (Коллективный...), стр. 29.

²⁾ Румыния статистика..., 1957, стр. 510.

Joonis nr. 1.

tuses, millest vääqib toodangu väjajaske suure-
mine 4,6 korda¹⁾

Enespeatuimtest vaba sotsialistliku töö au
toonud kaasa suurema rahva loova kultuuri-
se tööse, mille viimane näiteks on suuremate
ratsionaliseerimisettepanemite juurutamine toot-
mise. Ainuüksi 1958. a. esimesel poolal oli
tehtud 33,6 tuhat ratsionaliseerimisettepanemist,
millest 15,6 tuhat juurutati tootmisse²⁾,
mis omakorda viindlustasid majanduslik-
ke kasumit 188,7 milj³⁾ leid aastas.

Tootmise pideva täiustamise ja omaliku-
na alandamise auel kasvab tööviimane Re-
venia tööstusettevõtteis 1958. a. võneldes 1957. a.
5,3%⁴⁾, võneldes aga 1950. aastaga koguni 85%⁵⁾

Rahva imestatud töösse suhtumise näi-
tus on see; faut, et iga-aastased tootmis-
plaanid Revenia tööstus pole mitte ainult täit-
nud, vaid ka ületanud. 1958. a. tööstusliku
tootmise plaan täideti 103,9%⁶⁾, mille tulemusena
tööstusliku tootmise maht võneldes 1957. a. kas-
vas „... 9,7% ning korda ületas sõjalisel tasemel...“⁷⁾

1) Работнее производство... (Годов за 1958)..., lk. 274.

2) Работнее, lk. 279

3) Работнее

4) Работнее

5) «История развития промышленности...» (Трудовое движение, Т. Ученые вопросы
коро и промышленности в промышленности), lk. 78

6) Работнее производство... (Годов за 1958)..., lk. 274

7) Работнее.

Kahlemata positiivset mõjus tootmisplaanide täitmisele uute kapitalide õige paigutamise tööstusesse. 1958. a. kapitalimahutused tööstusesse moodustasid 15 miljardit luid ja ületasid 1957. a. taset 8% võrra."

Eelist tulepanne pöörati ka 1958. a. tootmisplaanide täitmisel maa masinaehitustööstusele, mille toodangu maht 1958. a. kasvab võrreldes 1957. a. 12,4%²⁾, ületades seega masinate ja tööriistade tootmise sõjaelse taset Rumünias 2,5 korda.

Pidevalt on kasvanud rahvatööstuse aastail mustmetallurgia tööstuse toodang vii peamine baas masinaehitustööstusele. See ülevaade mustmetallurgia tööstuse arengust perioodil 1938. - 1958. a. annab järgnev tabel:

(tuh. tonnides)

Toodangu liik	1938	1948	1950	1957	1958
raua	133	186	320	686*	737
teras	284	353	555	864*	932
valtsitud (kaasa arvatud toid)	318	315	495	663	777
metallurgiline vool	80	80	72	435	563

3)

1) Pabrikumne statistika... (Gospoz za 1958)..., lk. 279.

2) Scalsamas, lk. 277.

3) Scalsamas.

*v.t. lk. 101.

Tabeli andmist näeme, et kõige suurena tõuse on teinud läbi raskavõime aastail malmi tootmine, kasvades 133 tuh. tonnilt 1938.a. 737 tuh. tonnini 1958.a. Tundvalt on kasvanud ka metallurgilise uksi tootmine - 80 tuh. tonnilt 1938.a. 563 tuh. tonnini 1958.a.

Alumi, terase, valtsmetalli ja metallurgilise uksi tootang perioodil 1938.-1958.a. on kujutatud graafikuna lk. 111 joonisel nr. 1.

Üldse kasvab metallurgiatööstuse tootangu üldmaht 1958.a. võrreldes 1957.a. 18%¹⁾

Pidevalt on kasvanud söe tootmine. Ainult 1958.a. toodeti 7387 tuh. tonni selt võrreldes 3893 tuh. tonniga 1950.a.²⁾ Võrreldes sõjaelse 1938.a. tasemega. oli söetootmise maht 1958.a. aastaus kasvanud 2,6 korda³⁾

1958.a. saavutati kõrgeim naftatootmise tase Riimunia ajaloo - 11,3 milj.⁴⁾ tonni. Riimunia naftatööstuse arengust võimaldab ülevaate saamist järgneva tabeli analüüs:

(milj. tonni)

	1938	1948	1955	1957	1958
nafta tootmine	6,6	4,1	10,5	11,2	11,3

5)

1) Pärjumeel Riimunia... (Odzop za 1958)..., lk. 277.

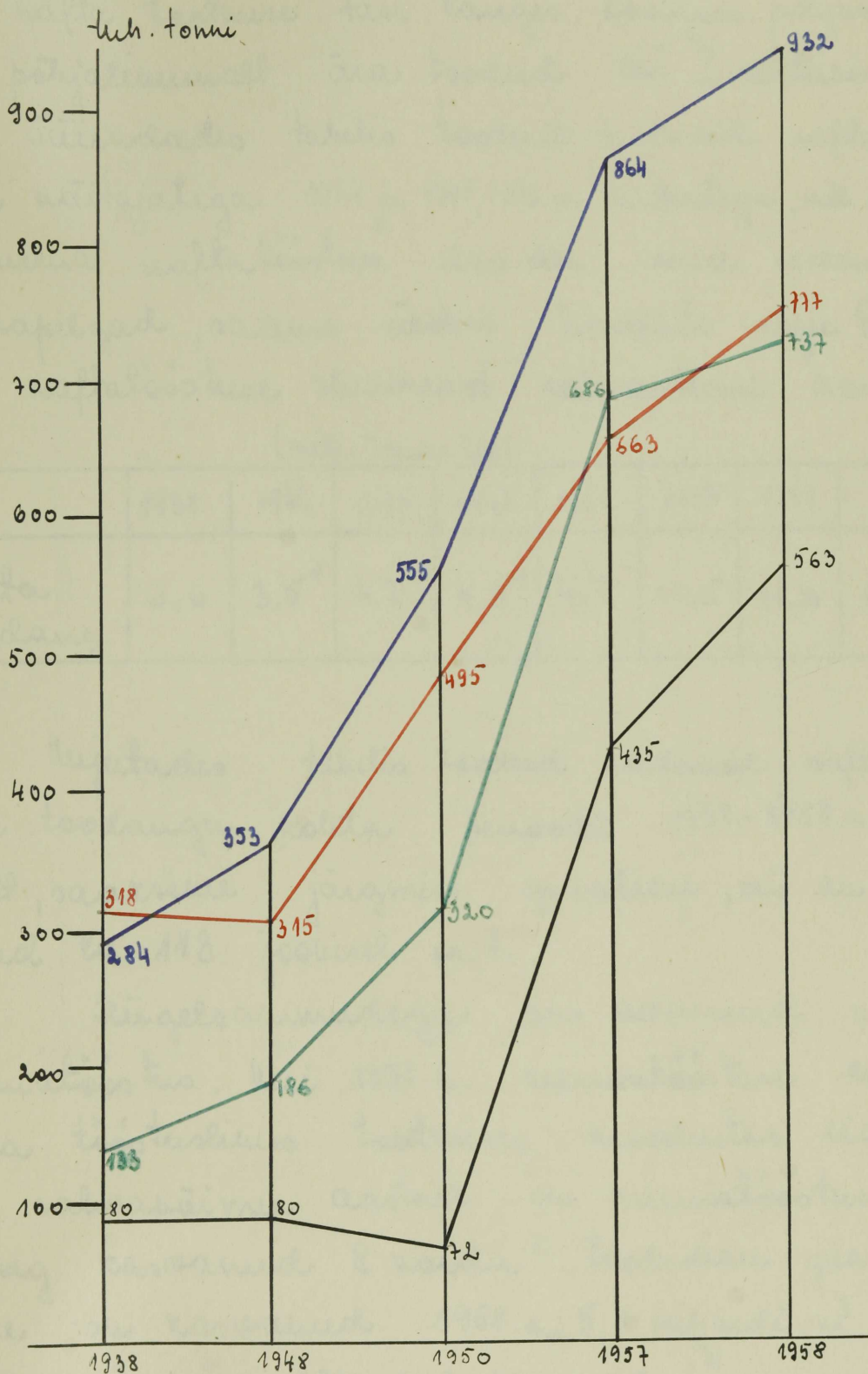
2) Sealsamas, lk. 276.

3) Sealsamas.

4) Sealsamas, lk. 275

5) Sealsamas.

Joonis nr. 1.

— metallurgilise koksi tootmine teh. tonnis
— valts metalli " "
— teras " "
— malmi " "

Tabeli andmist näeme, et sõjajärgsel perioodil nafta tootmise tase langes. Languse põhjused on peamiselt ära toodud töö I peatüvis § 2.

Täiendades tabelis toodud andmeid nafta tootmise näitajatega 1944 ja 1945, 1946. a. andmetega, mil noogu Rumeeia naftatööstus elas üle üsna raskevad situatsioonide, saame üldise ülevaate noogu Rumeeia naftatööstuse olukorrast vahetähtselt aastail

(milj. tonnides)

	1938	1944	1945	1946	1948	1955	1957	1958
nafta tootang	6,6	3,5 ¹⁾	4,7 ²⁾	4,3 ³⁾	4,1	10,5	11,2	11,3

Heigitades tabelis toodud andmeid naftatööstuse tootangu kohta perioodil 1938.-1958. a. graafiliselt, saaksime järgmise graafiku, mis on kujutatud lk. 113 joonisel n. 1.

Kiirgelsammudega on arvestatud üsna kiiret arengut. Kui 1938. a. naftatööstuse eeldatav tootlus oli 6,6 milj. tonni, siis vahetähtselt aastail on naftatööstuse tootang kasvanud 8 korda⁵⁾. Toodetud gaasi tootmine on kasvanud 1958. a. 5,1 miljardi m³ 0,3 miljardi m³ vastu sõjajärgsel perioodil...⁶⁾

1) Меленчук, А. Рыболовство в Крыму..., л. 43

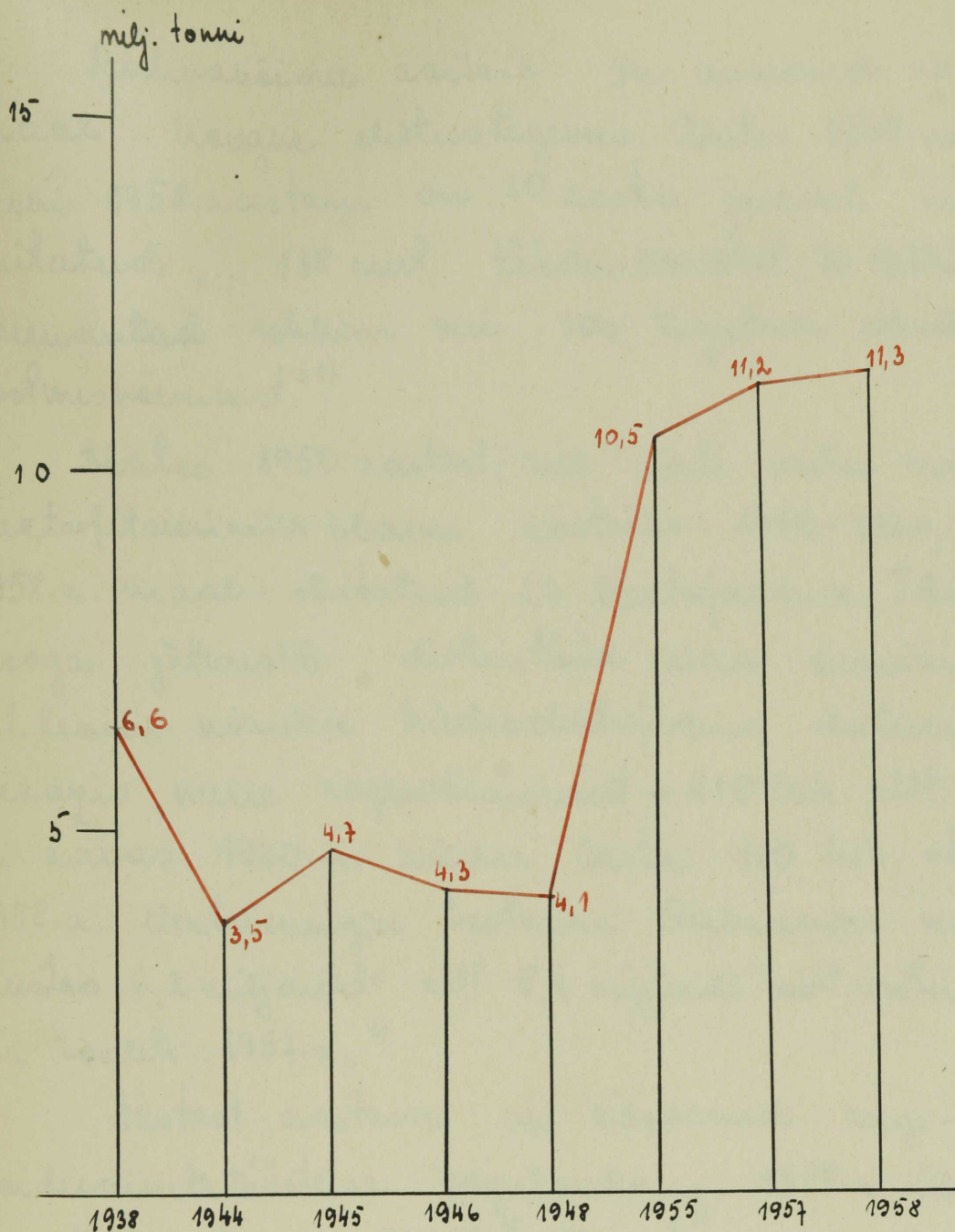
2) Калпа, В. А., Рыболовство в Крыму..., л. 77

3) Семенов, А.

4) Меленчук, А. Рыболовство в Крыму..., (Ташкент-издательство, 1958), л. 78

5) Рыболовство в Крыму..., (Сборник за 1958)..., л. 278

6) Семенов, А., л. 276.

— nafta tootmine milj. tonnides
perioodil 1938. - 1958. a.

Joonis nr. 1.

Rahvarõime aastail on suurend võrre maal hooge elustetegevus. Alates 1949. aastast kuni 1958. aastani on 10 aasta jooksul maal ehitatud "... 138 uut tööstusettevõtet, 70 tehnikat, 44 elandateid rohkem kui 300 tegevava ettevõtte tootmisvõimsust" ¹⁾

Alates 1950. aastast, mil võeti vastu maa elektrifitseerimise plaan aastaks 1950.-1960, oli 1958. a. maal ehitatud 24 elektrijaama. Täie hooga jätkusid elustetööd maa suunina V.I. Lenini nimelise hüdroelektrijaama ehitusel Birkajis, mille võtuvõimsusest - 210 tuh. kWh. - oli kavas 1960. a. väike lasta 110 tuh. kWh. ²⁾ 1958. a. elektrivõimsuse tootmine Reemendas moodustas 6,2 miljardit kWh 5,4 miljardi kWh. vastu, mis da toodeti 1957. a. ³⁾

Aastast aastasse on kasvunud ruge- ja tsidraimete tööstuse kogutoodang. 1958. a. ületas ta 1957. a. taseme 9,1% ⁴⁾. Ülevaate maa elanikkonna varustamisest tsidraimete tööstuse saadustega ^{1958-1958. a.} annab järgnevat tabel:

1) "Linnagymnastriar nuzjuz" ... (Tsemole-klapuk, J. ...), lk. 76.
2) Pajbumie skoloimie ... (Odzop 3a 1958) ..., lk. 275
3) Pealsamas.
4) Pealsamas, lk. 278.

(tuh. tonnis) 1)

Toodanguliin	1938	1948	1950	1956*	1957	1958
liha tööstuslik tootm.	170	51,2	140,1	259,6	200,7	226,3
seleen	95,1	98,8	87,2	151,1	185,3	188,1
täimeõli	17,8	20,2	35,9	52,0	57,9	63,8

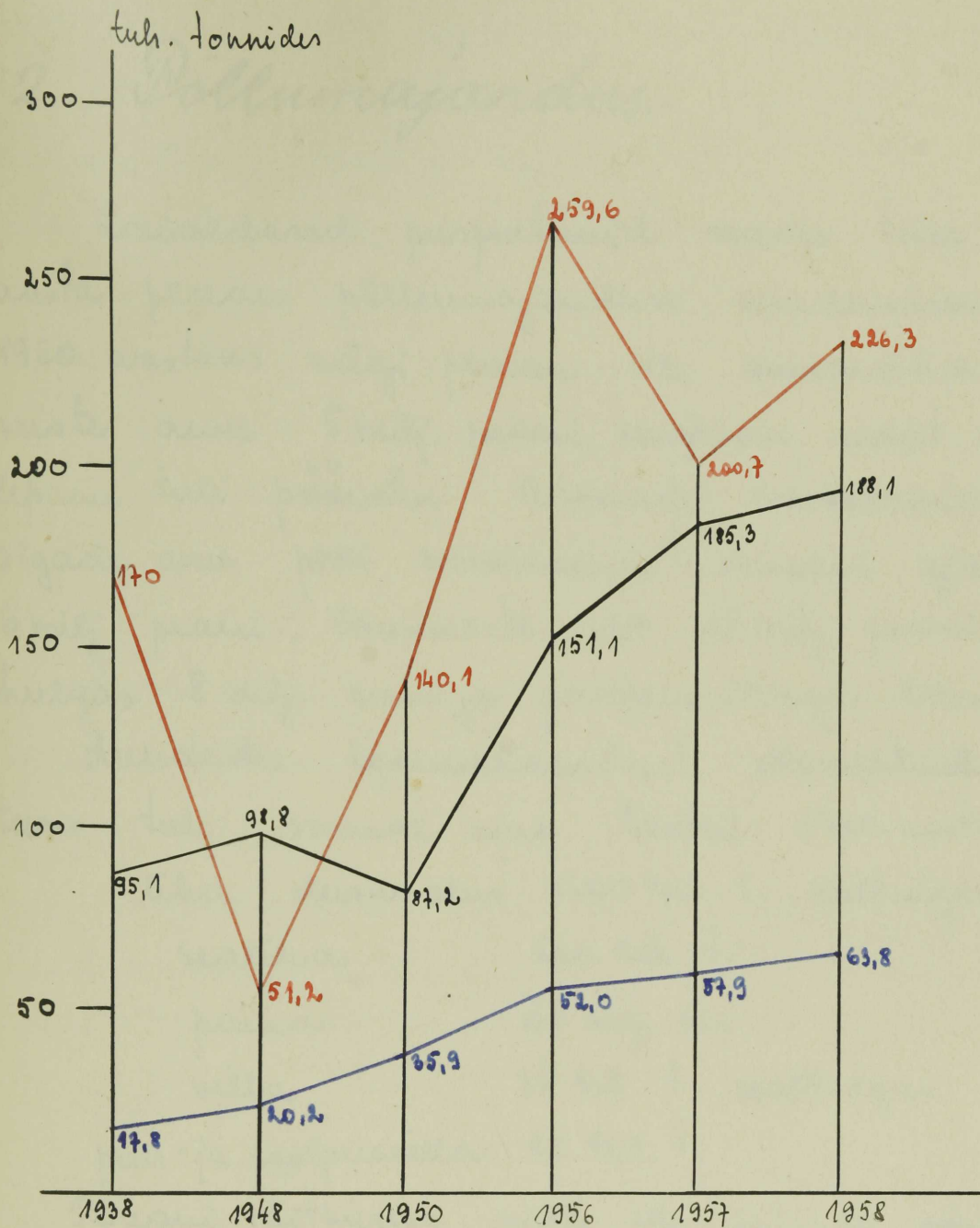
Vaadeldes tabelis toodud andmeid teadus-
 ntetööstuse toodangule kohta rahvamõime aastail võib öelda, et kõige aeglasemalt ja seente
 kõikumistega on arenenud liha tööstuslik toot-
 mine, kus veel 1950.a. ei oleud saavutatud sõ-
 jaelise tase. Mahajäämise põhjused olid põhvi-
 sel tingitud puudustest loomakasvatuses, millest
 on lähemalt juttu põllumajanduse jões.
 Teadusliku tööstuse areng perioodil 1938.-1958.a.
 on kujutatud graafikuna lk. 116 juures nr. 1.

Rumeenia rahvamajanduse arengust, mis
 aga Rumeenia tööstuslikust arengust rahvamõ-
 ime aastail kõneleb ka seegi fakt, et sama
 Rumeenia, kus alalajal vedas sisse seegi at-
 ke ja nikateid, annab nüüd veel maast-
 materiale „... naftasaadusi, metsamaterjale, vedureid,
 kalapüügihõõru, tsementi ja teravilja...“²⁾

1) Pajkumme zkolosennu... (Odzopza 1958)..., lk. 275

* vt. lk. 104

2) Dudinski, I., NSVLiide ja rahvadenn..., lk. 27.

- suhkru tootmine tuh. tonnides perioodil 1938.-1958.a.
- taimeoli " " " " "
- liha tööstuslik " " " " "

Joonis nr. 1.

2. Põllumajandus.

Spetsiaalsed perspektiivid seadis teine viie aasta plaan põllumajanduse arendamiseks. 1960. aastaks nägi plaan ette suurendada viiete arv 5 milj. peari, usjuures erist tähelepantu tuli pöörata linnade kasvatamiseks, sigade arv pidi suurenema samas ajas 6 milj. peari, lammasate arv 15 milj. peari, sealhulgas 8 milj. peen- ja poolpeenvillega lammast.¹⁾

Arvestades loomakasvatusest ettenähtud ulatuses tuli samal ajal toota 1960. aastaks liha arvukalus 1300 tuh. t., sealhulgas²⁾

sealihha 600 tuh. t.

piima 25 milj. hl.

villa 34 tuh. t., sealhulgas

peen- ja poolpeenvilla 20 tuh. t.

Plaanis tähtsuse nähti ette MTJ-de võrge laiendamist ning põllumajandusline tööde edasist mehaniseerimist, niivõimald laiendamist, usjuures erist tähelepantu tuli pöörata vajalike söödabasi loomisele.

Teise viie aasta plaani tähtsuse põllu-

¹⁾ Діопрей - Денс, Т., Армяне и поре, м. II, ... , л. 363

²⁾ Sealsamas.

majanduses oli eiti suur osa täita sotsialistlike sek-
toril, et 1960. aastaks oleks sotsialistlik sektor põllu-
majanduslike productide põhiline tootja, kõrgete saa-
kide meistri, kelle varustuses on samal ajal es-
indlike agrotehnikaa ja keemiatööstuse saavutused.

Täiendavalt näitab, et sotsialistlik sektor eikaaal põllu-
majanduses kasvab. 1956. a. lõpuks ta moodustas
kõnnimaa osas 30,8% võrreldes 26,5% 1955. a.
lõpus¹⁾.

kooperatiivse sektori asatähtsuse kasvust Ru-
meenia põllumajanduses annab hea ülevaate
järgne tabel:

	1956. a.	1956. a. % võrreldes 1955. a.
Põllumajanduslikud kooperatiivid	10709	162
kõnnimaa (teh. ha)	1696	144
peremondade aue (teh.)	684	176
Sealhulgas:		
1 Kollektiivmajandid	2564	119
kõnnimaa (teh. ha)	942	119
peremondade aue (teh.)	231	126
2 Maaharimise ühistud	8130	182
kõnnimaa (teh. ha)	753	195
peremondade aue (teh.)	452	219

1) Põllumajanduse ja loomakasvatuse... (Gözop za 1956)..., lk. 226

2) Pealsamas.

Tabeli andmist näeme, et ajavahemikul 1955.-1956.a. on kõige jõudsamalt kasvanud maasikarüüri ühistute arv - 182%.

Iga aastaga kasvab riikliku põllumajandite viisil põllumajanduslikus tootmises. 1956.a. nad andsid riikliku fondi rahum vii 1955.a.

piima	13%	¹⁾
vill	28%	
mees	12%	

Riikliku põllumajandite osatähtsuse kasvu üldises põllumajanduslikus tootmises andis mees seena Riikliku Rahva-
bani; eluistrite Nõukogu määrus 19. aprillist 1956.a. põllumajanduse planeerimise kohta ning RJP Keskkomitee 1956.a. juulipöör-
nem.

Partei ja valituse määrustes nähti ette üldist põllumajanduse tootmise kasvu nii teraviljakasvatuse kui ka loomakasvatuse osas, mille viimase haka mees ei rahuldanud elanikkonna vajadusi. Samuti olid ära näidatud konkreetsed abimees olukorra parandamine, millest ellu-
rakendamise 1957.a. lõpus tõstis teravilja-

¹⁾ Põllumajanduse tootmine... (Gözop za 1956)..., lk. 228

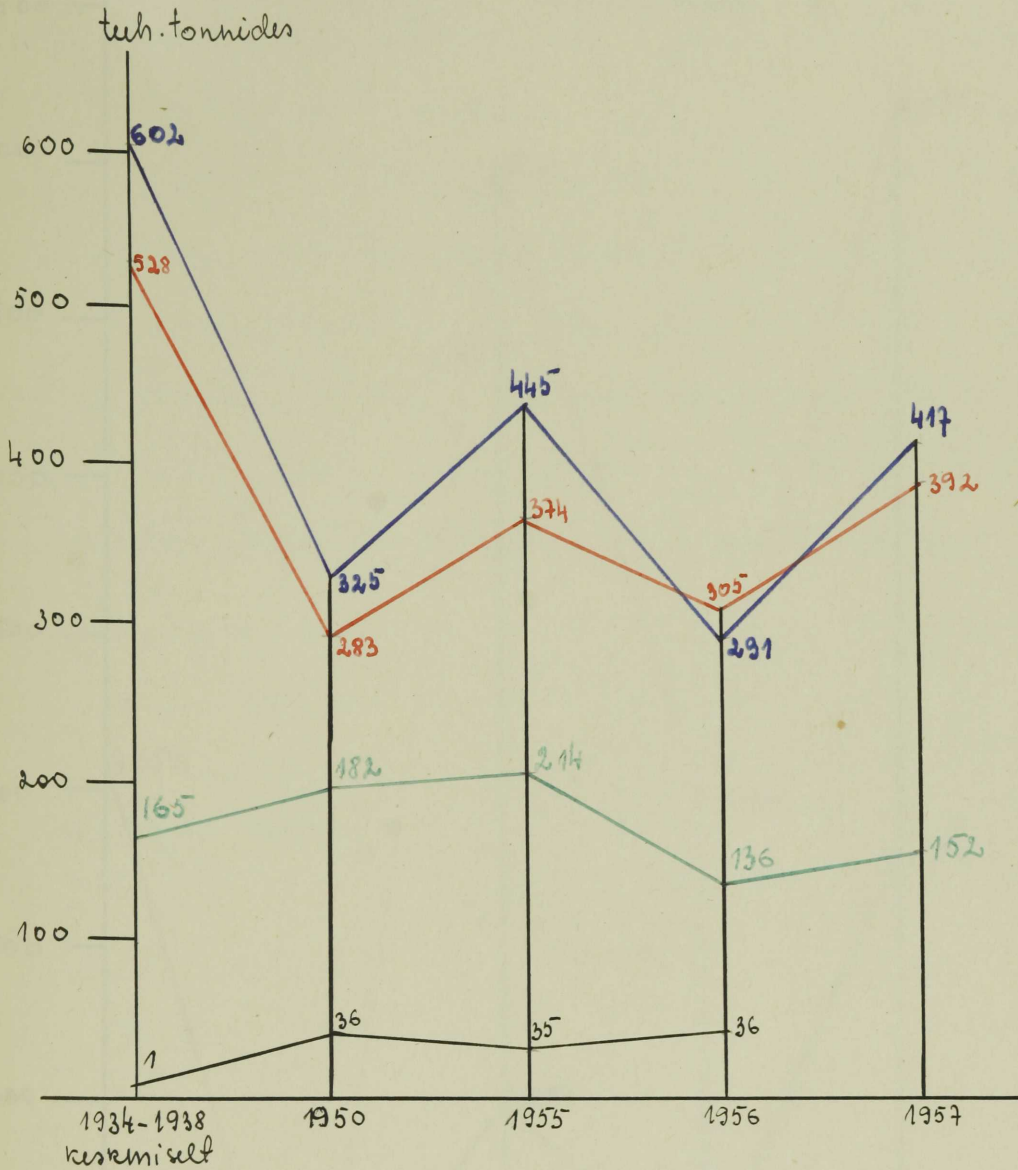
Kasvatuse üldist taset teadvalt:

(tuh. tonnis)

	1934-1938 keskmiselt	1950	1955	1956	1957
teraviljaühtuude kogusaak	8016	5149	9956	7139	ligi 1100
sealhulgas					
nisu	2630	2219	3006	2436	3701
ruis	165	182	214	136	152
oder	602	325	445	291	417
kaer	528	283	374	305	392
mais	4056	2101	5877	3932	6338
riis	1	36	35	36	—

Tabeli andmist nähtub, et 1956. a. ebasabi-
rad kliimaatrilised tingimused mõjused hal-
vavalt põllumajanduslike teraviljaühtuude
saagile, millele 1956. a. lõpul küivide teravil-
jaühtuude osas teadvalt madalam kui
1955. a. saak. olüningate teraviljaühtuude,
näitus odra ja rukki osas ei suudatud
saavutada keegi veel 1957. a. 1955. a. taset.
Rukki, odra, kaera ja riisi saak ajavahemikul
1934.-1938. a. kui 1957. a. on kujutatud graa-
fiuma lü. 121 joonisel n. 1, maisi ja nisu saak
samal perioodil on antud graafiuma lü. 122

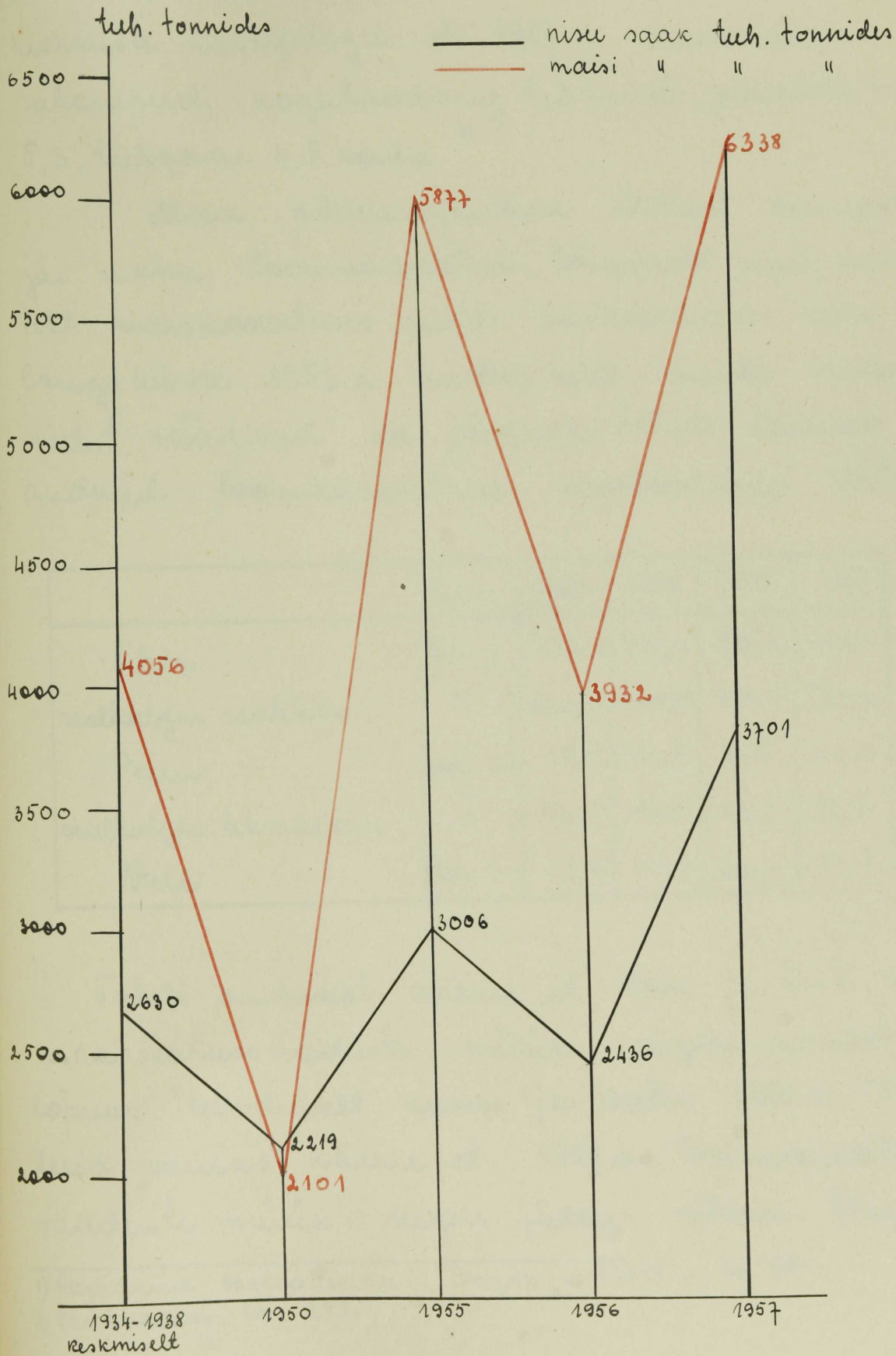
¹⁾ Põllumajanduse tehnika... 1958, lü. 513.

—	Mekki saak	teh. tonnides	perioodil	1934-1938.a	-	1957.a.
—	oda	"	"	"	"	"
—	kaera	"	"	"	"	"
—	Miisi	"	"	"	"	"

Joonis nr. 1.

Joonis nr. 1.

Pidevalt on suurenenud rahvaarvime aastail
 tehniliste meetmete saak. Võrreldes 1934.-1938.a.
 keskmiste näitajatega oli 1957.a. suurenenud
 suhkrupeedi kogutoodang 5,2 korda, päevalille -
 5,3, tubaka 4,5 korda."

Uuena põllumajanduse üldisest arengest
 jäi maha loomakasvatuse. kõigepealt vead, mida
 tihti maisikasvatuses, viisid vaibloomade areu
 lauge nisele. 1953.a. saadus vill muutis oluks, ja
 millest nägivad ka järgnevas tabelis toodud
 andmed loomakasvatuse kogutoodangu kohta:

	ühik	1938	1948	1955	1957
Lih	teh. t.	763,3	481,6	885,6	801,3
sealhulgas sealih	"	326,0	200,7	400,8	310,7
Piin	milj. kl.	18,5	16,9	21,5	21,0
sealhulgas lhmapiin	"	14,5	13,1	17,8	17,4
Vill	teh. t.	15,1	15,9	20,7	19,1

Tabeli andmetest näeme, et liha ja teiste loo-
 makasvatuse saaduste miinik viigile viisaastane
 lõpuks tunduvalt kasvas ja ületas 1938.a. taseme.
 kuid samas näeme, et 1957.a. loomakasvatuse-
 saaduste miinik viigile jällegi vähenes. Järgne

1) Põllumajanduse areng... (Õhupõhja 1958)..., lk. 281.
 2) Sealikas, lk. 282.

tabel annab näita, et võrreldes 1955.a. oli langenud kariloomade arv, välja arvatud hobuste ja linnade arv.

(tuh. pead)

	1938	1955	1958
veised	3653	4630	4470
reallulgas linnad	1787	1914	1942
sead	2761	4370	3249
lambad	10087	10882	10374
hobused	1581	1120	1309
modulinnud (milj)	27	29,5	35

1)

Tehtada võis arvutada sellega, et põllumajandussaaduste riiekirud nõuikohustused ei vastanud põllumajanduse konkreetsele olukorrale. Ühelt poolt kõrgete nõuikohuste läbi paranes üll elanikkonna varustatus loomasaadustega, kuid teiselt poolt vähenes kariloomade arv ning ühtlasi sellega nõrgenes ka tootmisbaas.

Peale 1956.a. aprillis avaldatud valituse määruse põllumajanduse planeerimise parandamise kohta ning R.T.P keskkomitee juulipäevani aruti tehtud vigade parandamiseks. Põhilisus ülesandeks sel perioodil oli kariloo-

1) Põllumajanduse arendamine... (607op ja 1958)..., lk. 281

made aue taastamine — loomavastuse tootmisbaasi loomine. See tõi väll ajuk'selt uasa riigile müüdavate loomavastuse saaduste, eiti liha müügi vähenemise, mid teiselt poolt taastus tootmisbaas.

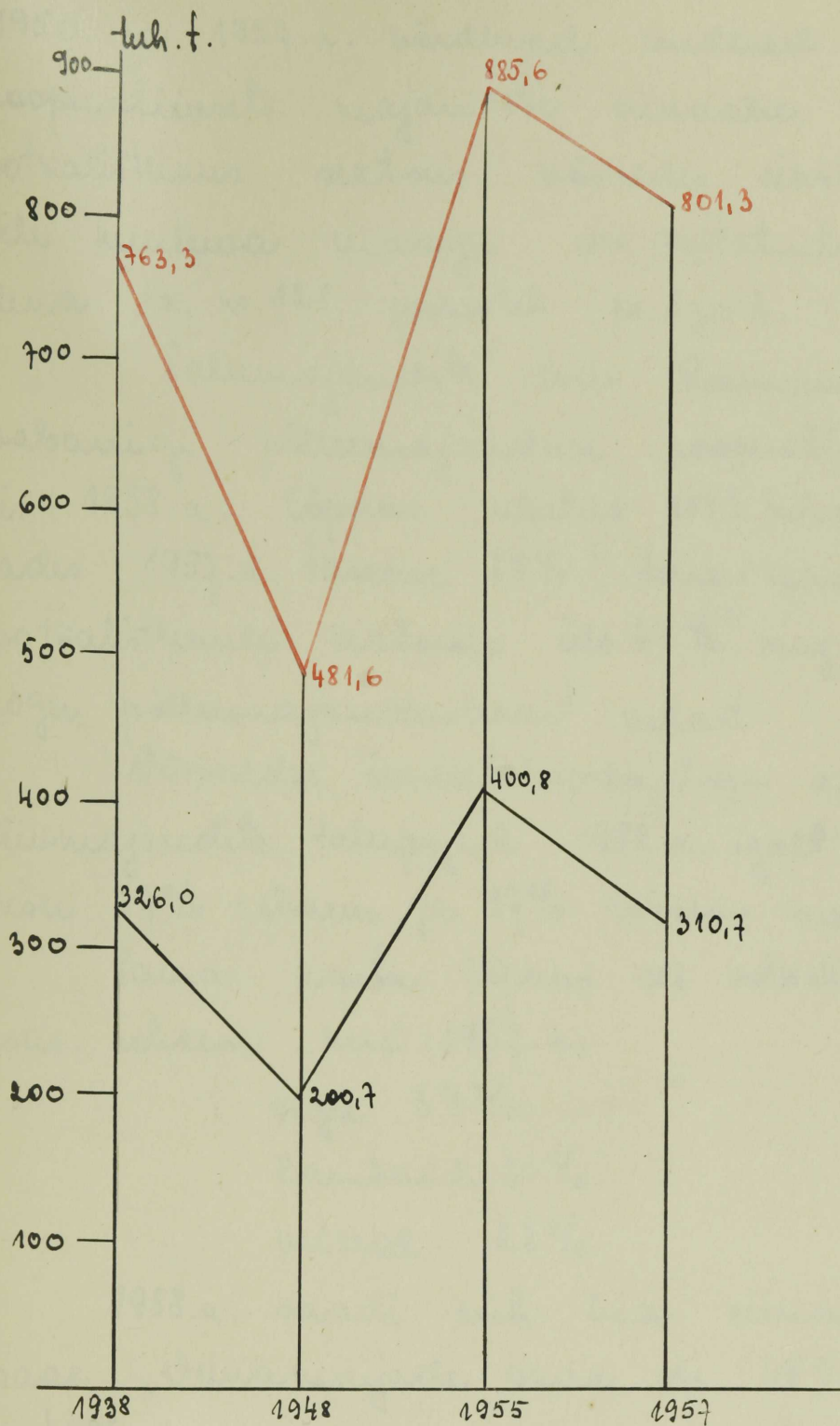
Nagu nähtub lu. 124 toodud tabeli andmist selles seumas tööd telti. Ajavahemikul 1955.- 1958. a. vieste aue mõuekõua tõusis. Tõsi väll, tõus oli väike, mid riisui tõus. Lohuüeljel 123 toodud tabelis liha müügi andmed elanikkonnale, perioodil 1938.- 1957. a. on kujutatud graafikuna lu. 126 joonisel n. 1.

Sotsialistliku sektori aues ja tegevuses pidevalt teise viisastatue aastate jooksul. Nagu nähtub järgneva tabeli andmist, kaaras sotsialistliku sektori 1957. a. lõpuks rohuem uue 50% üldisest põllumajandusliumest maast 23,6% vaste 1950. a.

(% üldisest põllumajandusliumest maast)

	1950	1955	1956	1957
koogu sotsialistliku sektori	23,6	35,0	38,0	51,0
sealhulgas:				
riiklikud majandid	21,6	25,5	25,0	25,7
kooperatiivsed majandid	2,0	9,5	13,0	25,3

1) Põllumajandusliku... , 1958, lu. 517

— liha toodang üldse
 sahalutgas:
— sealiha toodang

Joonis nr. 1.

1950. ja 1957. a. võrdlavad andmed riiklike ja kooperatiivsete majandite eesmise kohta kogu sotsialistlikus sektoris võrreldes üsintalupidajatele kuulava maaga on esitatud diagrammi-
 dena lk. nr. 128 joonistel nr. 1 ja 2.

Talummajandite arve Rummea Rahva-
 sabariigi põllumajanduse kooperatiivses sekto-
 ris 1958. a. lõpuks ulatus 1855 tuhandeni¹⁾, üll-
 tades 1957. a. taseme 28%²⁾. Kümnest maast kuulus
 sotsialistlikule sektorele üle 41%³⁾ ning ligi 60%⁴⁾
 kogu põllumajanduslikust maast.

Võrreldes üsintalupidajatega said kollek-
 tiivmajandite talupojad 1958. a. igalt hektarilt
 nise 27% rohkem ja 37% rohkem maisi⁵⁾

Sama aasta lõpuks oli sotsialistlikus sek-
 toris rohkem kui 1957. a.

- 6) sigu 39%
- 7) lambaid 31%
- 8) veiseid 23%

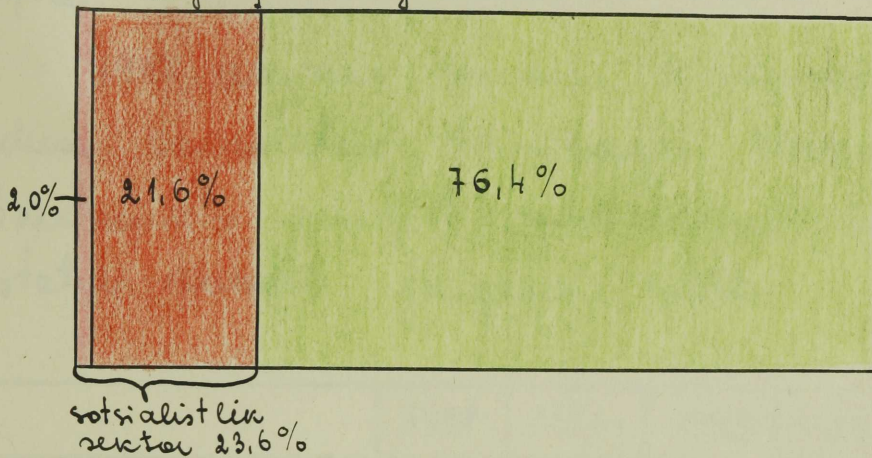
1958. a. saadi eih. hea viinamaja
 saak. "Viinamajade saak oli 45%, püüvilja-
 de 43% kõrgem nende keskmisest saagist vii-
 nase viie aasta jooksul"⁷⁾.

1) Põllumajanduse statistika... (Õhupõhised 1958)..., lk. 280.
 2) Pealsamas.
 3) Pealsamas.
 4) Pealsamas.
 5) "Õhupõhised statistika..." (Kokkuvõtteid...), lk. 30
 6) Põllumajanduse statistika... (Õhupõhised 1958)..., lk. 281.
 7) Pealsamas.

Joonis nr. 1.

1950.a.

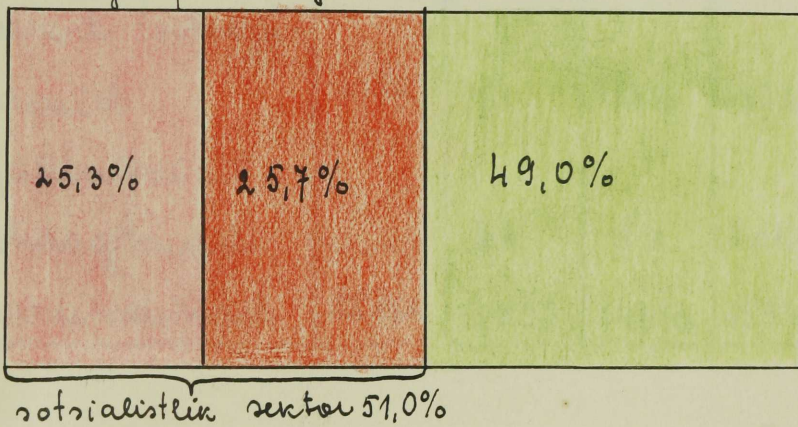
koogu põllumajanduslik maa = 100%

- riiklikud majandid
 - kooperatiivsed " }
 - erakapitalistlik sektor - 76,4%
- } sotsialistlik sektor 23,6%

1957.a.

koogu põllumajanduslik maa = 100%

- riiklikud majandid
 - kooperatiivsed " }
 - erakapitalistlik sektor - 49,0%
- } sotsialistlik sektor 51,0%

Joonis nr. 2

Samal ajal olid aga kliimaatilised tingimused ebasoodsad travieljamultumide kasvule. Viimased andsid tunduvalt madalama saagi kui 1957. a.

1958. aastaus paranes tunduvalt põllumajanduse varustatus tehnikaga. Ülevaate põllutöömehhanimate pargist vahetavõime üksikutele aastatele annab järgnev tabel:

	1938	1951	1955	1957	1958
traktoid	4858	16746	27108	32272	37889
traktori sahad	...	13642	22562	27462	30931
traktori müümasinad	...	6350	10973	12679	14195
multivaatoid	...	1343	7473	9224	12312
niidemasinad - vihesidejad	...	5300	5207	6854	7204
iselüüvad travieljamombainid	—	44	923	1584	1584
travieljamombainid (järelhaagivad)	...	74	54	206	1642
viljapeusemasinad	15161	14251	14380	15578	15530

Tabeli andmeist näeme, et pidevalt on paranevad põllumajandus varustatus

1) Põllumehhanismid... (Godzop za 1958)..., lk. 282.

vajaline tehnikaga

Sameki väene tabelist, et näesalval ajal
teemindavad Rumeenia põllumajandust sel-
liseid masinad, milliseid kodanike - naisnik-
kime Rumeenia talupoeg ei osanud ettegi
vejutada. Sellistes on väites rühmitatud te-
ravijahombainid, milliseid vanas Rumeenias
üldse ei olnud.

Praegse on kad aga muutunud
Rumeenia avarail põldeudel hädava-
jaliseus ja asendamatuteus ablistes
rumeenia talupojale.

3. Sotsiaal-kultuurilised saadused.

Teine viie aasta plaan radis uued ülesanded kumminea rahvamajandusele ka sotsiaal kultuuriliste saaduste valdkonnas.

Nii pidi 1960. aastaks kasvama rahvusliku tulu 50%¹⁾ võrreldes 1955. a., misjuures 85%²⁾ sellest pidi kuuluma rahvamajanduse sotsialistliku sektori

Teine viie aasta plaan nägi samal ajal ette elanikkonna sotsiaal-kultuuriliste vajaduste parandamist, mille jaoks $\frac{3}{4}$ ³⁾ kogu rahvusliku tulu tuli kulutada:

Elanikkonna meditsiinilise teatudamise parandamiseks, samuti kulutused puhkusele ja pensionite määramiseks pidi 1960. aastaks suurenema 40-50%⁴⁾ võrreldes 1955. a.

1956.-1960. a. pidi elanikule ehitatama 2,5 milj. m²⁵⁾ elamispiinda.

Aseudes täitma teise viie aasta plaaniga kavandatud ülesanded, aringmehiti

1) Теория - Док. Т., вопросы и прее, м II, ..., л. 372

2) Теория.

3) Теория.

4) Теория, л. 373.

5) Теория.

ainuüksi 1956.a. sotsiaal- kultuurilisteks vajadus-
teks 8 miljardit leid¹⁾

Tunduvat on paranevad rahvatähtsuse as-
tail elanikkonna meditsiiniline teenindamine,
mille tulemusena 1956.a. üldine surumus maal
võrreldes sõjale 1938.a. oli vähenenud 49,7%²⁾

Elanikkonna elatusaseme tõusule on
kahtlemata positiivset mõju avaldanud paljude
tööstuste ning hindade alandamine. Nii tõsteti
1956.a. suvel naftatööstuste palmasid 13%³⁾

Perioodil 1950.-1956.a. on laiatubekaupade
hindade alandatud veel⁴⁾ võrral, mille tu-
lumusest tunduvat paranes elanikkonna elat-
ustase, millest ammuenda annab tunnistust laia-
tubekaupade müügi suurenevuse elanikkonnale.

1956.a. müüdi elanikule rohkem kaupi
vrr 1955.a.

linnades ja	tööstisarelates:	5)
leiba 106%	puuvillaseid riideid	111%
liha 120%	vollaseid "	124%
värsket kala 118%	siidriideid	126%
juustet 111%	vahujalatsid	112%
piima 138%	nööbrit	116%

Samal ajal müüdi vilades rohkem vrr

1) Pažurnoe žkonomie... (Gozopza 1956)..., lk. 253

2) Žealsamas, lk. 251.

3) Žealsamas, lk. 247.

4) Žealsamas, lk. 248

5) Žealsamas, lk. 249.

1955. aastal:

puuvillaseid riideid	105%	munniplaatseid	163%
villaseid "	115 "	elitusalliseid	110 "
siidideid	120 "	trement	125 "
trüstaarži tooteid	130 "	naftasaadusi	114 "
nahkjalatseid	115 "		

1)

Suurt tööd tehti vähemusrahvuste kultuuri-
 taseme tõstmisel. 1955./1956. õ.a. töötas maale 3200
 alg- ja keskkooli ning uluoli arutust, mis õppe-
 töö toimis 15 vähemusrahvuse keeles²⁾, sest väike
 keeleaegne võimekus on võrdne kaduse ees³⁾

Kuusa ajaviimiseks on suures tähtsuses
 rahva poliitilise silmaing. laenuandmisel, mis
 on rahva võime aastail pööratud suurt tähts-
 pane ajakirjade ja ajaviimise levitamisele elanik-
 konna hulgas.

Kõikide Keelmeerias välja antavate aja-
 kirjade tiraaž 1956. a. moodustas üle 700 miq.⁴⁾
 ussurenna, mis suurelt ühtas nende ajakir-
 de tiraaži, millised olid keelmeerias-
 niisugused Keelmeerias.

Elanikkonna vaba aja meelehõõrumiseks
 võeti 1956. a. loodi 68 teatrit,

1) Parhumeel + Kõhumeel... (Gõzop za 1956)..., lk. 249.

2) Keelmeerias, lk. 252.

3) Keelmeerias... , lk. 132.

4) Parhumeel + Kõhumeel... (Gõzop za 1956)..., lk. 252.

19 sümfoonia - orkestrit, 2 tuhat klubi, üle 40 tuhande naamatukogu, ligi 30 tuhat teatageemusollektiivi. ¹⁾

Suurevalt on kasvanud rahvasõimu aastail rahvusliku tulu, millest annab ülevaate järgnev tabel:

(1938.a. = 100%)

	1955	1956	1957
Rahvusliku tulu üldse	188	174	201
välisriigis loodud:			
tööstuses	358	368	422
elites	524	629	522
põllu- ja metsamajand.	118	73	112
transpordis ja sides	189	207	211
kaubanduses	93	81	84
rahv. tulu 1. elan. kohta	169	155	176

2)

Vaadeldes tabeli andmeid näeme, et rahvusliku tulu põllumajanduses vähenes 1956.a. Vähenemist võis seletada sel perioodil erinevud peedustega loomakasvatuses, millest oli juttu espool põllumajanduse juures. Sellega võis osaliselt seletada rahvusliku tulu vähenemist kaubanduses, mis omalorda

1) Развитие экономики... (Год за 1956)..., л. 252

2) Развитие экономики... (Год за 1958)..., л. 288

koos rahvusliku tulu vähehinnaga põllu-
majanduses, vähees rahvusliku tulu 1956. a.
üldse ning asi ühe elaniku kohta.

Üldiselt aga perioodil 1950.-1958. a. rah-
vuslik tulu kasvas 118%¹⁾

Koos rahvusliku tulu kasvuga kasvas ka
töötajate reaalsalg. Ülevaate töötajate reaalsalga
kasvust 1950.-1957. a. annavad järgmised and-
med:

1950. a. - 100%²⁾

1955. a. - 128 "

1956. a. - 130 "

1957. a. - 147 "

Töötajate reaalsalga kasv 1950.-1957. a. on
näidetatud diagrammidena lk. 136 juures nr. 1.

Töötajate keskmine palk kasvas võrreldes
1957. a. 6,7%³⁾.

Uu 1938. a. loehi Rumeenias kokku 8 tuhat
aisti, siis 1958. a. nende arv tõusis üle 22 tuhande⁴⁾
leaiigaarodite arv arv kasvanud 34 tuhan-
delt 1938. a. 128,1 tuhandeni 1958. a.⁵⁾

Tänapäeva Rumeenias pole vaja muet
tunda tööviimetus ja vanaduse es. Riik
maasab tööviime kaotanud töötajatele ja

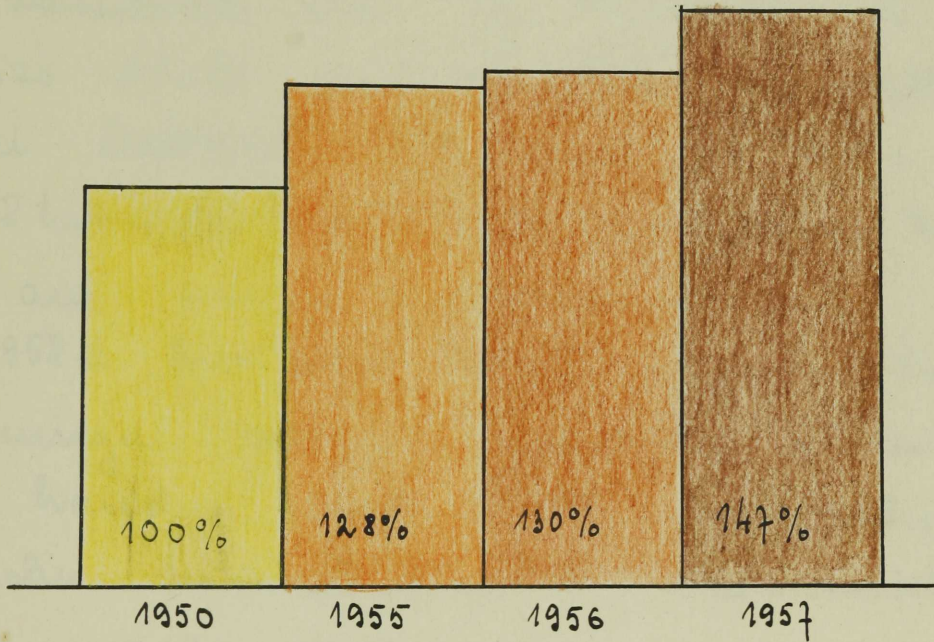
1) "Дупобад эконومية...", (Коллективизация...), lk. 31.

2) "Емаше мурелуи с'оптук...", lk. 145.

3) "Разрешение эконومية..." (Съзор за 1958)..., lk. 288

4) "Салсамас", lk. 289.

5) "Салсамас".

Jõõtajate reaalsalga kasu
1950.-1957.a.

Joonis nr. 1.

võuadele pensioni, mis on üllaldate arvallami-
sus.

Perioodil 1949.-1958.a. summa, mis assingue-
riti pensionide väljamausmatus kasvas 5,1 korda¹⁾
1958.a. oli kasvanud kuuoteatrite, rajaomimeltue-
rimajade ja -klubide arv ning nende üllastajate
arv oli kasvanud samas ajas ligi 131 milj.²⁾ ihi-
mesei, mis võnel des 1957.a. on rohuem kui 2,4%³⁾

Laine töötajate mass on rahvavõime aas-
tail kaavanud sport. Kui 1949.aastani oli Ru-
menias ainult 300 spordiväljannud ja sportlaste
arv ei üllatanud 15 tuhandet, siis 1958.a. oli
üle 8 tuhande spordibaasi ja spordiga tegele-
jate arv ulatus 2 miljoni⁴⁾

1958.a. Rumunia Rahvavabariigi valituse
määrusega kehtestati kohustusliku seitsmeaas-
tane haridus kogu maal. Seni kehtis ko-
hustusliku seitsmeaastane haridus ainult lin-
nades, maal - algharidus.

1958./59. õ.a. õppis vabariigi koolides üle
2200 tuh. õpilase ja üliõpilase⁵⁾

Tunduvalt on paranenud rahvavõime
aastail teadusliku meemistöö jaoks vajalikuud
tingimused. Teadusliku töö keskused on saa-

1) Pazbunne stononuu... (Gozop za 1958)..., le. 289.

2) Sealsamas, le. 290

3) Sealsamas.

4) Sealsamas.

5) Sealsamas.

Rumeenia Rahvavabariigi Teaduste Akadeemia
oma osakondade, instituutide ja komisjonidega.
Kõrgema kvaliteetiga spetsialistide ettevalmis-
tamineus töötavad Rumeenias nafta-, gaasi- ja
määriinstituut, poliitiline instituut Clujis, tehni-
kainstituut Stalini. Rahu- ja arstiteaduse instituut
Jirgu Clujis, pedagoogiline instituut Timi-
šoaras.

Rumeenia rahvas, kes 16 aastat tagasi asus
üle elitama uue, rõhumisest vaba sotsialistlik-
ku ühiskonda, on mõõduvad aastate jooksul
saavutanud suurepäraseid tulemusi nii
majanduslikus kui ka kultuurilises ühis-
elitus.

Need saavutused on niivõrd rühused,
et neid ei või eitada itegi vaenlased,
kes püüavad talistada Rumeenia eda-
siliikumist rahu- ja sotsialismiteel.

Lõppsona.

Käsitlev diplomaatiline teema "Rumeenia Rahvavabariigi majandusliku arengu aastail 1951.-1958" on jaotatud kolmeks peatükiks. I peatükk on käsitletud rahvademokraatiline revolutsiooni esimese ja teise etapi põhiülesandeid ning saavutusi nende ülesannete elluviimisel.

Rahvademokraatiline revolutsiooni esimese etapi tähtsamaks põhiülesandeks oli fodaalsete igandite likvideerimine Rumeenia majanduses ning poliitilise võime ülevõtmine rahva kätte.

Saavutusena sel alal oli esimesel tähtselt demokraatiline valitsuse moodustamine 1945.a. märtsis ning maareformi läbiviimise, mille tulemusena likvideeriti mõisnike suu- maavaldus Rumeenias.

Ilmselge muutamine 1947.a. lõpus viis ühtlasi lõpule fodaalsete igandite likvideerimise Rumeenias.

Rahvademokraatiline revolutsiooni teise

etapi põhiülesandeks oli sotsialistiline revolutsiooni läbiviimine, selle põhiülesande täitmisel loodi üldised paugade, hindlustuseltide, raudteede ja tööstusettevõtete nationaliseerimise teel 1948. a. suvel.

1949. a. ja 1950. a. rahvamajanduse plaanide elluviimise ülesandeks oli rahvamajanduse elluvalmistamine, majanduslike baasi loomine sotsialismi ehitamiseks. Siinjuures tuli anda rahvale vajalikud kogemused plaanipäraseks tööks.

Neude plaanide elluviimise käigus taastati peaaegu võimides rahvamajanduse haredes sõjaväele 1938. a. faas. 1949. a. esimeste kollektiivmajandite loomisega laiendus sotsialistlike renteritööliste ühisus.

1949. a. ja 1950. a. viimise rahvamajanduse taastamise ja arendamise plaanide elluviimise tulemusena loodi vajalik majanduslik baas esimese viie aasta plaani vastetuotmiseks ja täitmiseks.

Diplomitöö II peatükis on põhendatud esimese viie aasta plaani ülesannete täitmisel viie tööstuses kui ka põllumajanduses ja kultuurisel.

Tööstuse osas räägiti plaani täitmisel viie sotsialistliku industrialiseerimise käigus ellu sotsialistliku industrialiseerimise

stiline industrialiseerimise põhiprintsiip — võimsa
vaskitööstuse loomise vajadus.

Maas elektrofitseerimise nimetus lahendati maas
elektrofitseerimise kümme aasta plaani vastuvõt-
misega aastaks 1950.-1960.

Põllumajanduse asas väljendus sotsialismi
elitamine 1. sotsialistlike sektorite erikaale pi-
devas kasvus, millest annab tunnistust kollek-
tiivmajandite anneline kasv ja üldise põlle-
peema suurenenud. 2. keskmistalupoja teadus-
ses tehnikas suurenenud sotsialismi kasvus,
mis sai võimalikuks partei ja valituse õige
poliitika tõttel suhtelisel keskmuksuse.

Sotsiaal-ultuurealistus edusammudes sotsia-
lismi elitamisel oli 1. viijakooskamatuse liimide-
riimide. 2. üldise kohustusliku algkooliduse sis-
seühimise kogege maal ja 3. abinõud töötajate
meditsiinilise teerindamise parandamises
ning kultuuretaseme tõstmises.

Jäo võlmandas peatamis, mis laanab
perioodi 1956.-1958. a. on ülsanded ja saa-
metused Reemena rahvamajanduse are-
damises terrel viis aastal.

Põlvkondades oli esimene viie aasta
plaani saavutuste edasarendamine sotsiali-
mi tud mõõda, rahva kultuuretaseme eda-

reie tõus.

Tööstuse ja transpordi osas sotsialismi ehitamine arenes edasi kiire tempol, millest annab tunnistust tootmisplaanide eesmärgide ja eduka täitmine ning pidev tööajakuuse kasv.

Põllumajandust takistasid tööstusele järeljõudmast ebaõige planeerimine, millele tegidõpe partei ja valitsuse poolt kavandatud abinõud nende puuduste liivideerimisega.

Sotsiaal-ultimeeriliste saavutuste osas on silmapaistvaid edusamme rahvahanduse edasise laiendamisel üldise rahustusele seitsmeaastase haarduse kehtestamisega.

Töö riijutamisele on väga toodeid rumu-
na töötajate rum töötusiasum, mis aitas jagu saada raskest, võita reaktsionistide jõudude püüded: muja ajada sotsialismi ehitamine Rumeenias.

Pole kahtlust, et selle töötusiasum aita-
tab rumuena rahval ka edaspidi roodsalt lahenda oma tulevise poliitilise andeid:

1. Üia edukaal lõpule sotsialistlik revolutsioon, mille tulemusena Rumeenia muutus võimsas sotsialismimaas Euroopas.
2. Sura igapäevsel areneud võimas sot-

sialistliku tööstus - maa võimuse allikas

3. Üia põllumajandus täielikult üle esind-
liku tehnikaga varustatud sotsialistliku seer-
tootmise mõbastele

4. Üia rahvamajandus tasemele, mis vastaks
esindlike tehnikaga varustatud sotsialismaa
nõudele: kuuu kommunistlikult tõõse sekteer
tehnikat täielikult valdava kaade.

5. Ulaa majanduslike võimuse tõõtmisel pi-
dada silmas seda, et ka saavutus sot-
sialismi elitamisel on ühtlasi panus
ülemäärusesse rahvõintusse, on panus
sotsialismi võidule kogu maailmas.

Kasutatud kirjandus.

klassismi - leninismi klassikud.

1. Lenin, V.I., Töösed, kd. 23, Tallinn, 1953.
2. Lenin, V.I., Töösed, kd. 25, Tallinn, 1954.
3. Lenin, V.I., Töösed, kd. 29, Tallinn, 1954.
4. Lenin, V.I., Töösed, kd. 31, Tallinn, 1955.
5. Lenin, V.I., Töösed, kd. 32, Tallinn, 1955.
6. Lenin, V.I., Töösed, kd. 33, Tallinn, 1955.

Dokumendid ja materjalid

1. Георгиев-Денс, Г., Смена и путь, т. I и II, Москва, 1956.
2. Комитетская и областное законодательное акты Рувикенской Народной Республики. Под редакцией В.Ф. Комока, Москва, 1954. = Комитетская....
3. Планирование народного хозяйства Рувикении, (сборник материалов). Предисловие В.В. Васильева, Москва, 1951. = Планирование...
4. План развития народного хозяйства страны народный демократии; (сборник материалов).

Внутренняя книга М.В. Дудкина,
Москва, 1952. = Планы развития...

5. Развитие экономики европейских стран на-
родной демократии. (Обзор за 1955). Под редакцией
Ж.И. Иванова, Москва, 1956. = Развитие экономики...
(Обзор за 1955)...

6. Развитие экономики европейских стран на-
родной демократии. (Обзор за 1956). Под редакцией
В.И. Золотарева и В.В. Чешова, Москва, 1957. =
Развитие экономики... (Обзор за 1956)...

7. Развитие экономики стран народной демокра-
тии. (Обзор за 1954). Под редакцией Ж.И. Иванова,
Москва, 1955. = Развитие экономики... (Обзор за 1954)...

8. Развитие экономики стран народной демокра-
тии, Москва, 1958. = Развитие экономики... 1958,...

9. Развитие экономики стран народной демокра-
тии. (Обзор за 1958), Москва, 1959. = Развитие эконо-
мии... (Обзор за 1958)...

10. СССР и страны народной демократии, Москва,
1957. (Газета, "Борьба трудящихся Румынии за
укрепление народно-демократического и экономического
восстановления страны (март 1945 - декабрь 1947) =
"СССР и страны народной демократии", (Газета...)...

11. Статистический сборник по вопросам труда
и заработной платы в европейских социалисти-
ческих странах, Москва, 1959. = Статистический сборник...

12. Хозяйственное развитие стран карогной демократии. (Обзор за 1952). Под редакцией Н. И. Иванова, Москва, 1953. = Хозяйственное развитие... (Обзор за 1952)...

13. Хозяйственное развитие стран карогной демократии. (Обзор за 1953). Под редакцией Н. И. Иванова, Москва, 1954. = Хозяйственное развитие... (Обзор за 1953)...

Enilalaine

1. Dudinski, J., NSV liidu ja rahvademokraatia maade majanduslik koostöö, Tallinn, 1955. =

2. Дудинский, И., Социалистическая индустриализация европейских стран карогной демократии, Москва, 1955. = Дудинский, И., социалистическая индустриализация...

3. Карра, В. А., Стремительное социалистическое экономическое развитие в Рувенской карогной Республике, Москва, 1953. = Карра, В. А., Стремительное...

4. Макаров, В., Рувения на пути к социализму, Москва, 1955. = Макаров, В., Рувения... к социализму...

5. Мерцлов, А., Рувения на пути к социалистическим основам социализма, Москва, 1954. = Мерцлов, А., Рувения на пути...

6. Оурызев, С., Тодведе благосостояние труд-

- Амурская в Европийских странах народной демократии, Москва, 1954. = Оурысов, С., Погребенная старосожидания...
7. Попов, Б. С., Туркмузско-полесский Рувенский (1918-1944). Возникновение и развитие строя народной демократии в Рувенском, Москва, 1955. = Попов, Б. С., Туркмузско-полесский...
8. Пьянков, Вл. и Мельников, П., В новой Рувенском, Москва, 1953. = Пьянков, Вл. и Мельников, П., В новой Рувенском...
9. Соболев, А., Кто такое народная демократия, Москва, 1956. = Соболев, А., Кто такое...

Periodica
ajanijad

1. "Коммунизм", Москва, 1953, № 1
(Горюх-Ден, Т., Даутийские укрепления народно-демократическою строя в Рувенской Народной Республице), кн. 69-82. =
"Коммунизм"... (Горюх-Ден, Т....)...
2. "Мировая экономика и международные отношения", Москва, 1959, № 8.
(Кокешаттисеу, Н., Строительство социалистической Рувенские) кн. 24-32 =
"Мировая экономика..." (Кокешаттисеу...)...

3. «Международная жизнь», Москва, 1959, № 9.

(Тасман-Марик, Т., Успехи румынского народа в строительстве социализма), кн. 74-83 =

«Международная жизнь»... (Тасман-Марик, Т....)...

ajalhed

1. «Правда» 1950

(Георгиев-Фенс, Т. Славная годовщина освобождения Румынии) = «Правда»... (Георгиев-Фенс, Т....)

Sisukord.

Sissejuhatus

lk. 2.

I peatükk

Eelduste loomine sotsialismi elitamisest

Reemuemas

lk. 9.

1. Rahvademokraatliku revolutsiooni ja rahvamaajanduse areng 1944.-1948.a. lk. 10.

2. Esimesed rahvamaajanduse taastamise plaanid 1949.a. ja 1950.a. lk. 26.

II peatükk

Reemuema Rahvavabariigi majanduslik

areng aastail 1951.-1955.

lk. 37

1. Põõstus ja transport lk. 39.

2. Põllumajandus lk. 67.

3. Sotsiaal-ultuurilised saavutused lk. 82.

III peatükk

Reemuema Rahvavabariigi majanduslik

areng aastail 1956.-1958.

lk. 91.

1. Põõstus ja transport lk. 92.

2. Põllumajandus lk. 117.

3. Sotsiaal-ultuurilised saavutused lk. 131.

Lõpprõua

lk. 139.

Kasutatud riiganduse nimestik

lk. 144

Lisa : kaardid

nr. 1. Rumeenia Rahvavabariigi elektrotehnika
(1951.-1955.a.)

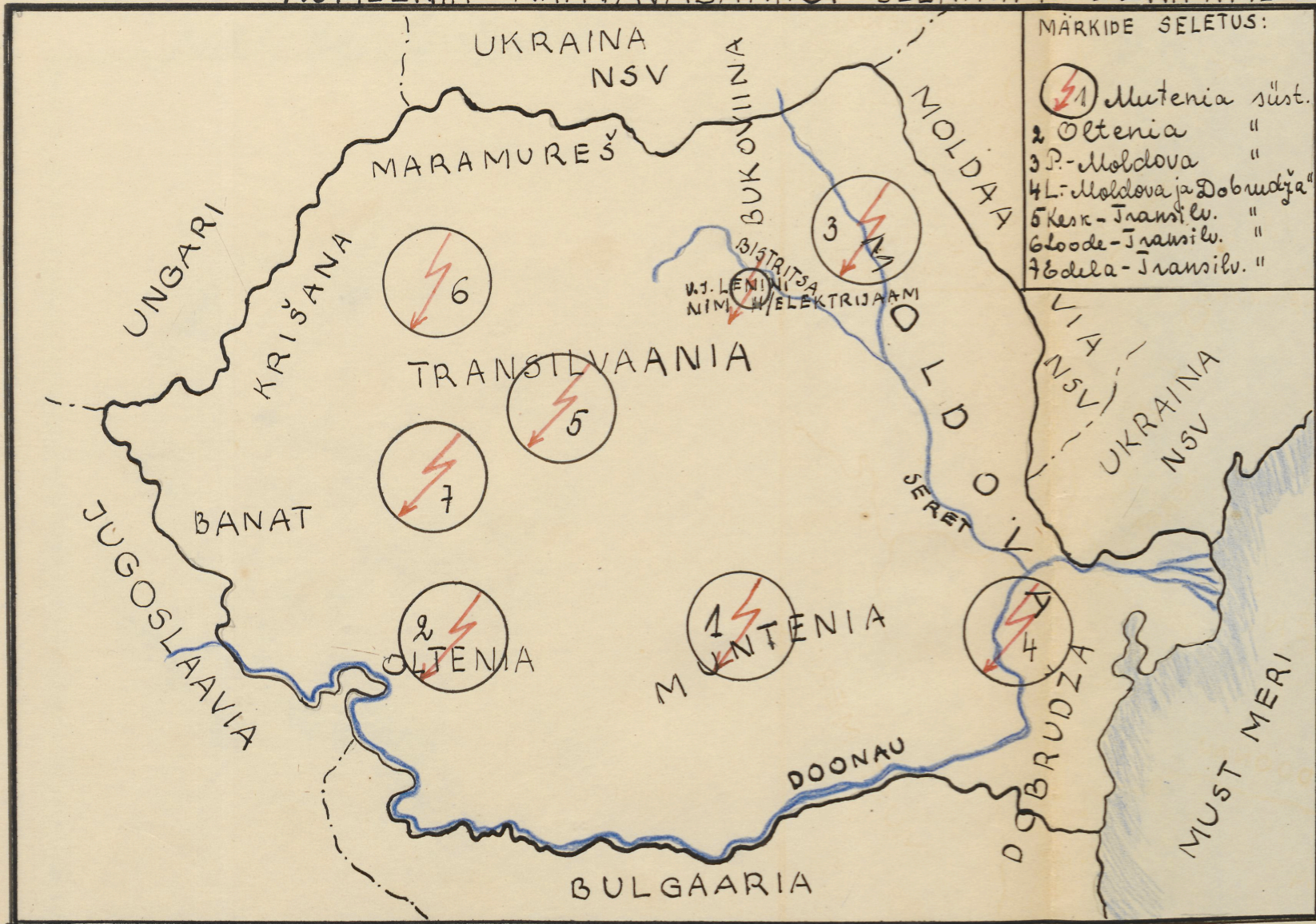
nr. 2. Rumeenia Rahvavabariigi tööstus ja
vauetud (1951.-1955.a.)

nr. 3. Rumeenia Rahvavabariigi põllumajandus
(1951.-1955.a.)

Tartus, 6. mail 1960.a.

Diplomitöö koostaja:
K. Allikmaa.

RUMEENIA RAHVAVABARIIGI ELEKTRIFITSEERIMINE (1951-1955).

RUMEENIA RAHVAVABARIIGI TÖÖSTUS JA RAUDTEED (1951.-1955.a.)

RUMEENIA RAHVAVABARIIGI PÖLLUMAJANDUS (1951.-1955.a.)

